Don Giovanni Rossi

KRŠĆANSKI BREVIJAR

Zagreb, 1961.

Don Giovanni Rossi

KRŠĆANSKI BREVIJAR

Zagreb, 1961.

S talijanskog preveo: O. Stanko Petrov

IZDAO I ODGOVARA: Roko Tomić,
Zagreb, Vrbanićeva 35.

UMNOŽENO u samostanu ss. "Naše Gospe"
Zagreb, Primorska 20.

Naslov originala:

Don Giovanni Rossi

BREVIARIO CRISTIANO

Quarta edizione

(Assisi, 1957)

A v e M a r i a

Ima samo jedna asketska škola, koja može kršćanina dovesti k svetosti i k apostolatu: škola Isusa Krista.

On je zabranio svojim učenicima da se nazivaju učitelji i ustvrdio, da je samo On Učitelj.

Ipak, kršćanin koji vjeruje, ljubi i nasljeduje Isusa savršenim načinom, postaje i sam put, istina i život mnoge braće.

Kad čovjek postane svet, on je nužno spasitelj duša, kao svjetiljka koja goreći svijetli.

Isusov život u nama iznutra je svetost, izvana apostolat.

Ne mogu svi postati bogati, učeni, umjetnici, ali svi mogu postati veliki sveci i veliki apostoli. Jer Isus, koji mistično živi u Crkvi i sakramentalno u Euharistiji, ne samo zove svakog čovjeka na savršenost i na apostolat, nego s neiscrpljivom dobrotom daruje svoju milost svakomu, koji sluša njegov poziv.

Svojom Objavom čini ga slobodnim u pameti, u srcu, u duhu i sposobnim da

pretvori u radost svako zemaljsko trp - ljenje i protivštinu; po svojim ga Sakramentima pobožanstvenjuje; u promat - ranju ujedinjuje ga sa sobom; preko Providnosti i poslušnosti očituje mu svoju volju; u razmišljanju, u molitvi i u bratskoj ljubavi uzdiže ga do samog svog života stvarajući od njega novo stvorenje.

I kršćanin, okrijepljen Isusovom milošću, junački nadvladava boli, teškoće, zapreke, napasti, kojih mora biti na njegovu putu k savršenosti, i sa sigurnošću uzdiše za svojim vječnim sjedinjenjem s Isusom u raju.

Samo je u Isusu Kristu temelj, po Isusu Kristu sredstvo, s Isusom Kristom nagrada svetosti i apostolata.

Sveć. Ivan Rossi

Asiz, Bogojavljenje 1957.

U I S U S U K R I S T U

Kako je Božja Riječ u Nazaretu sa sobom u jednoj osobi ujedinila čovječju narav, tako je Isus, Utjelovljena Riječ, po zaslugama svoje Muke tajanstveno ujedinio sa sobom čitavo čovječanstvo, koje je On otkupio, i stvorio s njime samo jedno tijelo, ne fizičko, ne moralno, nego stvarno i mistično.

Crkva je čovječanstvo mistično ujedinjeno u jedno tijelo u Isusu Kristu.

Glava, Srce, Duh Isusov zaista su glava, srce, duh otkupljenog čovječanstva. "Mi smo u Isusu samo jedno tijelo" (Ef. 4,4). Zbog toga, Isus je nazvan Kraljem svih naroda i njegovo je Srce postalo središte svih srdaca.

Isus je sebe usporedio sa stijenom na kojoj je temelj zgrade i, kako je ona nerazdjeljiva od te zgrade, tako je i On nerazdjeljiv od svoje Crkve.

U prilici o buntovnim vinogradarima, koreći Židove, što Ga nisu priznali Bogom i Kraljem, Isus im je spomenuo ono Davidovo proročanstvo: "Zar niste nikad čitali u Pismima: Kamen koji odbaciše zidari, postao je ugaoni kamen; Gospodin je to učinio i divna je stvar pred našim očima?" (Mt. 21,42).

Sv. Petar, u svojoj prvoj Poslanici, ovako je opominjao kršćane:

"Pristupite k Njemu, Isusu Kristu, tom živom kamenu, koji su ljudi odbacili, istina je, ali koji je Bog odabrao i proslavio, a i vi ste, kao živo kamenje, nazidani na Njemu da prinosite duhovne žrtve ugodne Bogu" (1 Petr. 2,4-5).

Sv. je Pavao vidio Isusa predočena u onoj duhovnoj stijeni, koja je pratila u pustinji izraelski narod, iz koje je tajanstveno šiknula voda, koju su svi pili. Više puta je isticao, da želi propovijedato samo G.N. Isusa Krista, jer se vjera ne temelji na ljudskoj mudrosti, nego na božanskoj Isusovoj kreposti. U prvoj Poslanici Korinćanima pisao je: "Neka svak pazi, kako zida, jer nitko ne može postaviti drugog temelja osim onoga, koji je postavljen, a to je Isus Krist". (1 Kor. 3,10-11).

U Kršćanstvu, kao i u kršćaninu, sve je i u svemu je Isus.

Bez Isusa svaki je trud uzalud.
Bez Isusa svako je penjanje isprazno naprezanje.
Bez Isusa svaki pothvat propada.
Bez Isusa svako društvo umire.
Bez Isusa svako je skupljanje rasipanje.
On je Učitelj i Istina.
On je Loza i Život.
On je Vođa i Put.

Vječnost i vrijeme, proroštvo i povijest, život društveni i pojedinačni, vjera i znanost, milost i sloboda, bol i radost, sve se to nalazi i oplemenjuje u Isusu Kristu.

Isus Krist nije stranac nijednom vremenu, nijednom narodu, nijednom umu, jer je On Bog. Zbog toga je ljudska duša, koja je učinjena za Boga, već po naravi kršćanska.

Isus, u kojega vjerujemo, svrhunaravna je istina, koja osvjetljuje tajne Božje i čovječje.

Isus, kojega ljubimo, božanski je život, koji čovječje srce napunja ljepotom, dobrotom, jakošću, radošću i ljubavlju bez mjere i bez kraja.

Isus, kojega nasljedujemo, siguran je i sjajan put, po kojemu čovjek, taj putnik u vječnost, može lako da se popne do savršenosti i stigne u raj.

\+ + +

ISUS, U KOJEGA VJERUJEMO

Vjera u Isusa, Utjelovljenu Riječ, najveći je Božji dar.

Mi poznajemo neku stvorenu stvar, koja je ograničena, kad je potpuno shvaćamo, i to se zove znanost.

Mi poznajemo Isusa Krista, koji je Bog, Stvoritelj, Neizmjeran, kad nas njegovo svijetlo prosvijetli, i ta se objava zove vjera.

Kako u sunčanom svijetlu mi vidimo sunce, kad se ono diže na obzorju, tako u svijetlu Isusa Krista mi svrhunaravno vidimo Isusa Krista, kad se On pojavlju je na nebu naše duše: to je svijetlo - vjera.

Nekog čovjeka treba najprije poznati i onda mu vjerujemo. U Isusa Krista Boga treba najprije vjerovati i onda upoznajemo, tko je On.

Isus ne samo donosi svijetlo, nego je isto svijetlo Božje, svijetlo povijesti i svake duše.

To je On svečano izjavio na blag - dan Sjenica, govoreći s brda Morije, u sjaju zlatnih svijećnjaka: "Ja sam svijetlo svijeta; tko ide za mnom ne će stupati u tami, nego će imati svijetlo života" (Iv. 8,12).

Nije moguće vjerovati u Isusa bez Isusa. Nema učitelja i duhovnog vođe, koji bi bio mudriji od Njega.

On je sam to rekao: "Samo jedan je Učitelj. Vi ste svi braća" (Mt.23,8); "Ja sam s vama do svršetka svijeta"(Mt. 28,20).

Sveti je Pavao imao mudrost vjere, kad je mogao reći: "Ne živim više ja, nego Krist živi u meni" (Gal.2,20) i, poticao je Rimljane, da se dadu "obući u N.G. Isusa Krista" (Rimlj. 13,14), to jest, neka puste, da ih On osvoji i posveti, da mogu u Nj vjerovati.

Pisao je sv. Ivan: "Tko vjeruje u Sina Božjega ima u sebi svjedočanstvo Božje. A svjedočanstvo je ovo: da nam je Bog dao vječni život. I taj je život u njegovu Sinu. Tko ima Sina, ima život, a tko nema Sina, nema života" (1 Iv. 5,10-12).

Bolje je biti slijep u očima i ne vidjeti svijetla, nego biti slijep u duhu i ne vidjeti Tvorca ovog svijetla, Isusa.

Oni koji mogu reći, kao Ivan Evanđelist: "Vidjeli smo ga svojim očima,.. naše su ruke doticale Riječ života" (1 Iv. 1,1), našli su sjaj istine za svoj um i potpunu radost za svoje srce.

Čovjek, koji ne vjeruje, leži uzet u svom egoizmu (samoljublju) i prosi od svijeta malo dobrote, radosti, časti, ali njegov duh ostaje prazan i nezadovoljan; čovjek, koji vjeruje, ima svako bogatstvo, život, mir, moć i slavu. On je postao nebeski čovjek.

Na putu, koji se penje iz Jerika prema Jeruzalemu, slijepac Bartimej doviknuo je nekog dana Bogu Spasitelju: "Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!" Ljubezni ga Gospodin zapita: "Što hoćeš da ti učinim?" Bartimej odgovori: "Gospodine, da vidim!" (Mk. 10,47-51). A Isus, beskrajno dobar, odmah ga usliša.

Ona gorljiva molitva jeričkog slijepca mora biti i žarka svakidašnja prošnja svakoga kršćanina: Gospodine, koji sunčanim svijetlom osvjetljuješ moje zjenice i sjajem razuma svjetiljku moje pameti, rasvijetli, Bože moj, svojom vjerom tame mog duha.

Nema spasenja bez vjere. Ali je Isus umro za sve ljude i hoće, da se svi spasu; mora dakle da daruje svim dušama vjeru po Pavlovoj riječi: "Vjeran je

onaj Bog, koji nas je pozvao: On će učiniti sve" (1 Solunj. 5,24).

Kad se ono Isus u Jeruzalemu, izvan sinagoge, susreo sa slijepcem od rođenja, kojemu je bio dao vid, zapita ga: "Vjeruješ li u Sina Božjega?" A čudom izliječeni mu odgovori: "Koji je to, Gospodine, da uzvjerujem u njega?" Isus mu reče: "Ti si ga vidio; to je onaj koji govori s tobom." Onaj prosjak pogleda ga, vidje čovjeka, a uzvjerova u Boga i reče mu: "Vjerujem, Gospodine!" i pavši ničice pokloni Mu se (Iv. 9,35 - 38).

Ako duša želi vjerovati u Isusa Krista, neka mu se pokloni: On je već pred njom.

Tko traži vjeru, već je ima, učio je sv. Ambrozije.

Nekada duša koja vjeruje ne osjeća topline i slatkoće svoje vjere.

I Sveci su trpjeli ovu bolnu suhoću i nosili je kao pravedno poniženje zbog svojih grijeha i nadvladali je kao dokaz svoje ljubavi prema Njemu.

Sv. Franciska Šantal (Chantal) četrdeset i jednu godinu je vršila najodvažnije žrtve za Isusa bez ikakve unutarnje utjehe.

Kao kakav gluh čovjek, napisao je o njoj sv. Franjo Salešk, svirala je milozvučnu muziku, a nije čula nijedan

njezin zvuk.

Ali vjera je i prvo među djelima zaslužnim za vječni život. Ona se može steći samo učenjem povijesti i nauka Isusa Krista, i to od ljudi, koji žive u čistoći pameti i srca.

Vjera je Božji dar, ali i razumni poklon jasnog i žarkog uvjerenja.

Bolna tužba odjekuje danas iz Svetohraništa kršćanskim svijetom: to je ona, što ju je Isus na posljednjoj Večeri upravio Filipu: "Od toliko sam vremena s vama, i još me ne poznajete?" (Iv. 14,9).

Ali bez vjere u Isusa još je žalosniji jauk čovječanstva.

Isus je sunce ljudske povijesti: kad On više ne svijetli, ljudi se više ne prepoznaju i mrze se i ubijaju.

Knjiga vjere, u kojoj je božanskim načinom ocrtan Isusov lik i iz koje njegova istina vječno odjekuje kroz stoljeća, zove se Evanđelje. Kako je u sjemenci žetva, tako je u evanđeoskoj riječi, trajno živoj, ona ista milost, koja je prosvijetlila Nikodema i Samaritanku.

Sakramenat vjere, u kojemu se Isus na osobiti način očituje u plamenu ljubavi i u svrhunaravnom svijetlu, to je Euharistija.

U Evanđelju je zora, u Euharistiji podne bez zalaska Isusova života u ljudskoj povijesti.

Evanđelje i Euharistija čuvaju se kao dragocjeno blago u Svetoj Crkvi Katoličkoj, Apostolskoj, Rimskoj, i Papa sa Svetom Hijerarhijom njihov je nepogrešivi i neprestani čuvar.

Prelijepo Isusovo lice i njegovo Srce bogato neizmjernom ljubavlju svijetle u pameti svakog čovjeka, koji moleći razmišlja stranice svetog Evanđelja.

Ali od upoznanja Isusa, koji je živio u dalekoj zemlji Palestini, mnogo je veće svrhunaravno doživljanje živog Isusa, s njegovom fizičkom i božanskom ličnošću, u Euharistiji.

Tko dođe do te vjere nije nikad besposlen, žalostan, bez pouzdanja, nego sve poduzima i postaje sposoban za bilo koje djelo, pa i za čudesa.

Ni čitav svemir ne može zadovoljiti beskrajne težnje duše, niti joj može pomoći u teškim nutarnjim i vanjskim pogiblima, što ih svaki čas susreće, dok Isus iz svoga Sakramenta napunja duh, srce, život svakog čovjeka i pomaže mu ljubezno i božanski u svakoj njegovoj žudnji i slaboći.

Isus je nazočan u Euharistiji sa svojim fizičkim tijelom, sa svojim srcem, sa svojom dušom, sa svojim božanstvom, kao u Raju, svemoguć i neizmjerno dobar.

To je najljepša, najveselija i najzvučnija kršćanska istina.

Toma Akvinski pjevao je Isusu u Presvetom Sakramentu:

Klanjam ti se smjerno, tajni Bože naš.
Ovdje je i čovjek tajnom obavit:
Vid i opip, okus varaju se tu,
Al' za čvrstu vjeru dosta je što čuh.
Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom.
Daj, da vjera moja uvijek življe sja.

U Evanđelju je skupljeno nekoliko govora i čudesa iz života Isusova u Palestini, ali u Euharistiji Isus je trajno živ i djeluje među nama u punini svoje milosti. Iz velikog Sakramenta On neiscrpljivo obogaćuje sve one, koji s pouzdanjem dolaze k Njemu, svakom mogućnošću vjere, ufanja, ljubavi i najvišom velikodušnošću heroizma.

Tko, poslije duga učenja i razmišljanja kršćanske istine, još ne bi vjerovao, neka ponizno i s pouzdanjem klekne pred Isusa, koji živi u Svetohraništu, i neka mu reče iskrenom i toplom molitvom: - Gospodine, ja hoću da vjerujem u Te! Ti sam imaš riječi vječnog života! I ovit će ga svijetlo vjere. On je rekao: "Ja sam svijetlo svijeta". (Iv. 8,12).

Više vrijedi jedan sat žarkoga klanjanja pred Svetootajstvenim Isusom, nego čitav dan dubokog teološkog ili filožofskog umaranja.

Mnogi uče samo znanost vjere: malo ih je, koji traže Autora vjere.

Starica u planini koja moli uživa u svojoj priprostoj duši sigurnost i radost vjere, dok učen bogoslovac koji ne moli nekad ima pamet zamračenu sumnjom i srce bez ljubavi.

Sv. Ivan, pošto je u Uvodu svog Evanđelja opjevao ljepote Božje Riječi, s tugom ističe: "I svijetlo sja u tmina - ma, ali ga tmina ne obujmiše" (Iv. 1,5)

Oholost i sjetilnost tmine su, koje smetaju ljudima, da upoznaju Isusa.

Na podnožju Tabora, na kojemu se bio preobrazio, Isus upita oca onog mjesečara: "Možeš li vjerovati?" (Mk.9,22).

Treba biti ponizan i čist, da možeš vjerovati. Čovjek ohol i nemoralan ne može vjerovati.

U zamračenju vjere treba se sjetiti, da ni kristal ne odrazuje ljudskog

lica, kad ga zamagli para ili prašina.

Duh se mora često očistiti, ako hoćeš da se na njemu odrazuje božansko lice Isusovo.

Sveta Ispovijed je svrhunaravna kupelj za duše, koje hoće da vjeruju.

Vjera se diže u srcu čovječanstva, kao hram koji je očito vidljiv svima. Podignut je divotan na najvišem brdu svemira i kraljuje nad svim narodima i nad svim vjekovima, nad plemenima svakog doba i svake narodnosti.

Na njegovu najvišem vrhu sja kao zvijezda Djevica, Kristova Majka.

Tisuće Svetaca s prozora se pokazuju u sjaju ljepote i zovu mnoštva razasuta po ljudskoj dolini.

- Ljudi se tamo penju učeći objavu i kršćansku povijest i moleći kucaju na divnim vratima te božanske bazilike vjere.

- Ali nitko ne može ući, ako Isus koji u njoj stanuje, iznutra ne otvori.

- A Isus uvodi u hram vjere samo ljude, koji su maleni i čisti.

"O Riječi, po kojoj je sve učinjeno i bez koje nije ništa učinjeno! Riječi, koja si prije bilo koje stvari i koja svime vladaš, koja si rekla u početku: - Neka bude svijetlo! - i svijetlo je učinjeno, reci i meni: neka bude svijetlo. I da ja vidim svijetlo i

upoznam sve, što nije svijetlo. Jer bez Tebe svijetlo postaje tama, a s Tobom tama postaje svijetlo. Bez Tvog svijetla nema istine, nego je zabluda; nema razlike, nego je zbrka; nema znanja nego je neznanje; nema vida, nego je slijepoća; nema vođe, nego je lutanje; nema života, nego je smrt". (Solil. Sv. Augustin).

+ + +

DIVOTE VJERE

Isus svijetlom svoje vjere ne samo objavljuje ljudima svoju božansku osobu, nego im još daje Duha Svetoga, da upoznaju tajne Božjega života i njegova djelovanja u čovječanstvu.

"Vjera je, piše sv. Pavao, stvarnost stvari, kojima se nadamo i uvjerenje o stvarima, koje ne vidimo" (Hebr. 11,1). Ona ljudima objavljuje, sjajnom stalnošću, da je u Riječi Božjoj sav vidljivi svijet bio stvoren i da je u Utjelovljenoj Riječi bio obnovljen i ujedinjen poslije grijeha, kojim je Adam, odmetnuvši se od Boga, bio porušio sklad svemira.

U slatkom svijetlu Isusovu sja duhovnost, besmrtnost, sloboda čovjekova, njegovo svrhunaravno uzvišenje u Božje posinovljenje, i pokazuje se ravan i čaroban put, kojim sve ljudske duše, stvorene za vječnu sreću, mogu sigurno i lako da se popnu u Raj.

"Ovo je volja moga Oca, da tko god

vidi Sina i vjeruje u Njega, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan" (Iv. 6,40), rekao je Isus. I s božanskom jasnoćom opet potvrdio, da je čovjek bio stvoren, da upozna, ljubi, služi Boga sa svim srcem, sa svom pameću, sa svim snagama i onda živi s Njime u vječnom blaženstvu.

"I što će koristiti čovjeku, reče Isus, da je dobio i čitav svijet, ako izgubi svoju dušu? Ili, što će čovjek dati u zamjenu za svoju dušu?" (Mt. 16, 26). "Nemojte se bojati onih, koji ubijaju tijelo, ali ne mogu ubiti duše" (Mt. 10,28). "Tko izgubi svoju dušu iz ljubavi prema meni, spasit će je! (Lk. 9,24). "Ne gomilajte blago za zemlju... nego za Nebo" (Mt. 6,19-20).

Ovo je jedini i najplemenitiji cilj, što u čovjeku budi svrhunaravne idealnosti i djela vječnog života.

Tko živi za vječnost čini vječna djela.

Bilo koji drugi razlog življenja, koji nije podređen ovom posljednjem cilju, što ga je označio Isus, ponizuje, muči, suši ljudski duh.

U Isusu blista mudrost, svemoguć-nost i neizmjerna dobrota Oca, koji upravlja svijetom po preljubeznoj providnosti; sja milost i istina istog Sina

Božjega, koji je postao čovjek da otkupi ljudski rod, i očituje se slatkost i ljubav Duha Svetoga, koji prebiva u svakoj kršćanskoj duši i posvećuje je, preobrazujući je "od jasnosti u jasnost" (2 Kor. 3,18).

Vjera u Isusa Krista nije samo svijetlo, koje osvjetljuje najviša otajstva Božja i čovječja, nego je i božanska snaga, po kojoj čovjek može vršiti djela, što nadmašuju samu njegovu narav. Povijest mučenika, pustinjaka, svetaca; povijest kršćanstva najočitija su potvrda Isusovih riječi: "Tko vjeruje u mene činit će djela još veća od onih, koja činim ja" (Iv. 14,12). Zato je Ivan Evanđelist, slaveći veličinu kršćanske vjere, pjevao: "Ovo je pobjeda, koja pobjeđuje svijet: vjera naša" (Iv. 4,5).

U napastima vjera osigurava pobjedu: "Sve je moguće onomu, koji vjeruje" (Mk. 9,22). "Tko je taj koji pobjeđuje svijet, ako ne onaj, koji vjeruje da je Isus Sin Božji?" (1 Iv. 5,5).

U bilo kojoj nesreći, duhovnoj ili materijalnoj, vjera obećava, da će se "žalost pretvoriti u radost" (Iv. 16,20) i pjeva svakom nevoljniku božanska blaženstva s Gore. "Ne boj se, rekao je Isus Jairu, koji je oplakivao smrt svoje kćerke, nego samo vjeruj" (Mk. 5,36).

U boli nekog rastanka ili zapuštenosti vjera stavlja na usta kršćanina slatku apostolovu riječ: "Tko će me ikad moći rastaviti od ljubavi Kristove?" (Rimlj. 8,35).

Radost ove ljubavi dovoljna je da ispuni svaku prazninu.

Radi naših padova svi se mogu udaljiti od nas, ali vjera uvijek ostaje, u grižnji i u ljubavi, da stavi melem na svaku ranu s Isusovim praštanjem.

U tamnim noćima javnog i pojedinačnog života vjera rasvjetljuje i razvedrava dušu žalosnu i prestrašenu, ponavljajući joj: "Ako uzvjeruješ, vidjet ćeš slavu Božju" (Iv. 11,40). Ne pada list, ako Bog ne će. Sve sudjeluje za dobro, i grijeh. Tko vjeruje uvijek je optimist.

Za čovjeka i za društvo život je teška plovidba: nužan je ljudski napor kako je vjetar nužan jedrima, ali pilot koji drži kormilo uvijek je Bog, koji sve upravlja na svoju veću slavu, u kojoj je i naše dobro.

U smrti vjera nas čini neustrašivima i veselima, pokazujući onomu koji se penje u vječnost otvorena nebesa i Isusa, kako ga je vidio Stjepan za svoga slavnoga kamenovanja.

Vjera, pjevaše sv. Ambrozije, podne je koje ne zna sumraka; ona je još na početku svoga vjekovnog života.

Nikad nije u ove prve dvije tisuće godina svoje povijesti imala razdoblje mira: iznutra ju je neprestano napadao raskol, krivovjerstvo oholih i pokvarenost razuzdanih; izvana progonstvo silnika.

Često su je predstavljali ljudi slabi i nespretni, a ipak se nikad nije zaustavila u svom širenju, nego je od stoljeća u stoljeće uvijek sve dublje rasvjetljivala i ljubavlju kao kvascem činila da buja društveni život.

U punom žaru svoje vječne mladosti danas ona stupa sa sve većom četom svojih apostola, kao predstraža čovječjeg društvenog uspona i iz Rima sa sigurnošću gleda u budućnost.

Sve što je ljudsko mijenja se i nestaje ga. Ona sama ostaje nepromjenljiva i nova, dok ne osvoji svu zemlju i sve narode.

Tko vjeruje u Isusa

Živi s poslušnim štovanjem u svetoj Crkvi rimskoj. Gdje je Petar tu je Crkva.

Svaki dan se hrani razmišljanjem Evanđelja i krijepi se Euharistijom: tim kruhom, koji daje snagu mučenicima; tim vinom, koje klija djevicama.

Ne zadovoljava se vjerskim znanjem iz svoga djetinjstva, nego ga povećava, jer se vjera mora usklađivati s umnim razvojem svakog čovjeka.

U napastima protiv vjere on ne raspravlja sa sotonom, nego uvijek ponavlja: "Vjerujem, Gospodine! Gospodine, pomozi mojoj nevjeri!" (Mk. 9,23).

Živi u uvjerenju, da ako su najveći geniji i najvelikodušnija srca čovječanstva vjerovali, kako je to Rafael naslikao na svojoj Raspravi o Sakramentu, onda je i za svakoga razložito vjerovati.

Često promišlja o tome, da kad bi dah i samo jednog, ma i najmanjeg prigovora bio mogao potresti plamen kršćanske vjere, već bi se on bio davno utrnuo. I misli, da kad bi ga bili zapalili ljudi, on bi se već bio ugasio, jer se previše opire njihovim strastima.

Posvuda gorljivo očituje svoju vjeru molitvom, žrtvom, velikodušnom suradnjom kod svakog misionarskog djela, riječi, štampe, umjetnosti i ljubavi, u

radosnom uvjerenju, da tko donosi svijetlo taj prije svega osvjetljuje sama sebe.

Stupa i radi u savršenom skladu s vjerom, da se ni u čemu ne pokaže vjeroloman i sablažnjiv.

Čini mnoga djela ljubavi:Krist Bog je neizmjerna ljubav: vjera bez djela ljubavi mrtva je.

Gdje gori ljubav, tu sja i vjera I susova, kao što u vatri blista svijetlo. To je bila jednostavna i nenadmašiva apologetika sv. Vinka Paulskoga i sv.Josipa Kotolenga.

Ljubi sve ljude, pa i nevjernike, heretike, skizmatike i moli za njih,ali u pitanjima vjere ne pripušta ni sjene nagodbe sa zabludom.

Veoma je oprezan u čitanju knjiga protiv vjere, jer one uvijek čine zlo,osim ako je dužan po svojoj zvaničnoj ili apostolskoj službi da ih čita.

Živi s pameću u Evanđelju, sa srcem u Svetohraništu, uvijek budan i spreman da sluša riječi neprevarljivog tumača Objave, a to je Isusov Namjesnik na zemlji, Papa.

"Sve što se vidi očima ili se zamišlja pameću neka snažno bude udaljeno od našeg srca. Samo čist i jednostavan

um može brzim letom stići do Stvoritelja anđela, ljudi i svih stvari. Duša koja ostavlja najniže stvari da se digne do najviših, postavlja svoj stan na strmenite visine i s najviših litica promatra orlovim očima sunce pravde. Ništa, zaista nije ljepše ni ugodnije,kao promatrati u tajnosti svog uma i srca samo Isusa, Boga, i na čudesan način nevidljivo gledati nevidljivoga, da uživa ne ovu, nego drugu slatkoću, i da gleda ne ovo, nego drugo svijetlo. Doista,ovo zemaljsko svijetlo, koje je zatvoreno u jednom mjestu i u vremenu, koje se mijenja prekidanjima noći i koje nam je zajedničko s crvima i sa životinjama, u poredbi s onim vrhovnim svijetlom, ne može se nazivati svijetlo, nego radije noć" (Sv. Augustin).

\+ + +

ISUS, KOJEGA LJUBIMO

Tko vjeruje u Isusa Krista ne može da ga i ne ljubi beskrajno, jer je On neizmjerna ljepota i dobrota.

Nitko nas nije ljubio kao Isus. Njegova ljubav prema čovjeku nadmašuje istu ljubav, kojom čovjek može ljubiti sama sebe.

Isus nas je ljubio od vječnosti, premda je vidio mnoštvo grijeha, nezahvalnosti, nehaja, izdaja naših. I kao grešnike, otkupio nas je, izvršivši dragovoljno, bez ikakve potrebe od nas, djelo ljubavi veće od samog stvaranja.

Sv. Pavao apostol, pun zahvalnosti ponavlja s najživljim ganućem: "Krist me je ljubio i dao je svega sebe za me" (Gal. 2,20).

Sv. Augustin, kao da plače od nježnosti, kad obraćajući se Isusu, govori mu: "Kad me nije bilo, ti si me stvorio, Gospodine. Kad sam lutao daleko od tebe, ti si me povratio natrag k svom Srcu".

Nikad ne ćemo dovoljno zaroniti u razmišljanje onih riječi, kojima je Isus izrazio svoju ljubav prema nama, kad je na posljednjoj Večeri rekao: "Kako je Otac ljubio mene, tako sam ja ljubio vas" (Iv. 15,9): On nas je ljubio bez kraja.

U Utjelovljenju Gospodin svemira učinio se čovjekom i poništio sama sebe da može govoriti, trpjeti kao mi i umrijeti za nas.

Tko da ne zaplače od ljubavi pred Betlehemskim Djetešcem?

Tko da se ne zanese udivljenjem pred Bogom, Stvoriteljem svijeta, koji radi i sluša u Nazaretskoj šutnji?

U svakoj zgodi svog života Isus kao da je više nastojao pokazati svoju neizmjernu ljubav negoli očitovati svoje božanstvo.

Pred bolnim prizorom ljudskih nesreća, slijepih, gubavih, gluhonijemih, Jaira, udovice iz Naima, Lazarevih sestara, svih uzetih, svih tisuća bolesnika, koje su nosili k Njemu iz svakog sela u Palestini, njegovo je Srce, puno dobrote, množilo čudesa svoga svemogućstva.

Djeca bi ga raznježila; narod, koji bijaše gladan Boga i kruha, ganuo bi ga na sažaljenje.

Plakao je nad mrtvim prijateljem Lazarom i zaplakao je nad Jeruzalemom, koji je domalo imao biti razoren.

Jedan ga je klik neprestano pratio na njegovu kratkom umrlom putu: kako je dobar Isus!

Druge godine svoga javnog života On je iz sinagoge u Kafarnaumu navijestio, da će dati ljudima za hranu isto svoje tijelo i za piće svoju krv. I beskrajno se radovao, kad je, one noći kad je bio izdan, napokon mogao da pod oblike kruha i vina stavi svoje tijelo i krv i zauvijek ostane Hrana, Drug, Učitelj ljudskih masa, koje putuju u vječnost.

Nitko ne može uprijeti pogled u sunce, ali ipak uživa njegovo svijetlo i toplinu. Tako čovjek ne može vidjeti Isusa u Euharistiji, ali može uživati svu njegovu slast i milost.

Neiskazana je tajna neizmjerne ljubavi jedna Pričest, po kojoj Onaj koga ne može obuhvatiti svemir, bira sebi stan u malenom čovječjem srcu.

Pošto je pričestio svoje apostole na Posljednjoj Večeri, silazeći sa Siona u Getsemani, Isus je ispjevao najslađe Kitice svoje neizmjerne ljubavi, što ih je sv. Ivan sačuvao u svom Evanđelju. On je rekao apostolima: "Vi ste moji

prijatelji, ne ću vas više zvati slugama" (Iv. 15,14-15). A Oca je molio: "Oče, da oni budu samo jedno u meni, kako sam ja u tebi tako neka i oni budu u nama" (Iv. 17,21).

Prije nego će Juda ući u Maslinski Vrt da ga preda u ruke Sinedrija, Isus kao dobri Samaritanac uze na svoja rame na grešno i bolesno čovječanstvo i prisajedini ga u sebe krvavom agonijom. I mi postadosmo u Isusu samo jedno tijelo i samo jedan duh, sinovi istog Oca.

Na Veliki Petak Isus je htio da bude bičevan, trnjem okrunjen i da umre propet, u najžešćim bolima, ne jer bi bila nužna tolika muka za naše spasenje nego da ljudi po njegovu bezgraničnom trpljenju shvate neizmjernost njegove ljubavi prema nama.

S križa je On mogao uistinu reći: "Sve je svršeno!" (Iv. 19,30).

Još i danas Isus gleda i govori svakom čovjeku, koji ga promatra.

Još On širi ruke da privuče k sebi onoga, koji mu mnogo puta čavlima pribio ruke.

Još On traži s neizmjernom dobrotom onoga, koji je pribio njegove noge na mučeničko drvo.

Još On dovikuje: "Vrati se" onomu,

koji je žučju ogorčio njegove usne.

Još njegovo Srce kuca ljubavlju prema duši, koja ga je probola najcrnjom nezahvalnošću.

O neizmjerna ljubavi! O propeta ljubavi!

"On je umro za sve, da oni koji žive ne žive više za sebe, nego za Njega, koji je umro iz ljubavi prema njima". (2 Kor. 5,15).

Najveći je dokaz ljubavi smrt; ali Isusova ljubav prema nama nadvladala je smrt, jer je On, u sv. Misi, ne samo trajnom učinio uspomenu svoje žrtve na križu, nego je htio da se ona mistično, svaki dan, općenito ponavlja za sve vijeke.

Ne može se protumačiti posvetna životnost Crkve bez euharistijske Žrtve, u kojoj sam Isus neiscrpljivo izlijeva na čovječanstvo milosti i divote svog otkupljenja ljubavi.

Sa svetom Misom može se svaki kršćanin dostojno klanjati svom Bogu; može zadovoljiti za sve dugove, kojima se po grijehu zadužio prema njegovoj pravdi; može mu zahvaljivati na njegovim dobročinstvima; može sigurno postići svaku milost i pomoć.

Cijena krvi Krista Boga nadmašuje svaku vrijednost.

Oltar svake Mise, s Križem Kalvarije, diže se nad svijetom kao most milosti i mira između Neba i zemlje, između Boga i čovjeka.

Nijedno djelo pokore, pa ni najoštrije i najdublje, nijedno mučeništvo krvi ili djevičanstva, nijedno hodočašće ili prošnja, pa ni molitva svih Svetaca i Anđela u Raju ne vrijedi koliko jedna Misa.

Ali Isus, pošto je ovjekovječio u Presvetoj Euharistiji svoj život i u svetoj Misi svoju smrt, htio je također da ostane s nama, da bi nam po neizmjernom milosrđu oprostio, kad god sagriješimo.

"Ja sam liječnik, bio je rekao na gozbi kod Levija; ne trebaju liječnika zdravi, nego bolesni" (Mk. 2,17). I dao je sliku svoje milosrdne dobrote u lijepim prilikama o rasipnom sinu, o izgubljenoj drahmi, o dobrom pastiru.

Na uskrsnu večer, kad se živ pojavio u Dvorani, pokaza apostolima rane svojih ruku, nogu i prsiju, da im dokaže, da je to zaista njihov propeti Učitelj.

Rekao im je: "Mir s vama"; i pošto je dahnuo na njih Duha Svetoga, dodade: "Svi grijesi koje otpustite bit će otpušteni" (Iv. 20,19-23).

Tako Isus, u osobi svojih svećenika

na Euharistijskom oltaru posvećuje i trajno pretvara kruh i vino u svoje Tijelo i u svoju Krv; a u sakramentu Ispovijedi pretvara duše zamračene grijehom, mučene grižnjom i uznemirivane od sotone, u raj svijetla, mira i milosti.

Nema grijeha, kojega Isus ne će oprostiti u sakramentu Pokore, nema baštinjene mane, koju ne će nadvladati, nema grešnog običaja, koji ne će zaustaviti, nema navike, koju ne će skršiti, nema praznine, koju ne će ispuniti, nema zločina, koji ne će izbrisati.

Može se dogoditi, da se čovjek udaljio od očinske kuće i proigrao primljeno blago naravi i milosti; ali ga Isus ne će nikad zaboraviti.

Može ležati u najžalosnijoj bijedi prezren od sviju kao propao čovjek, ali ga nikad ne će zapustiti ni prezreti Isus.

Rasipni sin koji, da ne umre od gladi, ustane iz čudnog bezdana svoga grijeha da se uputi putem svoga pokajanja, uvijek će naći Isusa raskriljenih ruku i srca; sretna, što mu može povratiti bijelu haljinu nevinosti, zlatni kraljevski prsten, srebrnu obuću novog apostolata.

Nikad ne će na svijetu biti toliko griješnika, da bi mogli premašiti Isusovo milosrđe.

U Kršćanstvu, u svaku zoru Petrov pijevac pjeva navještaj Božjeg milosrđa a u žalosno veče svakoga grijeha uvijek na Petra sine Isusov pogled, koji čini da iz srca onoga, koji je pao, poteku suze pokajanja, u kojima se rastapa svaki grijeh.

Sv. Augustin je učio: "Bojiš li se Isusa? Ljubi ga!"

Ljubav je Isusova kao žrvanj, koji iscijedi iz grijeha čovječanstva ulje, od kojega se u dušama opet zapali i zasja svjetiljka krsne nevinosti.

Ljubav Isusova, sa slatkom blagošću daje svrhunaravni smjer ljudskim strastima, popravlja karaktere ohole, sjetilne, lijene, mrzovoljne, pomlađuje ih i posvećuje.

Isus jednom rukom pokazuje dušama uspon k najvišim vrhuncima evanđeoske savršenosti, a drugu spušta do najdubljih ljudskih sramota, da odatle izvuče duše, koje su tamo upale, i podigne ih do božanskih veličina.

Često on bira među najgrešnijim ljudskim bijedama svoje najveće apostole, da bi onaj, koji ga je mnogo vrijeđao i kojemu je mnogo oprošteno, mogao snagom svog iskustva naučiti sve grešnike neizmjernom pouzdanju u njegovo milosrđe.

Juda je sagriješio, ali nije vjerovao ljubavi Isusovoj i tako se izgubio; Petar je sagriješio, ali je vjerovao ljubavi Učiteljevoj i postao je Glava Crkve.

Veličina nekog čovjeka u razmjeru je s ljubavlju, kojom ga je ljubio Isus, a nikoga nije On više ljubio od onoga, kojemu je više oprostio.

Tko mu ne će odgovoriti kao pokajni Petar: "Gospodine, ti znaš sve, ti znaš, da te ljubim"? (Iv. 21,17).

Na licu kršćanskog novokrštenika, krštena čovjeka i obraćenika, sjaju najsvjetliji odbljesci božanstva Spasitelja.

Treba vjerovati ljubavi Isusovoj i imati u nj pouzdanje bez granica i bez uvjeta.

Nikad se ne ćemo dovoljno pouzdano predati njegovoj milosrdnoj dobroti i nikad ne ćemo dovoljno zaroniti s razmišljanjem u neizmjernost njegove ljubavi, da ga beskrajno uzljubimo.

"Da je proklet tko ne ljubi Isusa Krista!" pisao je sv. Pavao Korinćanima (1 Kor. 16,22).

U starom Zakonu Mojsijevu bile su dvije glavne zapovijedi: ljubiti Boga svim srcem, svom pameću, svim silama,

za čitavog života i ljubiti bližnjega kao sama sebe.

Ali u Isusu je sve božanstvo i sve čovječanstvo, i tko ljubi Isusa taj ljubi Boga i sve ljude. Zato je samo jedna zapovijed u novom Zakonu: ljubi našega Gospodina Isusa Krista, i onda radi što hoćeš.

Ljubav k Isusu Kristu duša je Kršćanstva. "Punina zakona je ljubav" (Rimlj. 13,10).

Srce je najveća muka čovjekova, jer ne nalazi na zemlji nijedno stvorenje, koje bi ga potpuno zadovoljilo. Samo se u Isusovoj ljubavi potpuno smiruje.

U oazi ljubavi k Isusu izviru divna duhovna vrela istine i života i njima se duše čiste i utažuju žeđ.

Ljubav k Isusu nije samo neiskazana radost, nego je i najsigurniji ustuk svakom grijehu.

Tko je pio na svježem i čistom izvoru ne može željeti blatne vode s ceste.

Isus je rekao: "Došao sam da donesem oganj na zemlju, i što drugo hoću, ako ne da se zapali?" (Lk. 12,49).

Ovaj je oganj njegova ljubav.

Ništa nije čisto kao oganj.

Ništa nije sjajno kao oganj.

Ali, kao oganj, i ljubav k Isusu, ili plamti ili se gasi.

Tko je svojoj ljubavi rekao: dosta, utrnuo ju je.

Treba ljubiti goreći: tada se leti i sja.

Za onoga koji ljubi nije samo svejedno živjeti ili umrijeti, biti zdrav ili bolestan, hvaljen ili vrijeđan, prosjak ili bogataš, nego je i radost: smrt bolest, prezir, bijeda, da tako može Isusu pokazati, koliko Ga ljubi.

Čovjeku treba zakon, kao i vlaku tračnice, da juri putem svoga vječnog spasenja; ali ako on nema srce, koje gori ljubavlju, ne će doći k svom cilju.

Čovjek svojim umom ne može shvatiti Boga, ali po svojoj ljubavi može ga posjedovati na tako srdačan i pun način, da uistinu može ponavljati, sa serafskim Svecem iz Asiza: "Bog mi je sam dosta!"

Sveti je Augustin u svojoj hipon - skoj crkvi molio: "Ognju, koji uvijek goriš, koji se nikad ne gasiš; plamene, koji uvijek pališ, koji se nikad ne ohlađuješ: zapali i mene, da u tvom žaru ljubim samo tebe!"

Ljubav je najlakši put, da dođemo k Bogu i sama je savršenost!

Tko ljubi zemlju, postaje zemlja; tko ljubi Boga, postaje kao Bog; tko ljubi Isusa, postaje kao Isus.

Kako nema Kršćanstva bez ljubavi, tako nema Kršćanstva bez savršenosti.

Kršćanstvo, koje se živi bez savršenosti, upravo je kao stijenj, koji se dimi.

Ono je božansko, beskrajno, kato - ličko najprije u duhu, zatim u prostoru. Tko ga ograničuje ili krnji, taj ga ruši.

Tko ljubi Isusa Krista ne može se zadovoljiti time, da vrši njegove zapovijedi, nego, prema svom staležu, treba da slijedi i Savjete i proživljava evan đeoska Blaženstva.

Zakon je za grešnike, savršenost je za kršćane. Sveci nisu držali kao pravilo svog života zakon, nego savršenost.

Nisu raspravljali o dopuštenome, nego o boljemu.

Nisu radili iz straha, nego iz ljubavi.

Nisu mjerili svoju djelatnost po svijetlu vremena, nego po svijetlu vječnog života.

Nisu stupali običnim putem, nego po nadnaravnim sferama.

Nisu ništa stvoreno smatrali svr-

hom, nego su sve upotrebljavali kao sredstvo.

Nisu imali drugog cilja, doli taj, da Gospodinu pruže dokaz da Ga beskrajno ljube.

Kršćanin, koji ljubi Isusa, nalazi u svakoj prigodi poticaj da poveća svoj plamen ljubavi prema Njemu. U svakom sukobu života on veselo ponavlja: "Sve iz ljubavi prema Isusu!"

Najlakše sredstvo da rasteš u Isusovoj ljubavi, jest zanosno promatrati Raspetoga, koji je najplameniji izraz Gospodnje ljubavi prema nama.

Tko ljubi Isusa

Ima samo jednu želju: ljubiti Ga sve više.

Samo jednu bojazan: izgubiti Ga.

Samo jednu radost: promatrati Ga.

Samo jednu slast: osjećati Ga, tako da može reći sa sv. Pavlom: "Imamo osjećaj Isusov" (1 Kor. 2,16).

Nikad ne umuje, da li je neki čin dopušten ili nedopušten, nego ga vrši ili ne vrši prema tome, da li je on ugodan ili neugodan Isusu.

Nema drugog ideala ili poticaja u životu i u smrti, nego li radost i slavu, što može svojom žrtvom uzvratiti Propetomu njegovu ljubav.

Osjeća tako živo ljubav Isusovu, da je nijedna druga ljubav ne može nadmašiti, pa ni ona prema ocu ili majci.

Čijeni tako visoko čast, što ga Isus ljubi, da ga ne privlači nikakvo drugo častoljublje.

Boji se mlakosti u njegovoj ljubavi, jer je ona mrska Gospodinu, jer ohlađuje ljubav prema bližnjemu i čini neplodnim svaku krepost.

On je čovjek pjesme, borbe, vatre, herojskih ideala i s veseljem izvršuje svaku dužnost i žrtvu.

Izvanredno je obziran u ljubavi prema stvorenjima, jer je Isus neizmjerno osjetljiv u tome, zbog toga ni najdražu osobu ne ljubi u njoj samoj, nego u Isusu Kristu.

Ponavlja svaki čas Isusu Ljubavi: Zahvaljujem ti za ono, što si mi dao; za ono, što mi nisi dao; za ono, što si mi oduzeo, jer vjerujem, da sve vidiš, sve proviđaš, svime upravljaš, sve pretječeš i neizmjerno me ljubiš.

Budno pazi na to, da se njegovo samoljublje svaki dan snizuje, jer koliko se u čovjeku niže spušta ljubav prema sebi, toliko se u njemu više podiže

ljubav prema Isusu.

Po noći uživa, što se može probudi ti, da onda izvikne k Isusu psalam svo- je žarke želje da Ga primi u sv. Priče- sti, i svako jutro, kao što žedan jelen k vrelu žive vode, tako i on trči k sve toj euharistijskoj Tajni.

Nikad se ne pričešćuje iz običaja, nego se za svaku svetu Pričest pripravl- lja kao ono za svoju prvu. Za onoga, ko- ji ljubi Isusa, svaka sveta Pričest je kamen miljokaz na njegovu uspinjanju prema savršenosti i posljednja je naj - ljepša.

Pristupa k Stolu Gospodnjem, pošto se je očistio od svakoga grijeha u sv. Ispovijedi, jer iako je istina, da pre- sveta Euharistija briše lagane grijehe, ipak je ona uspješnija milošću koliko je duša čistija, koja je prima.

Sjeća se, da se nitko nikad ne pri- češćuje uzalud, nego uvijek od sv. Pri- česti nosi sa sobom ili blagoslov ili prokletstvo. Isto sunce rastapa snijeg i stvrdnjava blato.

Osjeća, pričešćujući se sakramen - talno, potrebu da se dade drugima, kao što se Isus sav daje njemu u Euharisti- ji.

Nastoji, da posljednji čin svakoga njegovog dana bude što gorljivija duhov na Pričest.

Uživa u čestom i dugom razgovoru, po danu i po noći, s Isusom, koji živi u Presv. Euharistiji, kao što zaručnica uživa u razgovoru sa svojim zaručnikom.

Nijedan ga susretaj ne zanima i ne zadovoljuje više od pohoda svom Isusu , koji ima sve i može mu dati sve.

Tko će se na smrtnom času moći o- pravdati govoreći- Gospodine, nisam mo- gao izvršiti tvoje zapovijedi, jer ni - sam imao snage? On će odgovoriti: -. A zar nisam ja bio u Euharistijskom Sakra mentu, da ti pomognem? Isus je rekao Pa vlu, koji je bio u bolnoj tjeskobi zbog mučne borbe protiv sotone: "Dosta ti je moja milost" (2 Kor. 12,9).

Euharistija je za onoga, koji lju- bi Isusa, kao magnet, koji ga neodolji- vo privlači: tu on uživa najslađe počin ke, skuplja najkreposnije duhovne okre- pe i crpe božansku snagu da izvrši heroj ske pothvate apostolata.

Ako je ražalošćen, u Isusu nalazi svaku svrhunaravnu utjehu.

Ako je bolestan, za Njega grli žr- tvu svoga trpljenja.

U tjeskobama, Njemu prikazuje misu

svoje ustrpljivosti; u uspjesima, tam - jan svoje zahvalnosti; u bilo kojoj pri- lici sve zlato svoje ljubavi.

Nekad su njegovi pokloni neprestani usklici: - Isuse, ljubim te! Isuse, budi moj Spasitelj! Isuse, vjerujem ti! - Satovi provedeni s Isusom za nj su kratki kao hipovi. Ljubav ne samo sažiže srce, nego i vrijeme.

Tko ljubi Isusa, osjeća, kako u njegovu Srcu, tom kralju i središtu svih srdaca, kucaju svi hvalospjevi Blaženika, prošnje duša u čistilištu, tužaljke, jauci, jecaji svega čovječanstva koje trpi.

Širi svojim primjerom i svojom riječju svečana klanjanja i euharistijska bdjenja, da bi se oko Kralja kraljeva držala neprekidna počasna služba.

Pohlepan je da prisustvuje kod mnogih svetih Misa, kao kod najdragocjenijeg i najobilatijeg učešća u milosti Otkupljenja za život vječni i za ovaj zemaljski, za svoju dušu i za čitavu Crkvu.

Prati svetu Liturgiju s Misalom u ruci, da bolje sudjeluje sa Svećenikom kod Svete Žrtve.

Ide često na svetu Ispovijed, ne samo kao na sakramenat mrtvih, nego i

kao na sakramenat živih, da osjeća svoj duh u krvi, koja je potekla iz prsiju Isusa propetoga.

Crpi iz progonstava i iz psovka protiv Isusa, ne razlog pesimizmu, nego jak poticaj, da Ga ljubi s još većim žarom ponavljajući mu nježno: - Gospodine, kad bi te i svi ostavili, ne bi li ti bila dosta moja ljubav?

Zapreke i teškoće, za dušu, koja je zaljubljena u Isusa, to su kao drva, koja podržavaju plamen njezine ljubavi.

Tjeskobe pročišćavaju ljubav; patnje je prokušavaju.

Ljubav se dokazuje ne riječima, nego djelima i trpljenjem.

Uvjet za Isusovu ljubav jest: ljubiti Ga bez uvjeta.

Mjera joj je, ljubiti Ga bez mjere.

Nagrada, ljubiti Ga ne tražeći nikakve nagrade.

Vodić, ne imati ga, jer je ljubav prema Isusu savršeno pravilo.

\+ + +

ISUS, KOJEGA NASLJEDUJEMO

"Ako me ljubite, rekao je Isus svo jim apostolima u onom govoru na Posljed njoj Večeri, vršite moje zapovijedi" (Iv. 14,15).

U Starom Zavjetu Bog jo uklesao za kon u deset Zapovjedi, potvrđenih pri jetnjom teških kazna.

U Novom Zavjetu zakon je odjeknuo na usnama Krista Boga u osam Blaženstava, uz obećanje najsretnijih nagrada.

Siromasima, kraljevstvo nebesko.
Krotkima, sva zemlja.
Onima koji trpe, utjeha.
Onima koji žeđaju pravde, svetost.
Milosrdnima, neizmjerno milosrđe.
Miroljubivima, sinovstvo Božje.
Čistima, viđenje Boga.
Progonjenima, vječno slavlje.

Čitav govor na Gori i svi govori , što ih je Isus izrekao u Palestini bili su divna razjašnjenja ovog božanskog proglasa, koji je preokrenuo svijet.

Ali Isus, prije nego će biti Uči - telj, bio je primjer.

Naučavao je siromaštvo, i htio je da gó bude čavlima prikovan uz križ.

Naučavao je krotkost, i nije jauk- nuo u bolima svoje Muke.

Naučavao je radost trpljenja, i u svojoj agoniji, iz rana svoga izbičeva- nog tijela, ronio je krvave suze.

Naučavao je žeđ pravde, i usnama osušenim od blize smrti povika: "Žedan sam!" i zatim doda: "Sve je izvršeno" (Iv. 19,28-30).

Naučavao je milosrđe, i s drveta svoje muke molio je za sve one, koji su ga bili propeli i još su ga vrijeđali : "Oče, oprosti, jer ne znaju, što rade!" (Lk. 23,34).

Naučavao je, da svakomu donosimo mir, i razbojniku, koji je umirao uza nj, poklonio je raj (Lk. 23,43).

Naučavao je ljude čistoću srca, pa da bi svi bili očišćeni i dostojni vi - djeti Boga, htio je da iz njegovih pro- bijenih prsiju poteče krv i voda, da o- čisti sve grešnike (Iv. 19,34).

Naučavao je ljubiti progonstva, i osjetio je tako silno okrutnost svojih

krvnika i zapuštenost od svakoga, da je u času tame, u skrajnjoj tjeskobi zavapio: "Bože moj, Bože moj, zašto si me zapustio?" (Mt. 27,46).

I prije nego će poslati apostole po svemu svijetu, da navješćuju njegov nauk, htio je da ukratko izloži sve Evanđelje u svojoj krvavoj muci i smrti, da bi propet bio savršen uzor kršćanskog puka.

I poslije njegove smrti, svi su došli k Njemu i okrunili ga Kraljem naroda i vjekova, jer je bio čovjek boli.

Tko hoće savršeno vršiti kršćanski zakon, mora činiti ono, što je učinio Isus.

Nasljedovanje Spasiteljeva života nije savjet, nego je za kršćanina dužnost.

Tko je uzeo ime po Kristu priznavajući ga Bogom, Kraljem, Učiteljem i Gospodinom, mora biti njegov vjeran sljedbenik.

Tko je tajanstveni ud Isusova Tijela, mora živjeti istim Isusovim životom.

Tko se želi spasiti, taj mora sličiti Isusu, jer one, za koje je Otac, u svom planu ljubavi, predvidio da će se spasiti, ujedno ih je i preodredio da budu slični njegovu Sinu (Rimlj. 8,29).

Isusov lik je uzor koliko uzvišeni i sjajan, toliko prikladan za svako doba, prilike, obrazovanost, stanje, prigodu, u kojima se čovjek može naći.

Svece ne mogu nasljedovati svi u svemu; ali svi u svemu mogu nasljedovati Isusa

Tko nasljeduje Isusa

Najjednostavnija i najpraktičnija smjernica svetosti uvijek će biti odgovor na pitanja: Što bi mislio Isus? Što bi učinio Isus? Što bi rekao Isus? Kako bi molio Isus? Kako bi postupao Isus? Što bi volio Isus? Kako bi slušao Isus? Kako bi trpio Isus? Kamo bi išao Isus?

Hoćeš li da sveto započneš svoj dan? Nasljeduj Isusa, koji je ulazeći u svijet rekao: "Sišao sam s neba da činim ne svoju volju, nego volju Onoga, koji me je poslao" (Iv. 6,38).

Želiš li ispuniti svoj život djelima, koja su ugodna Gospodinu? Nasljeduj Isusa, koji je prošao čineći dobro svima. Pomozi svima, daj se svima i čini ono, što je činio dobri Samaritanac. (Lk. 10,37).

Jesi li siromašan i osjećaš oštrinu

nevolje i oskudice? Nasljeduj Isusa, koji je od Jaslica do Kalvarije ljubio najsavršenije siromaštvo. Ljubi i ti svoje siromaštvo, jer sluga ne može biti veći od gospodara (Iv. 13,16).

Jesi li napastovan ohološću i častoljubljem? Gledaj Isusa u Pilatovoj Sudnici, pokrivena grimiznom krpom, s trstikom u rukama i na glavi mu trnov vijenac. Nasljeduj Ga. "Tko se ponizuje, bit će uzvišen" (Lk. 18,14).

Privlači te bogatstvo i dobitak? Promatraj Isusa u pustinji svog posta i nasljeduj Ga. On je odgovorio sotoni: "Ne živi čovjek o samom kruhu, nego o svakoj riječi, koja pada iz usta Božjih" (Mt. 4,7).

Možda trpiš bijesne sotonske napasti i često ne možeš više pa moliš Gospodina, da te oslobodi tvoga smrtnog tijela? Ne plaši se, nego se sjeti Isusa u Getsemaniju: poslušaj i nasljeduj Ga. On je rekao: "Bdijte i molite, da ne padnete u napast" (Mt. 26,41).

Mame te naslade, zabave, udobnosti života? Misli na Isusa, koji se popeo na Kalvariju pod teretom svoga mučila. Nasljeduj Ga. Tko hoće da ide za Njim, mora uzeti svoj križ i slijediti Ga. (Mt. 16,24).

Želiš li dati svom životu ton i stil iskrene dosljednosti sa svojom vjerom? Nasljeduj Isusa, koji je sve dobro učinio i rekao: "Klanjat ćeš se Gospodinu Bogu svomu i Njemu ćeš samomu služiti" (Mt. 4,10).

Hoćeš li da slijediš Evanđelje i svijet? Ne možeš. Nitko nije mogao optužiti Isusa ni zbog sjene grijeha. Nasljeduj Ga i slušaj njegovu riječ, što ju je upravio onom mladiću na moru kod Kafarnauma: "Ostavi da mrtvi pokapaju svoje mrtve" (Mt. 8,22).

Osjećaš li, kako ti srce uznemiruju zlovolje, mržnje, želje za osvetom? Nasljeduj Isusa, koji je uvijek bio neizmjerno dobar sa svima i rekao: "Budite sinovi Oca vašega, koji čini da sunce istječe nad dobre i nad zle i čini da kiša pada na pravedne i na grešnike" (Mt. 5,45).

Jesi li bio oklevetan, obružen, prezren i htio bi se osvetiti? Nasljeduj Isusa, koji je u sudnicama Ane, Kaife, Pilata i Iruda šutio pred najtežim optužbama protiv svoje osobe. Šuti. "Ali je Isus šutio" (Mt. 26,63). Šutnja je božanska.

Ne znaš, kako ćeš postupati prema onima, koji su ti učinili zla ili su ti bili nezahvalni? Nasljeduj Isusa, koji

je u Getsemaniju zovnuo Judu imenom prijatelja i pustio da ga on poljubi u času izdaje. Ljubi one, koji ti čine zla. "Ljubite svoje neprijatelje" (Mt.5,44).

Tražiš li utjehe za svoju dušu, koja je iznutra i izvana uzburkana protivštinama, nevoljama, suhoćama, rastresenostima? Nasljeduj Isusa, koji se je često povlačio u opore samoće Palestine. Povuci se u blizinu Onoga, koji je skupljao svoje apostole onim ljubeznim pozivom: "Dođite nasamo u zaklonjeno mjesto, i otpočinite malo sa mnom" (Mt.6,31).

Tvoje je srce uznemireno žalosnim slutnjama, kao lađa apostola u genezaretskoj oluji? Nasljeduj Isusa. On spava na krmi tvoje lađe. Ako živiš s Bogom, zašto se bojiš? Nitko nije jači od njega, koji svim dušama ponavlja: "Mir s vama. Ja sam. Ne bojte se. (Lk. 24,36).

Želiš li znati, komu tvoja ljubav treba da daje prednost? Nasljeduj Isusa. On je najviše volio siromahe, dječicu, grešnike.

Jesi li okružen od osoba nesnosnih i dosadnih? Nasljeduj Isusa, koji je za tri godine podnosio apostole tako tvrde da uzvjeruju u njegovo božanstvo i naučavao: "Ako ti netko otme plašt, daj mu i odjeću. Ako te netko prisili da s njim pođeš milju puta, poći s njim još dvije" (Mt. 5,40-41).

Moraš li govoriti u javnosti? Nasljeduj Isusa. On je istina. Ne izgovori nikada ni pretjeranosti, ni laži. "Tvoj govor neka je: da, ako je da; ne, ako je ne" (Mt. 5,37).

Nalaziš li se u vrtlogu društvenog života? Nasljeduj Isusa. On je živio u svijetu, ali je mrzio svijet pun požuda i mana. "Budite priprosti kao golubice i razboriti kao zmije" (Mt. 10,16).

Tražiš li što uzvišenije mjesto u privatnom i javnom životu, da odatle možeš što dalje i što dublje navješćivati Evanđelje ljudskom mnoštvu? Nasljeduj Isusa. On je na Križu zauzeo mjesto najveće sramote, da bude Učitelj svih naroda. "Zauzmi posljednje mjesto, da ti reknu: popni se naviše" (Lk. 14,10).

Zaokuplja li te dužnost da izabereš stalež, koji će najviše odgovarati tvom životu? Nasljeduj Isusa. On je uvijek tražio veću Božju slavu i ono, što se više mililo njegovu Ocu. Zapovjedio je Apostolima: "Tražite najprije Kraljevstvo Božje i njegovu pravdu i sve će vam se ostalo nadodati" (Mt. 6,33).

Želiš li znati, gdje ćeš moći bolje moliti? Nasljeduj Isusa. On je najvolio moliti u noćnoj samoći i na brdu. "Kad moraš moliti, uđi u svoju sobu i

zatvori vrata" (Mt. 6,6).

Vidiš li nekog brata gdje pogrešuje? Nasljeduj Isusa. On je s ljubeznom jasnoćom učio: "Ako je tvoj brat sagriješio protiv tebe, pođi i opomeni ga iz među sebe i njega sama. Ako te posluša, dobio si svog brata. Ako te ne posluša, uzmi sa sobom jednoga ili dvojicu, da se po ustima dvojice ili trojice svjedoka utvrdi svaka stvar. Ako mu nije do njih, upozori Crkvu. A ako ne posluša ni Crkve, nek ti bude kao poganin i očitnik " (Mt. 18,15-17).

Sumnjaš li, da li si dovoljno marljiv u molitvi i u radu? Nasljeduj Isusa, koji je po svom osobnom ujedinjenju s Božanstvom, živio u najpotpunijem jedinstvu sa Ocem svojim i rekao Marti: "Marija je odabrala bolji dio" (Lk.10,42) i apostolima: "Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo ploda" (Iv.15,5). Rad se ne smije cijeniti više od molitve: ova je najveće djelo.

Hoćeš li da postom i pokorom osiguraš spasenje svoje duše? Nasljeduj Isusa, koji premda bijaše Učitelj Križa, ipak je bio i na gozbama u Kani, u Kafarnaumu, u Magdali i u Betaniji i učio: "Kad postiš, namaži svoju glavu mirisima i operi svoje lice, da ljudi ne vide tvog posta, nego Otac tvoj nebeski, koji vidi u tajnosti i dat će ti nagradu" (Mt. 6,17-18).

Jesi li napastovan, da kritiziraš, da prosuđuješ, da osudiš? Nasljeduj Isusa, koji je oprostio svima, pa i onoj preljubnici, Magdaleni, Petru, i opominjao: "Ne sudite i ne ćete biti suđeni" (Lk. 6,37).

Ne znaš, da li bi pokazao ili sakrio svoja dobra djela? Nasljeduj Isusa. Čini velike stvari i ne traži da drugi za to saznaju, jer govore sama djela: "Neka ljudi vide vaša dobra djela i dadu hvalu Gospodinu" (Mt. 5,16).

Jesi li zabrinut za svoje sutrašnje potrebe? Nasljeduj Isusa. On nije i mao ni jednog novčića, kadno su tražili da plati hramski porez, i učio je apostole: "Nemojte biti zabrinuti za svoj život, ni za ono što ćete jesti ili piti, ni kako ćete se zaodjeti" (Mt.6,25) "Je li vam možda dosad nešto uzmanjkalo?" (Lk. 22,35).

Čini li ti se, da si već bio i previše dobar prema onima, koji su ti nanijeli zlo i da više ne možeš oprašta - ti? Nasljeduj Isusa, koji je uvijek opraštao i oprašta i rekao Petru: "Ne kažem ti da oprostiš do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam" (Mt.18,22).

Moraš li da sebi podigneš dom i hoćeš li da pravo kršćanski urediš svoju

kuću? Nasljeduj Isusa. On se rodio u staji, živio je u stolarevoj radionici, umro je na Križu. Stil tvoje kuće neka bude stil siromaštva, rada i žrtve.

Jesi li pozajmio novaca svom prijatelju i taj te pita što da ti isplati kao kamatu? Nasljeduj Isusa. On je sve dao besplatno i savjetovao: "Pozajmite bez očekivanja dobitka" (Lk.6,35).

Hoćeš li saznati, kako se dolazi do veće cijene u društvenom životu? Nasljeduj Isusa, koji je klekao da opere noge svojim apostolima, poništio svoje čovječanstvo na Križu i učio: "Tko hoće da bude najveći među vama, nek se učini slugom sviju" (Mt. 20,26).

Bojiš li se da ne ćeš moći postići onu svetost, na koju si pozvan po svom kršćanskom pozivu? Nasljeduj Isusa, koji se pokazao na Taboru sjajan kao sunce u snježnoj bjelini (Mt. 17,2). Steći i ti sjaj ljubavi i snježnu bjelinu čistoće: sa te dvije svrhunaravne kreposti postat ćeš velik svetac.

Možda ispituješ, koji je najveći dokaz ljubavi, što ga možeš dati Bogu i bližnjemu? Nasljeduj Isusa, koji je umro da nam zasvjedoči svoju neizmjernu ljubav. On je rekao na Posljednjoj Večeri: "Nitko nema veće ljubavi nego onaj, koji daje život za svoje prijatelje" (Iv. 15,13).

Je li ti duša pod žalosnim dojmom pokvarenosti, razuzdanosti, odmetništva koje te okružuje? Nasljeduj Isusa, koji je uvijek sažaljevao ljudske nevolje: "Ako je tvoje oko dobro, sve će biti svijetlo oko tebe" (Mt. 6,22).

Sablažnjuju li te mane tvog bližnjega? Nasljeduj Isusa, koji je živio s neizmjernom ustrpljivošću usred palestinskog mnoštva i učio, da ne gledamo "slamku u oku svog brata, nego radije gredu u vlastitom oku" (Mt. 7,3).

Želiš li upoznati hijerarhiju (red) svog apostolata? Nasljeduj Isusa, koji je posvetio svoje prve brige onima, koji su bili teže sagriješili i tražio izgubljenu ovcu, jer "u nebu se raduju više zbog jednoga grešnika, koji se obratio, negoli zbog devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore" (Lk. 15,7).

Jesi li nezadovoljan s mjestom svog rada? Nasljeduj Isusa. On je propovijedao evanđelje u sinagogi kao i iz Petrove lađe, u Hramu kao i blizu bunara u Siharu, na farizejevoj gozbi kao i na Križu. Kakovo god bilo mjesto, gdje te je Bog postavio ono može postati učiteljska stolica apostolata. I na krovovima se mora propovijedati Kraljevstvo Božje (Mt. 10,27).

Ne znaš li do koje mjere moraš trpjeti, mrtviti se, činiti pokoru? Nasljeduj Isusa. Samo kad uzmogneš reći, da je iz ljubavi prema Bogu sve izvršeno u tvom tijelu i u tvom duhu, kao žrtva živa, sveta, ugodna, bit će savršena tvoja žrtva. "Ako zrno koje padne u zemlju sasvim ne sagnjije, ostaje neplodno" (Iv. 12,24).

Želiš li znati, na kakav siguran način možeš napredovati u svom vrhunaravnom životu? Nasljeduj Isusa. U šutnji, sabranosti, u mudrosti razmišljanja i u milosti Euharistije naći ćeš lakim svoje kršćansko uspinjanje. Tako "Isus je rastao u Nazaretu, u mudrosti i u milosti" (Lk. 2,52).

Jesi li bolestan, izmučen, upropašćen, progonjen? Znaj i ti trpjeti za svoju braću nasljedujući Isusa, koji poslije groznih boli svoje smrtne muke, prikloni blago glavu na srce i izdahnu, da ljudima dade Raj, govoreći: "U tvoje ruke, Oče, predajem svoj duh" (Lk.23,16).

Jesi li potišten, što ti ne uspijeva da s uspjehom završuješ djela svog apostolata? Nasljeduj Isusa, koji je činio sve na Očevu slavu. Bacaj svoje mreže, to jest svoja djela, s desne strane, ne prema svojoj slavi, nego prema Božjoj, i napunit će se čudesa. (Iv. 21,6).

Napastuje li te katkada lijenost, da dangubiš u svom dnevnom poslu? Misli i nasljeduj Isusa, koji u svom umornom životu nije nalazio vremena da jede: "po danu je radio, a po noći molio" (Lk.6,12).

Bojiš li se, da ne ćeš znati nositi križ, koji ti je Gospodin dao? Nasljeduj Isusa. Najprije se odreci sama sebe, budi pouzdan kao On i onda će ti biti lako ići u susret bilo kojoj nesreći, jer se k poniznosti uvijek pridruži milost, koja je snaga Božja. "Učite se od mene, koji sam krotak i ponizan srcem" (Mt. 11,29).

Jesi li dao milostinju ili učinio dobro djelo? Nasljeduj Isusa, koji je mnogo puta, poslije najvećih čudesa, nalagao onima, koje je usrećio, da šute o tome (Lk. 5,14).

Stoji li te muke poslušati nekoga, koji je manje obrazovan ili možda manje dobar nego ti? Nasljeduj Isusa, stvoritelja svijeta, koji je u Nazaretu tridesetak godina bio podložan Mariji i Josipu (Lk. 2,51).

Smeta li ti koji put tjesnogrudnost da budeš velikodušan prema nekom svom bratu? Nasljeduj Isusa, koji nije nikad zanijekao nijedne milosti pa ni čuda onomu, koji ga je molio za to, i

koji je učio: "Daj onomu, koji te moli i ne okreni leđa onomu, koji od tebe traži zajam" (Mt. 5,42).

Živiš li u brodolomu tolikih ljudi koji se osuđuju zbog svojih grijeha?Nasljeduj Isusa. Spasi ih! Zar ne vidiš koliko je On učinio i pretrpio da otkupi čovječanstvo? Budi neumoran apostol svog vremena. "Došao je Sin čovječji da spasi što je bilo izgubljeno"(Mt.18,11).

Jesi li neprestano zabrinut za svoje zdravlje i uznemiren radi potreba svakidašnjeg života? Nasljeduj Isusa,koji je velikodušno dao svoj život za nas i učio: "Tko sačuva svoj život, izgubit će ga, a tko ga odbaci radi mene,naći će ga (Mt. 10,39).

Je li ti mučno ostaviti oca i majku, da slijediš svoj poziv na apostolat? Nasljeduj Isusa, koji je od dvanaest godina ostavio Mariju i Josipa da navijesti u Hramu svoju božansku objavu,i njima koji su ga tražili odgovorio: "Zar niste znali, da ja moram biti u onome što je Oca mojega?" (Lk. 2,49).

Možda dršćeš kad pomisliš na smrt? Nasljeduj Isusa, koji je živio u želji da umre, pošto je apostolima navijestio svoju smrt kao krštenje u krvi: "Ja još moram biti kršten krštenjem i nisam

zadovoljan, dok se ono ne izvrši" (Lk. 12,50).

Jesi li katkad napastovan da ostaviš mjesto svoje žrtve? Nasljeduj Isusa, koji uza sve tolike nehajnosti i zaborave, ipak uvijek ostaje u Euharistiji, pun dobrote da tješi sve. On je učio: "Tko je stavio ruku na plug i okreće se natrag, nije dostojan kraljevstva Božjega"(Lk. 9,62).

Napada li te katkad, usred društvenog života, ljudski obzir i bojiš se ispovijedati svoju vjeru? Nasljeduj Isusa, koji je odvažno i iskreno izišao pred narod i pred stranke u Jeruzalemu da navješćuje svoje božanstvo i rekao : "Tko nije sa mnom,taj je protiv mene" (Mt. 12,30).

Čini li ti se da uzalud gubiš vrijeme baveći se malim stvarima? Nasljeduj Isusa, Gospodara svijeta, koji je trideset godina obavljao najneuglednije poslove u jednoj radionici i učio: "Tko god je vjeran u malenu, bit će vjeran i u velikome" (Lk. 16,10), i obećao: "Bio si vjeran u malome, dat ću ti vlast nad mnogim. Uđi u veselje Gospodara svoga" (Mt. 25,21).

Čudiš li se što mnogi napađaju kršćanstvo? Nasljeduj Isusa. Budi kao On

čovjek beskrajne ljubavi i sjat ćeš u društvenoj noći, obnavljajući kao veliki sveci slavė Kraljevstva Božjega.

On je rėkao svojim apostolima: "Nemojte misliti, da sam došao donijeti mir, a ne mač" (Mt. 10,34).

Zavaravaš li se, da ćeš se moći spasiti idući udobnim putem svijeta? Nasljeduj Isusa, čiji je život sav bio mučeništvo i križ. On uvijek poėavlja svima, koji ga slijede, kako je opominjao narod u Galileji: "Ne budete li činili pokoru, svi ćete jednako poginuti" (Lk. 13,5).

Plačeš li na grobu nekog pokojnika koji ti je bio veoma drag? Pogledaj naviše! Smrt nije kraj, nego je početak života. Nasljeduj Isusa. I On je plakao na Lazarovu grobu, ali kad je uklonjen grobni kamen, podigavši oči k Nebu, reče: "Oče, hvala ti..." (Iv. 11,41).

Jesi li malodušan i potišten; nemaš vođe ni snage da izađeš iz svoga grijeha i da se obratiš? Nasljeduj Isusa, koji već blizu smrti, u najžalosniji čas Svetog Petka, htjede Mariju uza se. Zazovi Gospu. Sam Isus pokazao ti Ju je s križa u svojoj oporuci ljubavi govoreći: "Sinko, evo ti Majke" (Iv.19, 27).

U bilo kakvoj se prigodi našao: radosti, zabrinutosti, sumnje, napasti, boli, uvijek ćeš sresti oči, svijetle, dobre i pune milosti N.G. Isusa Krista, koji će reći tebi i svima: "Vi me zovete Učiteljem i Gospodinom i činite dobro, jer to jesam... Dao sam vam primjer, da i vi činite kako sam ja učinio vama" (Iv. 13,13-15).

Sv. Pavao pošto je navijestio herojske kreposti starih Patrijarka, pozivao je Židove, da nasljeduju Isusa u nevoljama i napastima života ovom opomenom: "I mi imajući sa svih strana tako veliko mnoštvo svjedoka, odbacivši svaki teret i grijeh oko nas, trčimo ustrpljivo na putu, koji nam je pokazan, gledajući na početnika i izvršitelja vjere, Isusa, koji predloživši sebi radost podnese križ, ne pazeći na sramotu, i sjedi s desne Božjeg prijestolja. Mislite doista na Nj, koji je podnio od grešnika toliko protivljenje protiv sebe, da se ne umorite i klonete duhom. Jer dosada niste odolijevali do krvi boreći se protiv grijeha." (Žid. 12,1-5).

A Isus ih ima mnogo, koji ljube njegovo kraljevstvo nebesko, ali malo onih, koji nose njegov križ.

Mnogi žele njegovu utjehu, a malo njih nevolju.

Mnogo drugova nalazi kod stola, a malo njih u postu.

Svi žele uživati s njime, a malo njih hoće da nešto pretrpe za nj.

Mnogi slijede Isusa do lomljenja kruha, ali malo njih do pića kaleža njegove muke.

Mnogi se dive njegovim čudesima, ali malo njih slijede ga u sramoti križa.

Mnogi ga hvale i blagoslivaju u blagostanju, ali malo njih u protivštinama (Iz knjige: Nasljeduj Krista).

Kad u crkvama i na trgovima sv. Bernardin nije više mogao govoriti, podigao je svoju zastavu, na kojoj je Ime Isus sjalo u zlatu i suncu i onome mnoštvu pjevalo svu povijest Gospodnju.

\+ + +

Z A I S U S A K R I S T A

SLOBODA RAZUMA

Prva je zapovijed starog Zakona klanjati se samo jednom Bogu; prva zapovijed novog Zakona slična je njoj: -Tko hoće da ide za mnom, reče Isus, neka se odreče sama sebe" (Mt. 16,24).

Samo uz taj uvjet mi smo pravi klanjaoci Božji i pravi učenici Isusovi.

Ohol čovjek svetogrdnik je, idolopoklonik sama sebe.

Nužno je silom oboriti idola svoga, ako hoćemo da pripadamo Kraljevstvu Krista Boga.

Čovjek onoliko časti i ljubi Boga, koliko prezire i mrzi sama sebe.

"Gdje je duh Gospodnji, tu je sloboda" (2 Kor. 3,17). Sloboda razuma zove se poniznost. Ona je temelj kršćanske zgrade.

Nismo kršćani, ako nismo ponizni. Oholost priječi ili čini neplodnim djelo milosti.

Sloboda je najveći dar, kojim je Bog obdario čovjeka. S njome, svak može

upravljati svojim strastima i udesiti svoja djela za postignuće slave, dobra i radosti bez kraja, za kojima teži njegova duša, duhovna i besmrtna.

U Adamu i njegovom potomstvu, poslije istočnoga grijeha sloboda je bila gotovo ukočena i neobuzdavane strasti postadoše požuda oholosti, lakomosti, sjetilnosti; bol je zavladala ljudskim životom.

Ali s milošću otkupljenja, sloboda je opet potpuno stečena; strasti su usmjerene prema pravoj slavi, pravom bogatstvu, pravoj radosti; bol je pretvorena u dragocjeno sredstvo otkupljenja.

U Kršćanstvu:

najveća je čovjekova slava znati biti ponizan;

najveće je bogatstvo znati biti siromašan;

najveća je radost znati biti čist;

najveća je pobjeda znati trpjeti.

Poniznost oslobađa čovjeka od crne i isprazne sjene slavoljublja, koja ga zasljepljuje, te ga ovija sjajem prave slave, koja sja istim Božjim svijetlom.

Samo Bogu pripada slava, kao što suncu pripada svijetlo.

Ohol čovjek ima srce žalosno, uvijek uzburkano nevoljama i strahom.

Njegov način djelovanja je nizak,

njegove su riječi lažne, njegove želje glupe i isprazne.

Nema roba čudnijega i dostojnijega prezira pred Bogom i pred ljudima od onoga, koji je rob svoga samoljublja.

Tko samo sebe ljubi, ne može biti ljubljen i cijenjen ni od koga.

Individualizam je tjesnogrudni egoizam.

Ohol čovjek ima stas malen, prezira vrijedan i ne vidi ništa izvan uskog okoliša, u kojemu živi. Imą pamet i srce zatvoreno i vidi samo sebe i misli samo na sebe.

Obično, tko je veća neznalica, taj je umišljeniji. Oholice su kao rogovi : prazni, krivi i tvrdi.

Tko hoće da postane zaista velik, neka izađe iz sama sebe ostavivši svoje samoljublje.

Nitko nije tako živ kao onaj, koji je umro sam sebi.

Poniznost je prvo slovo kršćanske abecede, prva stepenica na ljestvama savršenosti.

Bog je sišao među ljude putem najdubljeg poniženja, i samo se tim putem po N.G. Isusu Kristu, ljudi mogu opet ujediniti s Njime.

Slavoljublje je napast savršenih;

zato je Isus rekao apostolima: "Ako ne postanete kao djeca, ne ćete ući u Kraljevstvo nebesko" (Mt. 18,3).

Ako se čovjek uzoholi, Bog se udaljuje od njega, i čovjek Ga ne može sti ći, ni vjerovati u Nj, ni ljubiti Ga, ni moliti Mu se.

Ako se čovjek ponizi, Bog silazi k njemu i otvara mu blago svoje mudrosti, oplođuje ga darovima Duha Svetoga, rasvjetljuje ga i napunja svojim mirom.

Treba biti malen, da možeš proći posvuda i privući sve.

Sve je veliko i uvijek ima uspjeha ono, što je učinjeno na slavu Božju. Sve je prezira vrijedno i osuđeno na neus - pjeh, što je učinjeno iz samoljublja.

Ponizan je čovjek sjajan planet, u kojemu se divno odrazuje ljepota i slava Božja.

Čitavim Evanđeljem trepti ova istina: "Tko se uzvisuje, bit će ponižen; tko se ponizuje, bit će uzvišen"(Mt.23, 12).

Nikada ne vlada masama čovjek ohol, nego Svetac, koji iskreno pjeva, kao Nazaretska Djevica Magnivicat - Veliča - svoje poniznosti.

"I Isus, -ističe sv. Pavao- "budući Bog... poništio je sama sebe, uzeo je

obličje sluge, učinivši se sličan čovjeku... ponizi se, postavši poslušan do smrti na križu. Zato ga je Bog uzvisio i dao mu ime, koje je nad svakim imenom da se u ime Isusovo prigne svako koljeno..." (Fil. 2,6-10).

Poniznost ne umanjuje žara u radu, niti diže odgovornost, nego povećava i jedno i drugo, donoseći duši svijetlo i srcu jakost i mir.

Nije teško čovjeku biti ponizan, kad promišlja:

Što sam bio? Ništa.
Što sam sada? Blato.
Što ću biti? Prah.
Što imam? Bezbroj Božjih milosti, za koje ću morati polagati strog račun, bezbroj nevolja, kojih se moram stidjeti.

Poniznost je istina, pače je srčanost istine.

Duboka je molitva sv. Augustina: "Gospodine, da upoznam sebe, da se prezrem; da upoznam Tebe, da Ti se sav prepustim!"

Kristov učenik, koji razmišlja Učiteljev život, ne može tražiti da bude više nego On, kojega je Psalmist označio kao "prezrena od puka" (Ps. 21,7). Nitko ne će moći svoje poniženje

smatrati pretjeranim, kad promatra ono Ecce Homo - Evo čovjeka! pokrivena grimiznom krpom, okrunjena tranjem, gola i izranjena, vrijeđana porugama i bogohulnim uvredama jeruzalemske svjetine.

Nekog je dana Jakopone četveronoške prolazio ulicama svoga grada usred graje, smijeha, nabacivanja kamenjem todske dječurlije, i došavši u svoju spilju, ču Isusa s križa gdje ga pita: "Jakopone, zašto si počinio tu ludost?" Blaženik mu odgovori: "Gospodine, ja ni kad ne ću doći dotle da nadmašim ludost, koju si učinio Ti, kad si sišao s Neba da se učiniš crvom, kakav sam ja, i da umreš kao kakav rob, da se ja spasem."

Kao što se sve vode slivaju u dolinu, tako sve milosti Božje i sve simpatije ljudske silaze u poniznu dušu i napunjaju je radošću i slavom.

"Ako ostanete vjerni mojoj riječi, - reče Isus, - bit ćete zaista moji učenici i upoznat ćete istinu, i istina će vas učiniti slobodnima" (Iv. 8,31-32). Istina je ova: da sve dolazi od Boga, i Bog se očituje samo poniznima, prezirući ohole. (Lk. 10,21).

Sve u nama hoće i može učiniti Gospodin, ali je nužno, da poništimo svoje "ja" i pustimo da nas vodi samo "On"

Odricanje svoga "ja" oštrica je koja ne diže, nego siječe zapreku, da Bog može doći i djelovati u nama.

Duša, što god se više snizuje u poniženju, toliko više postaje sposobna da uzdrži milost Božju i da se podigne u divote vrhunaravnoga, kao što i vrelo što je dublje, toliko više vode skuplja i u veću visinu baca svoj mlaz.

Čovjek, oslobođen svog egoizma, koji više ne misli na sebe, nego samo na Boga i na svoju braću, ima tako plemenite duhovne poteze, da se pojavljuje kao najsjajniji dokaz uspješnosti milosti, koja je slobodnim učinila njegov razum.

Po svetom Bernardu, kršćanska je svetost kao kuća, u kojoj su zidovi pravednost, jakost, umjerenost, razboritost; krov je ustrpljivost; prozor je molitva; ognjište je tabernakul; hrana je milost i euharistijski Kruh; vrata poslušnost; ključ zavjet; vratar strah Božji; liječnik ispovjednik; gospodar razum; gospodarica volja; djeca su dobra djela; sluge su osjetila; gosti su Otac, Sin, Duh Sveti; ali ova kuća ima za pod poniznost i za temelj prezir samo sebe.

<u>Čovjek ponizan:</u>

Živi misleći na Božju slavu i

žrtvujući se za dobro svoga bližnjega.

Zaboravljajući na sebe, misli da ono što posjeduje ništa ne smije biti za nj, nego sve za druge.

Neznatnim smatra svoj rad i uvijek nalazi načina do pohvali tuđi.

Ne govori o sebi, ni dobro ni zlo.

Šuti. Teže je šutjeti nego govoriti. Šutnja je čuvarica poniznosti.

Najvoli društvo siromaha, djece, neukih.

Služi svima, kao da je sluga svih, jer je u Kraljevstvu Božjem veći onaj, koji služi.

Ne govori nikad: ne tiče me se.

Iskreno bježi od bilo kojeg častoljublja i odlikovanja, jer ako čast i stavlja na vidjelo nekoga, ništa mu ne dodaje: zlato i grimiz ne mijenjaju naravi, niti povećavaju vrijednost ili znanje ili krepost onoga, koji ih nosi.

Drago mu je, da ga opomenu, i zna u ljubavi opomenuti druge, ne bojeći se da će izgubiti cijenu kod drugih.

Ne umišlja o sebi i drag mu je savjet drugih, pa i nižih.

Ne smatra nikoga manjim od sebe, nego sve višima.

Lako popušta tuđem mišljenju, ako se samo ne radi o povredi istine, ili ljubavi, ili pravednosti.

Tko ima mnogo ideja ne boji se da li će koju izgubiti. Tko ima samo jednu, ima razloga da bude tvrdoglav.

Podnosi vedro bilo koje ogovaranje, psovku ili uvredu, jer je uvjeren, kad bi ga svijet pravo poznavao, da bi ga morao još gore suditi. Tako je govorio sv. Franjo Saleški.

Razdražljivost i preosjetljivost žalosna su očitovanja oholosti.

Ne uzrujava se zbog primljene surovosti, niti se vrijeđa zbog bilo koje neotesanosti, nego s pravom velikodušnošću zna sve shvatiti, sve opravdati i sve zaboraviti.

Nikad nikoga ne prosuđuje, jer samo Bog ima pravo suditi.

Ne može sebi prisvojiti poznavanje duše svog brata onaj, koji ni svoje dobro ne pozna.

Odvratan mu je duh kritiziranja, koje poput smrtnog i đavolskog otrova truje svako dobro djelo.

Traži skrivenost, kao da prolazi ovim svijetom na vršcima prstiju, da nikoga ne uznemiri.

Nastoji, koliko je moguće, da ni-

komu ne bude na teret.

Mnogo pazi na to, da se ne da posluživati osim u nuždi, i sve traži kao uslugu, pa i od svojih podložnika.

Uči se od svakoga, uživa u svačijim uspjesima i drage volje surađuje sa svakim.

Uvijek će pozdraviti prvi, odgovoriti najsrdačnije, postupati najljubeznije.

Uvijek prepušta drugima desnu stranu i mjesto uglednije i časnije.

Bira odijelo, knjigu, krevet, jelo, stan, prevozno sredstvo najskromnije.

Bježi od svake poze ili smiješne nadutosti i ne uživa u ispraznim pohvalama.

Ne čini ništa, da ga vide ili mu odobravaju, nego sve čini da ugodi svom Gospodinu.

Nema razdraženosti u svom radu: mir noća i red vladaju u njegovu životu. Uspjeh ga ne uznosi, neuspjeh ga ne ponižtava.

Ne skriva svojih slaboća, da bi ga smatrali kreposnim. Ne boji se pokazati onim, što jest, niti hoće da ga smatraju za ono, što nije, nego je proziran kao kristal.

Prezire strah i malodušnost, koji su žalosni iskazi oholosti: nitko nije tako slab kao ohol čovjek.

Ne radi i ne čini ono, u što se ne razumije, ali, pozvan, surađuje u bilo kojem dobrom djelu, pa makar u tome morao pokazati nedostatak svojih sposobnosti.

Ne upotrebljava superlative u opisivanju svojih djela.

Izbjegava svaku riječ i izraz drzak, neuglađen i prostački.

Goji prema svima brigu oko ljubavi.
Sve što povređuje ljubav i uljudnost griješi protiv kršćanskog zakonika poniznosti.

Sluša sve s ustrpljivom ljubavlju. Nikad ne daje znak nestrpljivosti.
Razgovarajući se ne prekida onoga, koji govori.

Svima odgovara brižljivo i uljudno bilo riječju, bilo pismom.

Nikad ne dopušta da ga čekaju, nego je prvi na svakom urečenom sastanku.
Veoma je pažljiv na svaku pa i malenu ljubeznost, koja mu je iskazana i zahvaljuje spremno, s mnogo srdačnosti.

Revno skriva darove Božje, jer se

boji da ih ne izgubi: dragocjene se stvari ne izlažu svačijim pogledima, nego se skrivaju.

S otvorenom iskrenošću, kad je to umjesno, rado priznaje svoje pogreške, pa i javno.

Gaji najpažljiviju skromnost u odijevanju, u stanovanju, u hrani, u svakom svom izražaju društvenog života: ono što nije skromno, to je užasno nekršćansko i neestetično.
Poštuje siromaštvo kao evanđeosko odijelo poniznosti.

Radi naravno i neusiljeno čuvajući se svake neprirodnosti; izvještačenost je propast poniznosti.

Ne čudi se svojim posrtajima, jer zna, da je pasti, čovječji nedostatak, a živjeti u milosti Božji je dar.

Ne suprotivi se bahato i grubo, nego umjesno i krotko iznese svoje prim - jedbe, kad mu to nalaže dužnost istine, pravednosti i ljubavi.

Pripušta kod svakoga, koji pogrešuje, dobronamjernost i kod svakog načina mišljenja, pa i pogrešna, zna otkriti ono malo dobra i istine, što se u njemu nalazi.

Nikad ne govori "ne" osim grijehu,

vragu, svijetu, samoljublju.

Pomnjiv je za sve i u svemu. U svo jim društvenim odnosima žrtvuje se da služi i pomogne kod svakog dobrog djela i prema bilo komu, s finoćom, uglađenošću, velikodušnošću, žaleći, što nikad ne može dovoljno uraditi za svoju braću.

Ljubi mjesto na koje dođe, jer zna da ljude ne prodičuju njihove službe, nego da ljudi prodičuju službe.

Nastoji da shvati svakoga, ali se ne žalosti, ako njega ne shvaćaju drugi.

Ne žali nikoga, što je siromašniji ili veći grešnik ili manje zna nego on, već čini sve svima, smatrajući se nižim od sviju.

Drago mu je jesti kruh stečen svojim radom, ali je veseo i kad mora jesti kruh milostinje, kad mu bolest ili druga zapreka ne dadu da radi.

Govori što je moguće manje: ja i moje.

Nikad se ne zatvara u se, nego svima jednostavno i priprosto otvara svoju pamet i svoje srce.

Čini velike stvari i šuti: tko, pošto je učinio neko dobro djelo, očituje ga drugomu, stavlja se u opasnost da izgubi zaslugu za nj.

Ravnodušan je na hvale kao i na prigovore: tko ljubi Gospodina, zna se služiti i jednima i drugima za svoje dobro, ili da se osokoli ili da se popravi.

Razborit kao zmija, ne pouzdava se u svoju krepost i bježi s tankoćutnim strahom Božjim od svake pa i daljnje prigode grijeha. Samo je razboritost duha život.

Nikad se ne smatra nužnim za bilo koje djelo: nitko nije toliko koristan svijetu kao onaj, koji se osjeća beskorisnim.

Jednako mu je drago biti zdrav, kao i bolestan, siromah kao i bogat, čašćen kao i prezren, jer Božja volja jedino je pravilo njegova života. U prirodi i u povijesti sve je djelo ili pripuštenje Božje.

Ne žalosti se ako je ostavljen ili zapušten od ljudi, jer mu je Gospodin, kojemu jedinomu služi, uvijek blizu, i osjeća, da ga On neizmjerno ljubi i preobilato nagrađuje.

Zaista ponizan čovjek je kao ćilim koji se ne buni protiv onih, koji po njemu gaze i prljaju ga, nego svakomu daje nešto od svoje mekoće i od svoje topline, i kad je uprljan blatom i pra-

šinom, pušta da ga iznesu iz kuće i po njemu snažno lupaju. On je sretan, što u poniženjima nalazi poniznost, u poniznosti milost, u milosti Isusa, u kojemu je sav Bog i čitavo čovječanstvo.

Sakramentalni oblici skrivaju, ali vidljivo pokazuju da je Isus u Euharistiji; tako i poniznost tajanstveno je skriva, ali svjedoči o Isusovoj prisutnosti u kršćanskoj duši.

Kada duša, pa i najgrešnija, ponizno oplakuje svoje grijehe, već je započela penjanje k svom posvećenju.

"Zaboravi, Gospodine, zaboravi i smiluj mi se. Oprosti mojemu neznanju i mojim velikim manama. Nemoj me odbaciti kao drznika, ako se ja, tvoj uzaludni i zli sluga, bez suza i bez dužna pošto - vanja i straha, usuđujem da te hvalim, blagoslivam i klanjam ti se. Hoću te ljubiti, ali nisam sposoban za to. Sav je moj spas u tvom velikom milosrđu" (Sv. Augustin).

\+ + +

SLOBODA SRCA

Pravo bogatstvo ne stoji u posjedovanju silnih dobara sreće, nego u znanju da se prođeš bez njih. Nitko nije siromašan kao škrtac.

Sloboda od svake priljubljenosti uz dobra zemaljska i pametno služenje svakim stvorenjem, u odnosu na savršenost svog ličnog i društvenog života, zove se siromaštvo.

Cijena siromaštva označuje prvu i najjaču suprotnost između Kršćanstva i svijeta. "Ne može se služiti Bogu i mamoni" (Mt. 6,24).

Najveća snaga apostolata je siromaštvo. Najveća slaboća je interes.

Svijet mrzi siromaštvo; Isus ga najviše voli.

Tko hoće da bude sljedbenik i podložnik Isusov, mora biti siromašan kao On.

Sv. Luka je ovako opisao rođenje Djeteta Isusa u betlemskoj štalici:

"Marija rodi svoga sina prvorođenca, povi ga i položi ga u jasle" (Lk. 2,7).

Tako se rodi Otkupitelj svijeta. Tako se očitova ljudima Božja Riječ, po kojoj je stvoren sav svemir.

Tko god hoće da počne misliti, živjeti kao Isus, mora započeti svoj put od Betlema. Spilja Porođenja prva je škola, iz koje je Otkupitelj, ne riječju, nego primjerom, učio ljude da ljube siromaštvo.

U Nazaretu je živio trideset godina trudom svoga rada.

Započinjući svoj javni život na obalama Galilejskoga mora, rekao je prvim učenicima: "Lisice imaju jazbine i ptice u zraku imaju gnijezdo, ali Sin čovječji nema kamo glavu da nasloni" (Lk. 9,58).

U Palestini ima mnogo mjesta gdje još trepti Isusova uspomena, ali nema grada ili sela, u kojima bi se našla uspomena kuće, koju je on imao, pošto je ostavio siromašnu radionicu u Nazaretu.

Kadno je na brdu povrh Kafarnauma otvorio svoja usta da izreče onu božansku poruku, koja je postala temeljnom pločom nove i trajne ljudske uljudbe, ovako je započeo svoj govor: "Blaženi

siromašni duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko" (Mt. 5,3).

I razlažući ovo blaženstvo, pozvao je ljude, da odbace svaku zabrinutost za zemaljskim stvarima i ljudskim interesima, jer u nebu ima Otac, koji, kako odijeva ljiljane poljske i hrani ptice u zraku, tako s još većom pažnjom provida svakom čovjeku, kojega On ljubi kao svoje dijete.

Umirući gol na križu, Isus je najuzvišenijim načinom potvrdio svoje primjere i nauke o savršenom siromaštvu.

Siromaštvo je trostruko.
Prvo je siromaštvo po prihodu.
Drugo je po duhu.
Treće je po prihodu i po duhu.

Tko nema ništa, ali želi posjedovati, taj nije siromah, nego bijednik.

Tko ima veliko bogatstvo, ali nije prilijepljen uza nj i njim se služi pošteno i u dobre svrhe ljubavi, smatrajući, sav svoj imutak kao ostavu, kojom se mora služiti da dobiju obilat dio i njegova braća, taj je siromah po duhu.

Tko se ne zadovoljava time, što je siromah duhom, nego hoće da to bude stvarno i po prihodu, pa budući bogat odriče se svega da postane sličniji

Isusu i više ne bude podložan napasti ljudskog interesa, taj ispunja Isusov savjet i kršćanski je heroj siromaštva.

Mladiću, koji ga je zapitao za put savršenosti, odgovori Isus: "Ako hoćeš savršen da budeš, hajde, prodaj što imaš, daj to siromasima i imat ćeš blago u Nebu; onda dođi i slijedi me" (Mt.19, 21).

Siromaštvo duhom evanđeoska je zapovijed.

Siromaštvo duhom i prihodom evanđeoski je savjet. Savjet je savršenost, savršenost je pravo Kršćanstvo.

U ovom evanđeoskom siromaštvu izdigli su se kao gorostasi nad čovječanstvom, najprije Pavao iz Tarsa, onda Franjo iz Asiza, koji se zaručio s Gospom Siromaštinom i s njome došao k Jaslicama u Greču i k Ranama na Verni.

Siromaštvo ima vrijednost logične posljedice za onoga, koji ozbiljno promišlja, da mu svaki dan može biti posljednji na ovoj zemlji i da je smrt lupež, koji sve odnosi. Zašto dakle gomilati ili imati bogatstvo?

U onoj prilici o ludom bogatašu, kojemu je one noći najavljena nenadana smrt, doviknuo je Božji glas: "Luđače, sve to što si sakupio, čije će biti?" (Lk. 12,20).

Siromaštvo je najlakša vježba vjere u savršenu očinsku Božju providnost. Sveci su živjeli svaki dan zadovoljni kruhom svagdanjim, po Isusovoj molitvi. Sv. Franjo je zabranjivao svojoj braći prositi i kuhati za sutra. "Dosta je svakom danu njegove brige" (Mt.6,34).

Siromaštvo je najsvjetlija sličnost čovjeka s istim Bogom, jer nitko nije tako siromašan kao Bog kojemu ništa ne treba. Tko je pohlepan za zemaljskim bogatstvom, njihov je rob i nemiran je prosjak.

Pravi kršćanin, koji živi iznad svih stvorenja, prema riječi sv. Pavla: "Sve je vaše" (1 Kor. 3,22), zaista je čovjek slobodan i uvijek vedar.

Siromaštvo u djelu najočitiji je dokaz prave ljubavi prema Isusu.

Komu je previše vruće, odlaže odijelo; tko žarko ljubi Gospodina, odriče se svega što ima, da to prikaže Njemu, koji mu je sve dao.

Iz života herojskog siromaštva vri neiscrpljiva bratska ljubav, velikodušna, vesela, koja se svima obilato poklanja, čineći dobro drugima.

Prostački je i prazan život ljudi, koji idu samo za tim da u grozničavoj žudnji samoživo gomilaju novac, kuće,

zemlje.

Plemenit i pun je život Svetaca, koji, zaboravljajući sebe i svoju korist, hoće da budu siromasi, da obogate sve i daju drugima sve, što imaju i jesu, niti traže za se nagrade ili zahvalnosti.

Pisao je sv. Pavao: "Mi smo kao bijednici, ali obogaćujemo mnoge; kao ljudi koji nemaju ništa, a ipak posjedujemo sve" (2 Kor. 6,10).

Može se vršiti savršeno siromaštvo Evanđelja u svakom staležu i stanju života, služeći se onim što imamo koliko je nužno za život i za vršenje svojih društvenih dužnosti, a ostalo poklanjajući Gospodinu, koji je osobito vidljiv u svakom potrebnom bratu, kao žrtvu ljubavi.

Pravi se kršćanin ne smije ograničiti na to, da siromasima dijeli samo suvišak svojih dobara, nego s brižnom pomnjom treba da uštedi svaki raskošni trošak, da svede na najmanju mjeru svoje osobne zahtjeve i da marljivo radi, da tako uzmogne obilatim sredstvima pomoći svoju braću.

Radost da potrošiš svoj novac za druge mnogo je veća od one, što se može osjetiti trošeći ih za se, po Isusovoj riječi: "Bolje je dati nego

primiti" (Djela. 20,35).

Kako je trgovac sretan, kad proda svoju trgovinu i zahvaljuje onomu, koji mu je kupi, tako je i kršćanin sretan, kad može naći ljudi siromašnijih od sebe, da im ponudi što god ima.

Tko hoće da se nauči živjeti u siromaštvu, taj neka nastoji ne samo proučavati asketske knjige, nego pošto je promatrao Isusov život, neka zađe među siromahe i od siromaha će mu biti lako naučiti da živi siromašno.

Nije siromah, tko ne voli truda i rada.

Sv. Luka pripovijeda, da je sv. Pavao došavši u Milet, sazvao Biskupe Azije, i kad im je najavio svoje blizo mučeništvo i potakao ih na jedinstvo u ljubavi Kristovoj, pokaza im svoje ruke žuljave od rada.

On nikad nije htio biti na teret nikomu. Po danu je propovijedao i po noći radio, dosljedan svojoj zapovijedi: "Tko ne će da radi, neka ne jede" (2. Sol. 3,10).

Nijedno plemstvo nije tako časno i sveto kao rad.

Nije čovjek evanđeoski siromašan, kad ima sve što zaželi i kad zadovoljava sve svoje voljice i mušice.

Nije čovjek siromašan, kad bača

bogatstvo u suvišne predmete da ukrasi svoje kuće i kad troši novac u ispraz - nosti odijevanja i u birane hrane.

Nije čovjek siromah, kad se boji svakog i najmanjeg odricanja i nije kadar iz ljubavi prema Bogu dragovoljno pretrpiti malo glada, malo žeđe, vrućine, studeni, kako to prisiljeno trpe siromasi.

Nije čovjek siromah, kad živi u tjeskobnoj brizi za sutra i ne zna se s vedrim pouzdanjem predati u očinske Božje ruke.

Nije čovjek siromah, kad u neredu ili uzaludnim razgovorima troši vrijeme, koje je, poslije milosti, najdragocjenije stvorenje, što nam ga je Bog dao. Svaki čas vrijedi vječnosti.

Nije čovjek siromah, kad je iz nemarnosti i lijenosti prljav i blatan, jer siromaštvo mora biti čisto i jasno kao voda s izvora.

Pravi je evanđeoski siromah kršćanin, koji, pun ljubavi prema Bogu, upotrebljava sva stvorenja kao stepenice da se popne k Njemu i da postane kao i On milosrdan među svojom braćom.

Tko stigne do savršena siromaštva, taj postaje gospodar svega stvorenoga.

SLOBODA DUHA

Prvenstvo duha je stožer kršćanske uljudbe.

Čovjek živi nad osjetilom ili pod osjetilom.

Jedino na duhu, pobjedniku osjetila, zapaljuje se vrhunaravni plamen Duha Svetoga i osvjetljuje se put pravog društvenog napretka.

Najdublja i radosna sloboda, kojom duša vlada svojim tijelom, zove se čistoća.

Ona se pojavila na svijetu onog dana, kad je Isus uskrsnuo od smrti, sjajna kao Anđeo, koji se blistao, poput munje i snijega, na kamenu groba, pjevajući pobjedničko Aleluja!

S uskrslim Isusom bilo je uskrslo novo čovječanstvo.

Čistoća je u čovjeku najviši izraz slobode i milosti.

Krepost vrhunaravna i ljudska, ona je najljepši cvijet Kršćanstva.

Rasvjetljuje razum, jača tijelo čovječje i ukrašuje ga nebeskim čarom.

Ruši samoljublje naslade i otvara srce najvelikodušnijim djelima ljubavi i heroizma.

Podiže se na svijetu kao vrhunac vječnih snjegova, s kojega izviru trajni valovi ljubavi, koji silaze u ljudsku dolinu da osnuju svete porodice, da podignu velikodušne viteške čete apostola ta i da stvore najsretnije društvene uspjehe.

Čistoću nazivlju anđeoskom krepošću, jer je ona pobjeda anđela, koji je u nama, nad tijelom, i čini nas slične anđelima.

Ona je moguća, jer je nalaže Gospodin, koji, budući mudar i dobar, ne može nametnuti ljudima jaram, koji nadmašuje njihove sile.

Laka je uz milost Isusa Krista.

No ona, kao evanđeoski biser, koliko vrijedi, toliko i stoji, i zahtijeva razborito i budno čuvanje, da se očuva od svake opasnosti.

Ako se za ozdravljenje od neke tjelesne bolesti čovjek zna podvrći dugim postovima, nezgodnoj nepokretljivosti, bolnim liječenjima, moći će podnijeti i neku patnju da sačuva čistoću, u kojoj je pohranjena snaga i ljepota tijela,

sjaj i radost duha.

Svijet naučava, da je radost u zadovoljavanju tjelesnih želja; Isus uči da radost pjeva u zadovoljenju želja duha.

U ognjištu naslade žeđ sjetilnosti postaje neutaživ požar, savjest je žalosna, tijelo propada, duhovne snage slabe, srce se suši, shvaćanje se božanskih istina zamračuje, svako se zamaljsko dobro raspršava u tami društvene sramote; bračna se vjernost lomi i sveta se ognjišta kaljaju.

U sjaju čistoće čovjek uživa svaku divotu i radost prirode i milosti, postaje pjesnik života, njegovo čisto i jako srce širi se u kucaju ljubavi i kao neki gorostas plovi protiv struje rijekom društvenog života pjevajući svoje "Vjerujom"i ukrašuje svoj život blagoslovima.

Čistoća je za mladež najčarobniji sjaj, zaručnicima zraka božanskog očinstva, na ognjištima neugasiv i svet plamen ljubavi.

Postignuće čistoće teže je u teoriji nego u praksi.

Njezino latinsko ime castitas dolazi od glagola castigare = krotiti, jer je prvo ljudsko sredstvo za njezino posjedovanje mrtvljenje,kroćenje tijela.

Osjetila su sluge ili su zmije. Nema čistoće bez mrtvljenja.

Sv. Pavao piše: "Krotim svoje tijelo i pokoravam ga, da ne bih po nesreći dok drugima propovijedam, sam bio osuđen" (1 Kor. 9,27).

Sveti je Bernard svjetovao svojim redovnicima, da se duhovno smatraju kao nemoćnici i opominjao ih je: "Kad si bolestan, nužna je ljekarija, a mrtvljenje je ljekarija za svaku duhovnu bolest!

Ni dob ni molitva ne gase vatru požude, nego je samo pokrivaju kao pepeo.

Čovjek razmažen, koji se ne zna odreći malih sladokusnosti i radoznalosti, bit će nesposoban da pobijedi napast osjetila.

Nečista mana se gotovo uvijek rađa od malih grijeha. Ona je vatra kojoj su
drva - proždrljivost;
plamen - ispraznost;
vjetar - opasna prigoda;
dim - bruka;
pepeo - sramota;
svršetak - pakao.

"Kad hoćeš da ugasiš vatru, opaža sv. Jerolim, treba da ukloniš drva." Ako hoćeš utrnuti plamen sjetilnosti, nužno je zakratiti tijelu i dopuštene užitke.

Kao što je opasno juriti u kolima

bez kočnice i jezditi na konju bez uzde, tako je opasno živjeti čist, a bez mrtvljenja.

Tko ne će spasonosnog ostana pokore, nužno će biti na smrt ranjen od ostana požude.

Kao što se pod udarcima velikog malja prekaljuju do jakog otpora i živog sjaja dna brodova, tako se pod čekićem pokore kuju čisti ljudi.

Svaka prihvaćena udobnost, svaka tražena sladokusnost, svaka udovoljenja zadovoljena radoznalijenosti, svaka lost udarac je o kulu kršćanske čistoće a ponovljeni udarci neumoljivo obaraju i najtvrđe građevine.

Čovjek čist:

Kadar je svakog časa vladati svojim tijelom vježbom mrtvljenja i zna se uzdržati od bilo koje, pa i poštene naslade, ravnati bilo kojom sklonošću, podnijeti svaku patnju i oporost, pobijediti svaku odvratnost.

Sluša sve i svakoga, ali zna i ne čuti; govori rado, ali zna i šutjeti. Vidi, ali se ne zagleda u stvari,

koje ne dolikuju plemenitosti njegova duha.

Ljubi kretnju, svijetlo zrak i punu života, ali mu je draga i samoća i tajanstvena sabranost manastira.

Spava, koliko je potrebno za njegovo zdravlje, ali mrzi popodnevne počinke. Zna bdjeti. Voli tvrđe krevete. Diže se brzo i pobožno u određeni sat, zarana, jer jutarnji satovi imaju zlato u ustima.

Uzima hranu, koja mu je potrebna, kao ljekariju, ali zna i postiti i začiniti svako jelo solju pokore.

Razborito se kloni razdražljivih jela i pića.

Radi postojano, ali razborito, ne dopuštajući da ga ikad zanese njegova radinost.

Ne odmara se previše, ali i ne pretjeruje u fizičkom i umnom naprezanju.

Uči marljivo, ali trijezno i pravom nakanom.

Dopušta sebi rijetko i umjereno gdjekoje odmaranje, ali mrzi svaki oblik dangube i mekoputnosti, nikad ne odvraća svoju pamet od svog Boga.

Njegov je najbolji odmor - promjena rada.

Zahvaljujući Gospodinu, uživa sve ono, što je dobro i korisno u životu, ali dragovoljno podnosi nepogode godišnjih doba, nezgodne položaje, slaboće tijela i duha.

Cijeni kazalište, glazbu, radio, kino kao sredstva apostolata, ali se njima ne služi kao zabavom, po opomeni sv. Pavla Timoteju: "Izbjegavaj svjetske zabave, bježi od mladenačkih lakoumnosti" (2 Tim. 2,22).

Osjeća zamamljivost svega onoga, što je lijepo u prirodi i umjetnosti, ali se zna toga i odreći po onoj: "Toliko ćeš napredovati, koliko više nadvladaš sama sebe."

Zgraža se od prljavih i smrdljivih zakutaka; ali rado ide i tamo, ako to traže ljubav i apostolat, i ne pokazuje nikakve odvratnosti.

Čelići svoje tijelo za rad, razborito ga oslobađa od mnogih zahtjeva udobnosti, ali mu daje dovoljno odmora, da se ne iscrpe, i pročišćuje ga postom i uzdržljivošću, da uvijek bude svježe i snažno.

Kako umjetnik ne može izmamiti skladna glasa iz svoga glazbala, ako su ovome žice olabavile ili pukle, tako ni duh ne može zapjevati svoju pjesmu

svećeničkog poklona Stvoritelju, ako ne raspolaže čilim i zdravim tijelom.

Prva od duhovnih zaštita čistoće stoji u odlučnom vježbanju svoje volje u malim kao i u velikim djelima; u mudrom i snažnom upravljanju svojih strasti protiv zahtjeva tijela i bilo koje protivštine naravi i okoline.

Snažna volja, koja ne zna za neodlučnosti, sumnje, odgađanja, nego na zapovijed duha odmah sa sigurnošću odgovara, jamstvo je trajne čistoće.

Druga zaštita stoji u tome, da živimo zaneseni za nekim idealom koji nastojimo postići sa svim žarom duha i tijela.

Ideal obitelji, znanosti, umjetnosti, osobito apostolata, za koji živimo sa žarom i predanošću, najplemenitija je obrana čistoće.

Treća je zaštita u tome, da se uklanjamo pogledima, štivu, razgovorima, društvima, koji mogu u našoj pameti uzbuditi opasne maštarije.

Ove, ako ne navedu odmah na grijeh, mogu se u nekim časovima duhovne slabosti povratiti još življe u našu pamet i prouzrokovati nepredviđene strašne padove.

Čistoća je snježno blago: preveć jaka toplina nekog osjeta ili nekog

osjećaja, osobito neke sklonosti, mogu učiniti, da se rastopi i nestane ga.

Kršćanin živi u svijetu, ali nije od svijeta; on mora ići po cestama svijeta, a ne smije se dotaći njihova blata.

U ostijskoj luci, ploveći iz Rima u pustinju, sveti Jerolim uskliknu: "Bježim, da ne budem pobijeđen!".

Tko se previše pouzdava u svoje kreposti i zastaje bez nužde u svjetskim zamamljivostima, bit će pregažen.

Nije moguća čistoća bez kraljice kreposti, a to je razboritost.

Ništa nije prljavo kao svijet.

Nego, i u dobroj i pobožnoj sredini mogu nastati teške opasnosti među osobama različna spola, kad nema oprezности.

Tko hoće da bude čist, neka prema svakomu nastupa s poštovanjem, ali ni prema komu na domaću (s familijarnošću).

Voda je čista, zemlja je dobra, ali kad se sjedine, postaju blato.

Vrhunaravne su zaštite čistoće, poniznost, molitva i žarka pobožnost prema Gospi.

Na osobit su način čuvari čistoće sakramenti Ispovijedi i Euharistije.

U Ispovijedi duša se čisti u krvi

Propetog Otkupitelja i nalazi najsigurniju dasku spasa u olujama sjetilnih poticaja.

U svakidašnjoj Pričesti duh se toliko jača protiv napadaja strasti, vraga i svijeta, da se čini neshvatljivim pad u neki grijeh protiv čistoće.

U ljubavi k Isusu, koji živi u Euharistiji, duša nalazi slast, koja je opaja i čini božanski neranjivom. Kršćanska čistoća, više nego zavjet odricanja, mora biti zavjet ljubavi.

Pjevala je sv. Janja u momentanskoj vili: "Kad ga uzljubim, postat ću čista; kad ga se dodirnem, postat ću neokaljana; kad ga zagrlim, postat ću djevica."

Bolje je živjeti čist nego proučavati kako se može postati čist.

Tko može čisto živjeti jedan dan, može čisto živjeti svaki dan.

Bolje se je dizati na visove savršenosti i opijati se ljubavlju prema Isusu Kristu, nego ostajati da se boriš u tamnim i maglovitim dolinama svijeta i osjetila, zasićenim kužnim klicama grijeha.

Bolje spriječiti pad protiv čistoće, nego ga popravljati.

Bolje je ne znati nego ispitivati prljavštine grijeha.

Bolje je ostaviti neki čin ili neku osobu ili knjigu, pa i najzanimljiviju, kad sumnjaš, da tu može biti grijeha, negoli izvrgnuti opasnosti svoju krepost.

Bolje je hvaliti radosti i slave čistoće negoli oplakivati žalosti i sramote grijeha.

Bolje je isticati lakoću biti čist nego teškoću života čista i neokaljana.

Bolje se je uvjeriti, da grijesi protiv čistoće dolaze iz opasnih prigoda, više nego od naše naravi ranjene istočnim grijehom.

Bolje se je baciti na bilo koji dobri rad negoli nastojati biti čist ne radeći ništa: nerad je bara, u kojoj se pokvari svaka krepost.

Bolje je prezreti napast nego je suzbijati, jer i samo nastojanje da je odbijemo često je puta povećava, kao što vjetar raspiruje vatru.

Bolje je proživljavati svoj dan u najveselijoj radosti negoli pustiti da nama ovlada žalost, jer je tuga vražja sjena.

Bolje je pretjerati u kretanju negoli se ustajati neprestano sjedeći.

Bolje se je baciti u vatru najživ-

lje ljubavi negoli u bodljikavo trnje najoštrije pokore.

Bolje se je naviknuti svaki dan pobjeđivati osjetila u malim stvarima, pa i dopuštenim, kao što je podnevni počinak, upotreba duhana, svjež napitak, neka mirodija, svjetska muzika, negoli činiti velike pokore.

Bolje se je odmah udaljiti od neke osobe, koja je u nama uzbudila grešnu sklonost, negoli se moliti, da nam išče zne iz srca.

Bolje se je čuvati od opasnih maštanja negoli se truditi da ih otjeraš.

Bolje je trpjeti za čistoću i biti preobražen od njezine ljepote negoli uživati neku nedopuštenu nasladu i biti obeščašćen od njezine pogrdne sramote.

Bolje je biti donosioci života i nebeski vitezovi ljubavi i radosti, pa to bilo i s malo truda, negoli grobari tjelesa i sablažnjivci duša.

Bolje se je uzdati u pobožnost nego u svoj napor, kad u nama nenadano i nepredviđeno bukne borba između tijela i duha.

Bolje je poštovati osobe drugoga spola i vidjeti u svakoj ženi lice svoje majke, negoli se bojati da joj se

približiš, kad je to nužno.

Bolje je poštovati svoje tijelo kao tijelo Kristovo negoli ga prezirati.

Bolje se je služiti svojim osjetilima sa staloženom vlašću, da budu poslušni i čili, negoli s njima postupati s prevelikom pokorom ili s pretjeranom udobnošću.

Bolje je uteći od prigode, koja može uzbuditi našu osjetljivost, negoli se boriti da je pobijedimo, jer je lakše držati zatvorene prozore i podnositi sparinu sobe, nego ih otvoriti otrovnim kukcima. Lakše je spriječiti približenje vatre plastu slame, negoli izgubiti glavu gaseći požar; zaobići kaljužu negoli se tužiti, što si se zablatio; živjeti na visinama savršenosti, gdje je zrak čist, negoli u dolinama osrednjosti, gdje malarija nameće neprestanu borbu protiv pogubnih ognjica.

Bolje se je odmah trgnuti iz grešne prigode nego joj se uklanjati malo pomalo.

Bolje je živjeti čisto u siromaštvu nego grešno u bogatstvu.

Bolje je izostaviti svako upućivanje u seksualna pitanja negoli se njima neumjesno baviti.

Bolje je kap žuči i more meda, kako biva u vršenju čistoće, negoli kap meda i more žuči, kako biva u nečistu životu.

Vršak je čistoće stanje djevičan - stva, koje stoji u odricanju časnih radosti jedne porodice.

U cvaj stalež poziva Gospodin odabrane duše, da budu apostoli njegava Evanđelja, ili kao žrtve, ili kao svećenici, ili kao misionari vjere i bratske ljubavi. Ove povlaštene duše žive i poslije smrti i u povijesti sjaju besmrtno od koljena u koljeno.

Usred poplave pokvare koja se izlijeva svijetom, djevičanstvo ostaje da sjajnim bljeskom potvrđuje božanstvo Kršćanstva.

Nikad kao danas nije bilo toliko svećenika, toliko misionara, toliko duša posvećenih Gospodinu u djevičanstvu.

U savršenoj čistoći duše nasljeduju Isusa Krista, koji je bio djevičan - ski čist, i na osobit način u svojoj osobi časte tijelo Gospodnje, jer je svaki kršćanin po sakramentu Krštenja postao od njegava mističnog Tijela.

Tko živi u savršenoj čistoći, dok dokazuje vrhunaravnu snagu milosti, ujedno slatkim mučeništvom potvrđuje svoju vjeru u Krista Uskrsla i živa u Presv.

Euharistiji.

Stanje savršene čistoće je mistično zaručenje duše s Našim Gospodinom Isukrstom, po onoj Pavlovoj riječi Korinćanima: "Zaručio sam vas sa samim jednim čovjekom, Isusom Kristom" (2 Kor. 11,2).

Djevičanstvo ne može nastati i cvasti osim iz najvatrenije ljubavi k Isusu, koji živi u Euharistiji: zbog toga je ona ne samo moguća, nego je i zahtjev ove savršene ljubavi.

U ženidbi mogu smrt, bolesti, nevolje, mane supruga razbiti ili umanjiti radost ljubavi, ali u zarukama duše s Isusom živućim u Euharistiji punina je i trajnost radosti i odjekuju slatke kitice Pjesme nad Pjesmama.

Savršena kršćanska čistoća nije samoživi celibat nego kao što je najsvetija žrtva ljubavi k Isusu, također je i velikodušni poklon svega života pomaganju društvenih potreba i rana ljudi, u kojima je Isus vidljiv.

Savršena čistoća daje kršćaninu ne samo življu djelotvornost društvene ljubavi među ljudskim masama, nego i profinjuje njegovo srce čineći ga boljim, većim, velikodušnijim; uzdiže njegov um k božanskoj mudrosti, s duhovnim gleda-

njem Tome Akvinskoga i Katarine Sienske, i još jača njegovo tijelo za najmučnije djelatnosti čineći ga zdravijim i jačim.

Bog je ustanovio ženidbu za množenje obitelji, ali ima bezbroj stvorova zapuštenih, bolesnih, nemoćnih, starih, sirota, koji traže njegu i bezbroj duša žednih vjere i kršćanske milosti; samo apostol, koji nije vezan dužnostima vlastite obitelji može se predati s punim nom svih snaga na pomaganje ove beskrajne, bolesne ljudske obitelji.

Apostol lajik ne može na oltaru prikazivati sv. Misu, ali živeći savršeno čist, on svaki dan u svojoj osobi, koja je uklopljena u mistično Kristovo Tijelo, prinosi žrtvu ugodnu Gospodinu, od koje se širi božanski miris, koji slatko opaja čovječanstvo.

"O premilosrdni Gospodine Isuse, stvoritelju svake čiste ljubavi, koji si me iz ništa stvorio i tvojom si me predragocjenom krvlju otkupio, molim Te poradi tvog milosrđa, drži daleko od mog srca svaku tjelesnu ljubav" (Sv. Augustin).

\+ + +

POBJEDA NAD BOLJU

Neprestano i sve veće trpljenje u tijelu i u duhu, koje prati ljudski život, može se s naukom i milošću Isusovom nadvladati i pretvoriti u vrhunaravnu radost.

Kao što u turbini snaga potoka postaje kret, svijetlo i toplina, tako u Srcu Isusa Propetoga bol se može pretvoriti u ljubav, u otkupljenje, u zaslugu i u radost.

Nitko nije slavan, sretan i velik kao čovjek, koji se junački penje Križnim putem svog života.

U boli je izraženo kršćansko Otkupljenje.

Nijedna se žalost ne može smatrati preveć teškom u poredbi s patnjama Isusovim u njegovoj Muci.

On je od križa učinio znak svoga kraljevstva i svoga nauka.

Svojom je krvlju označio put učenicima. Rekao je apostolima i mnoštvu: "Tko ne nosi svoj križ... nije mene do-

stojan" (Mt. 10,38); "Blaženi, koji trpe progonstvo" (Mt. 5,10); "Blaženi koji plaču" (Mt. 5,5).

Da nam dokaže svoju ljubav, želio je trpjeti i trpio je u tijelu, u srcu i u duhu sve što u čovječanstvu ima nevolje, protivštine, teškoće, straha, uvrede, neprijateljstva, poruge, žalosti, glada, žeđi, bolesti, boli, izdaje, nepravde, umiranja, smrti.

Ono što je ljubio i ljubi Isus, moraju ljubiti i njegovi učenici, jer nas je On pozvao na kršćanski život "Ne samo da vjerujemo u Nj, nego i da trpimo za Nj" (Fil. 1,29).

Bol je povlastica svetaca. Oni su je željeli i ona je postala mjerom njihove veličine.

Treba cijeniti bol, da je znaš podnijeti. Velikim plećima, veliki križevi, malim plećima, maleni križevi.

Križ je težak onomu, koji ga smireno vuče; lagan je onom, koji ga veselo nosi.

U kršćanstvu su dvije kategorije vjernika: niža je onih, koji vrše i propovijedaju Isusov zakon; viša je onih, koji nose i trpe Isusov križ.

Miljenici su Isusovi oni, koji

žeđaju za kaležom Božje volje, koji je uvijek gorak kao i onaj u Getsemaniju.

"Možete li piti kalež, koji ću ja piti?" Zapitao je Isus Ivana i Jakova. Oni odgovoriše velikodušno: "Možemo" (Mt. 20,22).

S. Marija Magdalena Pazzi molila je: "Gospodine, ne umrijeti nikada, trpjeti uvijek".

Gdje je ljubav, nema teškoće, pa kad bi je i bilo, slatko je trpjeti onomu, koji ljubi Propetu Ljubav.

Radost u trpljenju termometar je ljubavi neke duše prema Isusu.

Ispred boli ima raskršće: ili trpjeti, što ne možeš uživati; ili uživati što možeš trpjeti.

Sveci su blagovali samo hranu zasoljenu mrtvljenjem.

Uživali su u gorkim stvarima kao da su slatka, a slatka su im bila gorka.

Prihvatili su trpljenje kao radost.

Voljeli su od zlatne krune trnov vijenac, jer je on bio Isusov.

Više nego nositi propeće, voljeli su biti propeti, da mogu reći kao sv. Pavao: "Ja nosim u svom tijelu znakove Gospodina Isusa" (Gal. 6,17)., i nisu samo primili patnje života, nego su ih s najoštrijom pokorom i tražili, bičujući i trapeći svoje tijelo.

Tjelesne bolesti su lijek za grešnike, mučeništvo za svece, dobročinstvo za sve.

Bol veselo podnesena iz ljubavi prema Isusu jest najčistiji prinos, što ga kršćanin može ponuditi svom Spasitelju.

Isus je dokazao ljudima svoju ljubav trpeći za njih; ljudi mogu Njemu dokazati svoju iskrenu ljubav ne govoreći: "Gospodine, Gospodine!...", nego samo trpeći velikodušno za Nj (Mt.7,21).

Najslađa je molitva kršćanina: Gledaj, Gospodine, koliko trpim, jer Te ljubim.

Najveća slava, što je kršćanin može dati Bogu, stoji u tome, da sa žrtvom Isusa Propetoga žrtvuje i sebe. Zbog toga je sv. Pavao pisao Rimljanima: "Potičem vas, braćo, radi milosrđa Božjega, da prikažete svoja tjelesa kao žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu" (Rimlj.12, 1).

Propeti je za mnogo stoljeća bio jedino pravilo herojskih duša, koje su živjele u Katakombama i Pustinjama: i nikad nije, kao na tim mjestima, zastava ljudske slobode i kršćanske svetosti lepršala viša i svečanija na vjetru vjere i povijesti.

Bol je najlakše sredstvo, kojim

kršćanin može dokazati svoju vjeru u neizmjernu dobrotu Božju. Tko vjeruje, da je Gospodin dobar i da sve određuje za naše veće dobro, uvijek je vedar i siguran, u miru kao i u oluji, kao dijete u naručju svoje majke.

Žrtve najdraže Gospodinu nisu one, koje smo mi odabrali, nego one, koje je htio On.

Neka nitko ne gleda na dar što mu ga Bog pruža, a koji je uvijek nedokučiv, nego na Njegovu ruku i neka je poljubi; to je ruka nebeskog Oca, koji nas ljubi više nego naš zemaljski otac.

Obično ono, što je nama ugodno nije ugodno Gospodinu; ono, što je ugodno Gospodinu, nije ugodno nama.

"Ono, što hoće Bog, hoću i ja", ponavljao je smiješeći se sv. Franjo Saleški u svojim teškim patnjama.

Bol je najzgodniji lijek za očišćenje ljudskog srca i pameti, da čovjeka učini slobodnijim u njegovu penjanju k Bogu.

Slijepac, kad je kirurškim zahvatom oslobođen mrene, opet vidi sunce; tako i kršćanska duša, kad je bol oslobodi svake priljubljenosti uz vidljiva i osjetna stvorenja, opet vidi sjajne sfere vjere.

Često gubitak bogatstva uklanja zemaljsku brigu; grdnja, kleveta, uvreda satiru samoljublje; nezahvalnost, neshvaćanje, progonstvo i zaborav pokazuju ispraznost ljudskih stvari; bolest utišava sjetilnost, samoća diže bilo koju želju svjetske radoznalosti.

Često je bol zamah vjetra, koji otvara zatvoren prozor, da duši pokaže Propetoga i Raj.

Bol je najuspješnije okrepno sredstvo mlakih i slabih duša.

Kao što lozov prut suzi, kad je obrezan, ali domalo propupa i raspupi se i procvjeta i obilato rodi, tako i kršćanin, taj mistični prut Čokota - Isusa Krista, kad ga rani bol, oživljuje, obnavlja se, rađa divnim plodovima Duha Svetoga.

Milost je provrela iz najveće boli i može se predavati samo preko boli. Ona je najdublji i najširi kanal, kroz koji milost otkupljenja prolazi iz Srca Krista Propetoga u srce kršćanina, koji trpi.

Nitko nije koristan i dragocjen u društvenom životu kao patnik, koji - po primjeru Isusovu šireći ruke nad svijetom, izvršuje u sebi žrtvu Križa i, sa svojom boli, primjenjuje njezine božanske zasluge čovječanstvu.

Kad je sv. Petar pozivao jeruzalemski narod, da dade zadovoljštinu za bogoubojstvo, zapitaše ga: "Što moramo činiti?". A on odgovori: "Činite pokoru" (Djela 2,37).

Bol je dragocjen novac, kojim se plaćaju sve kazne za naše grijehe, po nauku Isusovu i apostolskom propovijedanju.

I grijesi surađuju za dobro, kad kršćanina potiču, da ljubi svoju bol i čini pokoru za njih.

Bol je sigurno jamstvo za vječno blaženstvo, kako uvjerava Isus: "Vi ćete biti u žalosti, ali vaša će se žalost pretvoriti u radost" (Iv. 16,20).

Tko drži pogled uprt u vječnost, gdje će radost i slava odgovarati zemaljskim patnjama, taj ljubi svoj križ i želi ga svaki dan većega. "Ne mogu se prorediti patnje ove zemlje s budućom slavom" (Rimlj. 8,18).

Tko više posije, više će i požeti.

Kršćanin ne moli, da mu bude olakšana težina križa, nego da mu bude povećana milost da ga nosi s više velikodušnosti.

Neka se nitko ne boji svoje boli. Isus Krist je rekao: "Tko hoće da ide za mnom... neka me slijedi" (Mt.16,24).

On stupa ispred čovjeka, koji se penje uza svoj Kalvarij, i daje mu ne samo svoj primjer, nego i svoja pleća da podupire njegov križ.

Pisao je sv. Pavao Galaćanima: "Neka je daleko od mene svaka druga slava, osim Križa Kristova" (Gal. 6,14).

\+ + +

MILOST

Milost je dioništvo u Božjem životu, koje čovjeku daje Presveto Trojstvo po zaslugama Našega Gospodina Isusa Krista i djelovanjem Duha Svetoga.

Kako je djelovanjem Duha Svetoga Riječ Božja uzela ljudsku narav od Materinstva Marijina i postala Isus Krist, tako, djelovanjem Duha Svetoga, Utjelovljena Riječ u Krštenju pridružuje sebi svakog čovjeka i čini od njega drugoga Krista.

Posljednje večeri svoga umrlog života, Isus videći, kako su Apostoli još veoma spori u vjerovanju u njegovo božanstvo, utješi ih govoreći im: "Duh Sveti je, koji svjedoči, da je Krist Istina" (1 Iv. 5,6).

Mnogo nas puta sv. Pavao u svojim poslanicama upozorava, da nitko ne može poznati stvari Božjih pa ne može ni izgovoriti ime Isusovo bez Duha Svetoga.

Sveta Crkva uvijek započinje svoje liturgije zazivljući Ga:

"O dođi, Stvorče, Duše Svet,
Pohodi duše vjernika,
Poteci višnjom milosti
U grudi, štono stvori ih!
Darova sedam razdaješ;
Zapali svijetlo u srcu,
Zadahni dušu ljubavlju!"

Sveta Katarina Sienska neprestano Ga je molila, da bi u svakom činu On ujedinio njezinu dušu s Isusom.

Duh Sveti duše kada, gdje i kako hoće, i nitko ne zna, u koji čas On može obuzeti i do koje visine može uznijeti dušu.

Zbog toga kršćanin uvijek živi u budnom očekivanju svojih Duhova.

Drugo sredstvo, da postignemo milost, jest sinovska pobožnost prema Gospi, Zaručnici Duha Svetoga, Posrednici svake milosti. Isus umirući reče s Križa Ivanu i svakomu od nas: "Sinko, evo ti Majke" (Iv. 19,27).

Arkanđeo ju je pozdravio kao punu milosti, a sveta Crkva je zaziva kao Majku Božje milosti.

Djelo, s kojim Duh Sveti, po Marijinu posredovanju uzdiže dušu do ujedinjenja s Bogom po milosti, zove se pobožnost.

Zbog toga je Isus učio, da treba moliti i nikad se ne umoriti (Lk.18,1).

Sveti Pavao je napisao, da je pobožnost korisna za sve.

Koliko se neka duša više ujedinjuje u Kristu s Bogom, toliko se više prosvjetljuje, opaja, vrhunaravno raspaljuje, dotle, da je zanesena u nekom neiskazanom ushitu i lako vrši djela korisna i zaslužna za svoj vječni cilj, jer u njoj živi i djeluje sam Bog.

Pobožnost ima svoje korijenje u Sakramentima, raste u promatranju Gospodina, pupa u slaganju s Božjom voljom, cvate u razmišljanju Sv. Pisma, oplođena je molitvom, donosi plod u djelima ljubavi, izlijeva u svetosti slatki miris Isusa Krista.

Sakramenti:

Nema sigurnijega i dragocjenijega sredstva milosti negoli su Sakramenti.

U Krštenju čovjek se vrhunaravno rađa i postaje dijete Božje, kako je Isus navijestio Nikodemu.

Nijedno ljudsko plemstvo ne će moći nadmašiti ono, koje se daje kršćaninu u Krštenju: sin Božji je neizmjerno veći od kraljeva sina.

Po Krštenju duša kršćanina je božanstveno oživljena od Duha Svetoga i vjeruje, uči se i ljubi takovom snagom svijetla, stalnosti, žara, da nadmašuje razum i čovječju snagu i postaje sposobna za vrhunaravna djela.

Kršćanin zahvaljuje svaki dan Gospodinu, što mu je udijelio Krštenje po vodi i Duhu Svetomu, u kojemu je postao ud tajinstvenog Tijela Kristova, i njegova je duša bila pretvorena u hram Presv. Trojstva. Tješi se misleći, kako će se, po općemu otkupljenju, što ga je izvršio Isus, bezbrojne duše spasiti po Krštenju željom. Živi gojeći u svojoj duši najvruću želju, da bi mogao svoju vjeru okruniti Krštenjem krvi.

Dužnost je i najviši poticaj savršenosti često misliti na Krštenje, da bismo izjednačili svoj život s previsokim dostojanstvom, na koje smo bili uzvišeni, tako da nismo više svoji, nego Kristovi.

Potvrda (Krizma) povećava u kršćaninu posvetnu milost i ulijeva u njegovu dušu dar Mudrosti, da uživa u Božjim stvarima; dar Znanja, da osjeća posvuda Gospodina; Razuma, da u svakom stvorenju nalazi razlog da sve tvrđe vjeruje; Savjeta, da se sigurno penje putovima savršenosti; Pobožnosti, da zna govoriti

sa samim Bogom; Jakosti, da pobjedonosno nadvlada svaki napadaj vanjskih i nutarnjih napasti; Straha Božjega, da s pažljivom brigom živi u jedinstvu ljubavi u Isusu Kristu s Bogom.

Krizma u kršćaninu dodaje k pečatu djeteta Božjega i pečat vojnika i apostola Kristova.

Zbog toga, kao što u vojničkom životu nema čovjeka dostojnijega prezira negoli je vojnik koji izdaje i ostavlja svoju zastavu, tako nema ni nedostojnijega kršćanina od onoga, koji ne širi svoju vjeru ili je sramoti nemarnošću, nehajem i ljudskim obzirom.

U Euharistiji sam Isus, začetnik vjere i milosti, tajanstveno obnavlja žrtvu križa i daje nam sama sebe kao zalog vječnog života.

Čovjek da živi, treba da se svaki dan hrani zemaljskom hranom; kršćanin mora svaki dan blagovati Tijelo Kristovo. On je tajanstveni ud Isusov i može biti hranjen samo Njegovim Tijelom i Krvlju.

Samo iz nužde neka se kršćanin pričešćuje izvan svete Mise.

U Ispovijedi kršćanin, koji je po smrtnom grijehu izgubio milost, može je uvijek opet naći.

Kršćanin upotrebljava ovaj sakra -

menat što mu je moguće češće, ne samo radi toga, da mu se oproste grijesi, nego i da mu se opet ulije božanski život, da se tako uzmogne sigurnije i žustrije penjati k svetosti.

Svaki kršćanin nek ima svećenika razborita i sveta, da ga zna svjetovati u teškim i tamnim časovima njegova života, ali neka se s najvećom slobodom u teče bilo kojemu odobrenu svećeniku da dobije milost sakramenta: samo i uvijek Isus odrešuje.

U Posljednjem Pomazanju kršćaninu, udarenu teškom bolešću, Gospodin ne samo povećava božanski život, nego mu daje i osobitu milost, ili da ozdravi od bolesti koja ga muči, ili da opet bude posvećen u nevinoj ljepoti svoga krštenja, tako da uzmogne uskrsnuti na koncu svijeta sa sjajnim tijelom, sličnom onomu uskrslog Isusa Krista.

U Svetom Redu bogoslov prima pečat Božjeg službenika i postaje oruđe, kojim Krist krsti, daje potvrdu, odrešuje, posvećuje, propovijeda i vrši čudesno dijeljenje svoje milosti.

Ženidbu je Isus poredio sa samim svojim ujedinjenjem s Crkvom. Ona daje vjernicima milost, da se ljube u slatkoj i velikodušnoj vjernosti i da svoj porod odgajaju u kršćanskoj svetosti.

Ovo su kanali, po kojima milost neprestano teče u duše iz probodenog Srca Isusa Krista Propetoga kao voda koja čisti i krv koja opaja.

I On pretvaraju zemaljskog čovjeka u savršena i nebeskog Božjeg čovjeka i čine od kršćanskog puka onaj sveti narod, ono kraljevsko svećeništvo, što ga Poslanica Diognetu uzvisuje kao dušu čovječanstva ovim plemenitim izrazima:

"Kršćani nisu različiti od drugih ljudi" po domovini ni po jeziku ni po načinu ževljenja... Imaju svoju domovinu, ali kao putnici. Prolaze zemljom, ali imaju u Nebu svoj grad. Ljube sve, a od svih su progonjeni. Siromašni su, a obogaćuju mnoge; svega su potrebni, a sve imaju u obilju. Prezreni su, a u preziru stječu slavu. Kad čine dobro, kažnjavaju ih kao zločince; kad su kažnjeni i progonjeni, uživaju kao da su slavljeni. U jednu riječ, što je duša tijelu, to su kršćani čovječanstvu."

I Sakramentali (Blagoslovine) su za kršćanina časne stvari i čini:

škropljenje blagoslovljenom vodom;
znak Križa;
moljenje Očenaša;
Ime Isusovo;
kruh, so, Jaganjac (Agnus Dei);
posipanje pepelom;

moljenje Ispovijedam se;
neki prilozi i osobito milostinja;
posvećivanje hramova, oltara, svetog suđa, blagoslivanje polja;
redovnička zavjetovanja.

Sakramentali imaju osobitu snagu da udaljuju sotonske napasti, da postignu oproštenje lakih grijeha i ono, što je naznačeno u istim molitvama, kojima se podjeljuju.

Promatranje:

Promatranje je oblik pobožnosti, po kojemu se čovjek, oslobođen od zemaljskih briga, uz svijetlo i žar Duha Svetoga, utapa u radosnu ljepotu i u neiskazanu dobrotu Božju.

U promatranju kršćanska duša kuša unaprijed rajske radosti.

Sv. Terezija je govorila svom Anđelu: "Nemam što da ti zavidim, jer i ja neprestano govorim s istim Gospodinom, kojega ti promatraš u Nebu."

Čovjek promatranja ne živi ipak uvijek na koljenima, ili zanesen izvan društvenog života, nego mu se drago kretati i u praktičnom životu i uživa kada, pošto je riječju, djelom, trudom, naporom

znojem, žrtvom i suzama gorljivo služio svom Gospodinu, može da mu ponovi: -Gledaj, koliko te volim!

Nekad je njegovo uzdignuće k Bogu bez slasti i utjehe, ali je onda ono neizmjerno zaslužnije, jer je sličnije Isusovoj molitvi, koji je u Getsemaniju molio: "Oče moj, ako me ovaj kalež ne može mimoići, nek se vrši Tvoja volja" (Mt. 26,42).

Čovjek promatranja, kako se je Gabrijel navijestio Zakariji govoreći: "Ja uvijek živim pred licem svog Boga"(Lk. 1,19), klanjajući se i trpeći pretvara svako mjesto u hram, svako stvorenje u žrtveno janje i s gorljivim duhovnim pričestima, kuda god prolazi, zapaljuje vatre ljubavi svom Gospodinu.

On ograđuje unutarnju ćeliju svog duha trnovim grmom pokore, kako je učinila sveta Katarina Sienska, kadno je po naredbi samog Isusa morala izići iz Fontebranda i postati apostolka Italije.

Posao bez promatranja uzaludna je muka, neuspješno djelo, vatra bez topline, kojoj je suđeno da se utrne.

Potiču na sažaljenje ljudi, koji traže kako da se zabave, dok je njihov duh već toliko sklon da se udalji od Boga.

Tko hoće da živi s mišlju i sa srcem u Bogu, u kojemu se svaka duša slatko smiruje, taj drage volje pušta, da ga Duh Sveti gura u stroge vedrine samoće.

Kako se u buci ne može razabrati glazba, ni ljudski glas, to manje se u svjetskom urnebesu može čuti Božja riječ. "Doći u samoću, i govorit ću ti", rekao je Gospodin Ozeji (Os.2,14).

Duša, koja je potpuno zadubljena u Bogu, ne sjeća se više ničega, ni vremena, ni studeni, ni topline, ni onih, koji je okružuju.

Život promatranja Isus je označio kao bolji dio: da ga podržiš, korisno se je često sabrati, kako je preporučio božanski Spasitelj svojim apostolima. To biva u mjesečnim sabranjima i duhovnim vježbama, birajući najradije mjesta posvećena Marijinim čudesima, junaštvima Svetaca, ili pobožna skloništa, koja su pjevanje psalama, pokore, šutnja redovnika, pretvorili u rajske oaze.

Osobito svet apostol osjeća neutaživu potrebu ovih duhovnih povlačenja u samoću, jer kako on mora uvijek davati, lako ostaje bez milosti, koju nosi.

Tko mnogo radi preko dana, potrebno mu je i često ispitivanje savjesti,

ne samo da se očisti od svojih nedostataka, nego nadasve da zaroni u neizmjerno svijetlo i ljubav Božju, koji živi u bazilici svake duše još sjajnije nego u svemiru.

Bdjenja u noćnoj tišini, u jedinstvu s pjevanjem psalama u Opatijama, u Kartuzijama, u Trapama, u Karmelima, u Samostanima, veoma su podesna da raspale duh promatranja.

Da se popnu do najviših vrhunaca kršćanskog promatranja, mnogi bježe od svijeta i zatvaraju se u pustinje i u svete klaustre. Ali tko mora živjeti u svijetu, taj nalazi svoju najsabraniju samoću u hramu, pred euharistijskim Svetohraništem, gdje se, kao s Jakovljeva oltara, sjajnije dižu anđeoske ljestve promatranja.

Slatko je uživati Boga u skladu svemira i u dubinama svoje duše, ali Ga je još slađe uživati u neiskazanim slastima Presv. Sakramenta, gdje živi Utjelovljena Riječ.

U stvorenju i u ljudskom duhu On odrazuje svoj sjaj, ali u euharistijskem Svetohraništu sja ista Njegova osoba u svoj božanskoj ljepoti.

Kršćanski bi život morao biti neprestano, najnježnije promatranje

Isusa, koji živi u Euharistiji.

Kad ljubiš nekog prijatelja, htio bi uvijek biti u njegovoj blizini: Isus je najljubezniji i najvjerniji prijatelj.

Kad si siromah, utječeš se onomu koji je bogat, da zamoliš pomoć: Isus je Gospodar neba i zemlje.

Kad si gladan, tražiš prostrt sto: Isus je Kruh života.

Kad si žedan, trčiš na vrelo vode da utažiš žeđ: Isus je vrelo, iz kojega izvire voda čista i vječna.

Ne znanosti ili trudu, nego uskom sjedinjenju s Gospodinom u Euharistiji odgovara cvjetanje svetosti i uspjeh svakog apostolata, jučer, danas i uvijek.

Evanđelje i Psaltir su najjača i najsjajnija krila, da se podignemo k Isusu u euharistijskom promatranju.

Najradosniji čin čovjeka promatranja jest sv. Pričest, po kojoj Gospodin, kojemu nije dosta svemir, silazi u nj da se tu nastani.

Kao što se u Prikazanju kod Mise one kapljice vode ulivene u kalež gube i nestaje ih u vinu, tako i duša čovjeka, koji se pričešćuje, nestaje u Isusovu božanstvu i On je posvećuje, opaja, jača.

U sv. Pričesti čovjek daje Isusu s pouzdanom poniznošću srce maleno, škrto i ogorčeno; a Isus, u slatkoj radosti, daje čovjeku svoje Srce veliko, bogato i preslatko.

Ova čudesna izmjena je najviši vrhunac kršćanskog promatranja.

Sv. Terezija Avilska govorila je nekog dana Isusu: "Gospodine, zajamči mi svakidašnju Pričest, i ja se odričem Raja."

"O preslatki Gospodine Isuse, molio je sv. Bonaventura, rani i mene svojom preslatkom i spasonosnom ljubavlju, da moja duša počine u vedroj i apostolskoj Tvojoj presvetoj ljubavi. Moja duša neka Te želi i neka se očisti u očekivanju Raja, i uzdiše samo za tim, da se odijeli od tijela da uvijek bude s Tobom.

Ti si, Gospodine, radost Anđela, snaga svetaca, naš preslatki svagdanji Kruh. Moje srce neka uvijek gladuje i žeđa Te be Isuse, i nek se naslađuje u slastima Tvoje ljubavi".

\+ + +

BOŽJA VOLJA

Drugi oblik pobožnosti je savršeno slaganje naše volje s Voljom Božjom.

Tko nastoji u svakoj stvari izvrši ti volju Gospodnju, čini punim, plemenitim i svetim svoj život.

Živjeti znači ljubiti: ljubiti znači služiti. Ali čovjek ili služi samom sebi, ili nekom stvorenju, ili Bogu.

Jedino sredstvo, da se savršeno ispuni razlog života i da budeš kralj u društvenom svijetu, ovo je: služiti jedino Bogu upriličujući se Njegovoj volji.

Kad je kršćanin na mjesto svoga ljudskog "ja" stavio Božje "Ja", i na mjesto svoje ljudske volje Božju, onda ne samo ne će nikad pogriješiti, nego postaje svemoguć, jer "ništa nije nemoguće Bogu" (Lk. 1,37).

Potvrda ove istine stoji u činjenici, što čovjek, u svemu poslušan Bogu, uvijek pjeva pobjedu i živi u savršenom miru i vedrini. Nitko nije jak kao

kršćanin, koji vrši ono, što hoće Bog.

Slaganje s Božjom voljom, kad je potpuno, to je najherojskije mučeništvo koje se može prikazati Gospodinu kao svjedočanstvo vjere i ljubavi.

U mučeništvu krvi ništi se tijelo, u mučeništvu volje žrtvuje se i tijelo i duh.

Nitko ne će nikad biti tako velik u povijesti i u besmrtnosti kao onaj, koji u društvenom životu dragovoljno postane najposlušnije oruđe Božje volje.

Tko je bacio svoju volju u Božju volju puštajući, da ga ova sprži i istroši, postat će dobar poput Njega.

Kad je Isusa volja Očeva uzvisila na mučeništvo Križa, sve je privukao Sebi; tako će i svaki kršćanin postati osvajač duša, kad potpuno izvrši volju Gospodnju.

Ujedinjenost s voljom Božjom čini dušu nepobjedivom protiv bilo koje napasti, daje božansku vrijednost svakom ljudskom djelu obogaćujući ga vrhunaravnom zaslugom za Raj.

Sveci su vršeći Božju volju postali savršeni Božji ljudi, obdareni čudesnom stvarajućom izvornošću i nepobjedivom snagom značaja.

U životu blaženog Julijana Eymard (Emar) čita se, da je jednom, pošto je dugo promatrao Isusa u Euharistiji, učinio pred svojim Gospodinom ovaj zavjet: "Moj Isuse, kao što ti nisi imao ljudske osobe, nego si htio da Tvoje čovječanstvo živi u osobi božanske Riječi, tako i ja hoću, da moje čovječanstvo ima samo u Tebi, Riječi Božja, svoju osobu". Ovo odricanje svoje osobnosti bl. Emara koje je stvarno nemoguće! - Op. prev.) nije bilo drugo do jeka one velike pjesme ljubavi, koju je Pavao apostol pjevao pred Galaćanima: "Bio sam propet s Kristom i ne živim više ja, nego Krist živi u meni" (Gal. 2,20).

Kršćanska duša počinje svaki svoj dan govoreći: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj" (Lk. 1,38). "Kako su oči službenice uvijek okrenute na mig svoje gospodarice, tako su moje oče uprte u Te, moj Gospodine" (Ps.122, 2).

U danima radosti kao i nesreće, kršćanin ponavlja s Psalmistom: "Ovaj je dan učinio Gospodin, - kličkimo i veselimo se u njemu" (Ps.117,24).

Božja se volja očituje u Providnosti, po kojoj Bog govori ljudima, preko svakidašnjih zgoda povijesti i prirode, u zvanju, u kojemu On, po Duhu Svetomu

prosvjetljuje, potiče i upravlja duše u neki osobiti stalež života; u poslušnost, po kojoj On govori čovjeku glasom onoga, koji je zakonito na čelu Crkve, obitelji, Domovine i bilo koje zakonito ustanovljene društvene zajednice.

Providnost:

Ništa se ne događa u svemiru i u čovječanstvu, što nije htio ili prepustio Bog na svoju veću slavu: u njoj je i najveće dobro i najveselija radost čovjekova.

Tako je Isus pjevao u svom govoru na Gori (Mt. 5,7).

Sav je svemir udešen po divnoj mjeri i najslađoj ljubavi.

Ni mi ne ljubimo sami sebe koliko Bog ljubi svakoga od nas.

Mi ne poznajemo svih tajanstvenih djela Njegove mudrosti, ali znamo, da je On neizmjerno dobar.

Zbog toga i sama ljudska mudrost traži, da se ujedinimo s voljom Božjom, koja se očituje u Providnosti.

U svako vrijeme i u svakoj prigodi, bila bol ili radost, zdravlje ili bolest, uspjeh ili neuspjeh, obilje ili bijeda,

mir ili rat, čast ili prezir, kiša ili vedrina, studeno ili vruće, kršćanin će ne samo predano ponavljati: "Gospodine, nek bude volja tvoja", nego on i veselo ljubi i grli što hoće Bog i zahvaljuje mu na tome.

Kršćanin, koji vjeruje u Proviđ - nost, nikad se ne smućuje, ne uznemiruje se, ne brine se previše, ničega se ne boji. On je optimist, jer se potpuno oslanja na Božju volju, koju on vidi i klanja joj se u malim kao i u velikim zbivanjima prirode, društva, svog života.

On se zamišlja kao kamen nekog hrama i pušta, da ga Gospodin smjesti kamo hoće, na vršak ili u temelj.

Zna, da je u tijelu Crkve ud Kristov i smatra čašću, da ga On pokreće kada i kako se Njemu sviđa.

Raduje se, što je i on žica u kitari svemira i sretan je, kad ga Gospodin dirne da ugodi bilo koju melodiju, bila ona vesela, bila ozbiljna.

Zvanje:

Božja se volja očituje i upravce u duši nekim osobitim i dubokim pozivom, koji se naziva zvanje.

Kao što svaka zvijezda na nebu slijedi svoju putanju, tako i svaki čovjek u povijesti, mora ići onim osobitim putem, koji mu je Gospodin zacrtao.

Zvanja su sva od Boga: sva su upravljena na Njegovu veću slavu i na zajedničko dobro: ali nisu sva istog stepena. Najviše je zvanje na apostolat u djevičanskom staležu.

Kad Gospodin zove neku dušu, da ga slijedi, uvijek joj govori, kao onom mladiću u Evanđelju: "Ako hoćeš..."(Mt. 19,21).

Najvećoj velikodušnosti odgovaraju najslavnija zvanja. S ovima su nerazdruživo spojene milosti potrebne za njihovo vršenje, jer je Bog uvijek vjeran. (1 Sol. 5,24).

Strašna je odgovornost onoga, koji je imao poziv na apostolat i nije ga slijedio, ostajući u okviru svoga ego -ističnoga ljudskog računa.

Iščezli su u sjeni najžalosnije tuge likovi onih mladića u Evanđelju, koji, pozvani od Učitelja da ga slijede na obalama Kafarnaumskog jezera, nisu imali odvažnosti da sve ostave i da se popnu u lađu, u koju se ukrcala prva apostolska četa, jer su bili priljubljeni uza svoje bogatstvo ili svoje obiteljи ili svoje strasti.

Kad Gospodin zove, potrebno je odmah ustati. Tko sumnja, nije uzvjerovao i teško vrijeđa dobrotu svoga Gospodina, koji mu pruža ruku, da ga povede iz običnog života u slavan život apostolata.

Tko je pozvan, na apostolat, mora ozbiljno ostaviti kuću, rodbinu, bogatstvo, službe, da s odlučnom voljom, pod svaku cijenu, zatvorenih očiju, sa zanosnim zorom, bez žaljenja, ide putem određenim od Boga.

Vršeći neka zvanja mora se posto - jano ići, bez lakoumnosti, bez žalosti, bez znatiželjnosti, bez ustavljanja, bez oklijevanja, bez gledanja natrag, s radom i gorljivošću, izdržljivo sve do kraja.

Tko je dobio zvanje, mora ga junački braniti od neprijatelja unutarnjih i vanjskih, koji ga svaki čas mogu ugroziti, jer je opora i duga borba onoga, koji hoće da slijedi Golgotskog Mučenika.

Ne može se sačuvati zvanje, ako ne: razborito svlādavajući svoje sklonosti, usmjerujući ih po svijetlu Evanđelja, po milosti Sakramenata i pobožnosti, k poniženju i slavi, u koju se popeo Isus Krist.

Tko hoće da živi u savršenosti, mora veselo slijediti Učitelja, koji pred

svima ide kao gorostas, da ne ostanemo daleko od Njega i ne izgubimo ga iz vida. Sveti Pavao je nazvao trkom svoj apostolski put. Kraljevstvo Božje ne pripada sporima, sanjivima, dangubama, lijenima, nego ljudima odvažne volje, koji kao trkač u trkalištu, mačevalac na stadionu, neprestano trče i bore se. "Tako trčite, da uzmognete stići" (1 Kor. 9,24).

Svaka duša, koja je pozvana na savršenost i na apostolat, mora junački moliti, trpjeti, raditi birajući uvijek ono, što je oporije, gorče, teže, uspravnije, strmije, mučnije, kao što je činio Isus, koji je slušao svog Oca do smrti, i to smrti na križu.

Poslušnost:

Najlakši način da spojimo svoju volju s voljom Božjom jest poslušnost.

Isus je slušao preko trideset godina Mariju i Josipa. Na tlu radionice u Nazaretu još stoji napisana riječ, u koju je sv. Luka salio sav život mladića Isusa: "I bio im je podložan" (Lk.2, 51).

U svom javnom životu, neprestano

je ponavljao apostolima i narodu: "Kad budem uzdignut na Križ, onda ćete spoznati, da ja ne činim ništa od sebe, nego govorim uvijek kako me je On naučio. ... i uvijek činim što je Njemu drago" (Iv. 8,28-29).

Kad mu je u Getsemaniju Anđeo pružio kalež pun ljudskih bezakonja, Isus je osjetio beskrajnu odvratnost, ali je rekao: "Oče, neka ne bude moja volja, nego Tvoja" (Lk. 22,42).

Posljednja riječ, što ju je izgovorio na križu, bijaše ova: "Oče, u Tvoje ruke predajem svoj duh" (Lk. 23,46).

Sv. Pavao piše, da je Isus, da bude proslavljen kao vječni svećenik čovječanstva, "iskusio u svojoj muci težinu poslušnosti i umrijevši postao uzrok vječnog spasenja svima, koji su mu poslušni" (Hebr. 5,8-9).

Petar i Pavao živo preporučuju u svojim Poslanicama: "Budite poslušni svojim poglavarima i budite im pokorni" (Hebr. 13,17); "Tko se opire vlasti, opire se Božjoj odredbi" (Rimlj. 13,2); "Budite poslušni iz ljubavi prema Gospodinu svakom stvorenom čovjeku... to je volja Božja" (1 Petr. 2,13).

Kao što vjera ne zamračuje znanosti, tako ni poslušnost ne ruši ljudske

slobode.

Ako je sloboda duhovna moć, po kojoj čovjek bira najzgodnija sredstva da postigne svoj posljednji cilj, očito je da nitko nikad ne će biti tako slobodan i siguran, da će se popeti do najviših vrhunaca savršenosti kao onaj, koji bude slijedio poslušnost, kao nepogrešivog vođu svojih djela.

Kršćanin ne može raditi samo sa svijetlom razuma, koji može prosuđivati jedino po mjeri osjetnoga i shvatljivoga, nego mora raditi s vjerom, koja nadmašuje materiju i znanje i oslanja se na svemogućnost i na neizmjernu dobrotu Božju.

Kao što nije čovječje raditi po nagonu bez razuma, tako nije kršćanski raditi po razumu bez vjere.

Sv. Augustin opaža: "Nismo bili pozvani da budemo razumni, nego vjerni".

Poslušnost, kao i vjera, razumni je poklon Boga. Nikad nije slijepa, kad vjeruje i štuje u svakoj osobi, koja ima vlast, ne čovjeka, pa ni anđela, nego samog Boga.

Zbog toga poslušnost praktično mora biti potpuno prosvjetljena i bezuvjetna, kao ona, koju je vršio Abraham, kad se penjao na Moriju da žrtvuje svoga jedinog sina, a nije tražio od Boga

razlog te zapovijedi.

Mora biti voljno gorljiva, vesela, zanosna, jer Bog ljubi vesela darovatelja i hoće da mu služe samo duše, koje izgaraju od ljubavi.

Kršćanin koji sluša može i svoju misao upriličiti prema volji onoga koji zapovijeda, ne samo u izvršenju, nego i u nakani i osjećanju.

Sveti je Bernard ovako opisao poslušna čovjeka: "On ne zna za skanjivanje, jer, kao vojnik, uvijek očekuje zapovijed svoga kralja. Ne zna za tromost. Nikad ne govori: sutra. Uvijek je spreman govoriti, hodati, raditi."

Sv. Ivan Klimak slavio je posluš - nost nazivljući je svojevoljnom smrću, grobom vlastite volje, oslobođenjem od svake radoznalosti, sigurnim uspjehom na svakom ispitu, nepobitnim razlogom o pravdanja pred Božjim sudom za svaki učinjeni čin, plovidbom bez opasnosti brodoloma, putem u Raj kao u snu izvršenim, svršetkom bilo koje brige, jer je drugima prepustila svaku odgovornost, potpunim odricanjem zadovoljenja svojim ukusima, da zdovolji samo Božje želje.

Tijelo sluša duh u onoj mjeri, s kojom duh sluša Boga. Sv. Jerolim piše: "Što više budemo slušali Boga, to će više Bog slušati nas, kad ga budemo molili!"

RAZMIŠLJANJE

Treći oblik pobožnosti je razmišljanje, po kojemu Duh Sveti vodi duše, da upoznaju i da uzljube u Svetom Pismu volju, savjet, želju Božju.

Sve ljudske knjige stare i nijesu uvijek prikladne za svaku osobu, nao - brazbu, vrijeme, narod; ali Sveto Pismo je knjiga trajno nova, posvuda jasna.

Čitanje ove Knjige, koja nosi pečat vječnosti, budi u svakoj duši, prema njezinim duhovnim potrebama, najraz ličnija i najvelikodušnija nadahnuća, kako svijetlo lomeći se na vjenčićima cvijeća budi različnu boju.

Najdragocjeniji biser Svetoga Pisma je Evanđelje: u stara vremena mnogi su ga kršćani nosili na srcu.

Raspelo i Ružarij divne su sinteze života i nauka Isusova; ali se ne mogu shvatiti, ako nismo razmišljali Evanđelje.

Kršćanin ne može s plodom primati Euharistijski Kruh, ako se prije nije

nahranio Božjom riječju sadržanom u Evanđelju.

Teško je u Svetoj Pričesti gorljivo primati Riječ Božju, ako nisi razmišljao Božju riječ.

Ne može se razumjeti Sveto Pismo bez milosti Duha Svetoga, koji ga je nadahnuo, kao što se ne može čitati knjiga bez svijetla. Zbog toga, prije razmišljanja, treba zazvati Duha Svetoga.

I budući da je Isus povjerio učećoj Crkvi nepogrešivu vlast da tumači knjige Objave, onaj koji razmišlja mora slijediti tumačenje živog crkvenog učiteljstva, da ne upadne u opasnost da sluša svoj oholi duh mjesto Duha Svetoga.

Tko hoće dobro razmišljati, neka svake večeri, prije nego zaspi, pripravi predmet svog razmišljanja, da on preko noći proklija u njegovoj duši, kao sjemenka u tami brazde.

Svaka metoda može biti dobra za razmišljanje: veoma je praktična ona Ignacijeve škole, koja upotrebljava uspomenu da se sjeti, razum da ispituje, volju da primijeni neku riječ ili neki događaj Evanđelja na svoj život.

Uspomena se vježba živo predočivši

sliku mjesta, vremena, prilika, u kojima je Isus živio i govorio.

Razum se vježba ispitujući u evanđeoskom događaju tko je, što je, kako je, kada, gdje, kojim sredstvima, u koju je svrhu učinio čudo ili rekao riječ, koju hoćemo da razmišljamo.

Volja se vježba pobuđujući živu želju da slušamo ili nasljedujemo Isusa, moleći ga za milost, da ga slijedimo, prikazujući mu odluku, da ćemo poprav - ljati svoju ćud, kako bismo se sve bliže primakli njegovoj božanskoj savršenosti.

Tko hoće da s plodom razmišlja, neka usredotoči svoju pamet na neki evanđeoski predmet, ne brinući se za ono što će zaključiti: Božja riječ ima u sebi Božju milost i ova shodno klija i cvjeta prema različnim potrebama svake duše.

Riječi Isusove tako su pune vatre i svijetla, da mogu nasititi dušu za mnogo vremena.

Besmrtna Isusova riječ: "Ja sam izabrao vas i postavio sam vas uvis, da idete i velik plod donesete, i da vaš plod ostane navijeke" (Iv. 15,16), ili ona druga: "Bez mene ne možete učiniti ništa" (Iv. 15,5), mogu biti predmet

razmišljanja za jednog apostola.

Osam prošnja u Očenašu, osam Blaženstava, osam prilika o Božjem Kraljevstvu, sedam riječi Isusa Krista na Križu mogu biti predmeti razmišljanja za čitav jedan život.

Bitno je, da razmišljanje nije umovanje u zraku, niti vježba odijeljena od života, nego da raspaljuje našu Euharistijsku Pričest, da ravna našim ispitivanjem savjesti, da razgori naše pohode Isusu u Sakramentu, da nadahne sva djela našega dana, da čovjeka učini boljim kršćaninom.

Isus u duši, koja svako jutro pobožno razmišlja Njegovo Evanđelje, pojavljuje se da utiša oluju njezinih strasti, da rastjera vjetrove napasti, da raspali energije razuma i volje te ih s novim poletom i na sigurnijem putu upravi prema željenom cilju - Raju.

Razmišljanje je često puta i prijateljski razgovor duše s Isusom, kao onaj Nikodemov u Jeruzalemu uveče Pashe, onaj Samaritanke uz bunar u Sihemu, onaj Kananejke na žalu Feničkog mora, onaj Centurionov u Kafarnaumu, onaj mjesečareva oca na podnožju Tabora.

Čitanje života Svetaca, koje Crkva pokazuje kršćanskom puku više zbog toga,

da ih nasljeduje nego da im se moli, nužni je dopunjak razmišljanja knjiga Svetog Pisma.

Svetac je Evanđelje življeno u najheroičnijoj potpunosti.

Sveta hagiografija (životi Svetaca) kisik je kršćanske pobožnosti.

Sveti Augustin, gledajući strogost redovnika koji su živjeli u pokori blizu Milana, reče sam sebi: "Ako ovi i ove, a zašto ne bih i ja?" - i okani se svojih zlih navika.

Tko živi sa Svecima, postaje svet: radi toga Crkva kiti liturgijski ciklus uspomenom svojih heroja koji su živjeli i umrli za Isusa Krista.

Svaki Svetac rađa svece.

\+ + +

MOLITVA

Četvrti oblik pobožnosti je molitva, kojom od Gospodina prosimo milosti nužne našemu vremenitom i vječnom životu.

Gospodin nije dao ljudima sva dobra, koja im trebaju, da bismo svaki dan bili obvezani misliti na Nj i Njemu se utjecati molitvom.

Na Maslinskoj gori je Isus ukorio apostole: "Dosad niste od mene tražili ništa" (Iv.16,24); i još je rekao: "Molite, i dat će vam se; kucajte, i otvorit će vam se; tražite, i naći ćete" (Mt.7, 7).

Vrijeme uloženo u molitvu nikad nije izgubljeno vrijeme.

Molitva čini čovjeka sposobnim da nadvlada samog Boga, jer je On obećao da će uslišati sve molitve, a Božja obećanja ne mogu uzmanjkati.

Kako je riječ dokaz, da u čovjeku ima duhovna duša, tako je molitva dokaz da u kršćaninu stanuje Duh Sveti.

Kad kršćanin moli, Duh Sveti prosi u njemu Oca, kako uči sv. Pavao (Rimlj. 8,15). Zbog toga je bilo koja molitva neprevarljivo uvijek uslišana u Nebu i nitko nije moćan kao onaj, koji moli.

Molitva pobjeđuje narav: nisu to Svetišta ni slike Djevice i Svetaca, koje postižu čudesa, nego molitve, koje upravljamo Gospodinu na onim mjestima i pred onim svetim Prilikama i zazivamo zagovor Gospin i nebeskih Blaženika.

Molitva je kao ona čudotvorna Mojsijeva šipka: ona postiže svako Božje čudo.

Molitva pobjeđuje sotonu. Sotona je mnogo pametniji i jači od čovjeka, ali molitva je kao sjajni mač Arkanđela sv. Mihovila, koji je nadvladao zloduha.

Tko malo moli, molit će sve manje; tko mnogo moli, molit će sve više. Zato sv. Pavao opominje Timoteja, da se vježba u molitvi.

Usmena molitva, koja se zove tako, jer se obavlja ustima, malo vrijedi, ako je izgovaramo samo usnama, a ne prati je osjećanje srca i pažnja pameti.

Molitve ne smiju biti gomila kosti

raznih vježba ili svjetiljke, koje se dime, nego moraju biti plamenje, koje veselo gori i sja.

Kad se moli, nužno je znati s kim govorimo i što molimo, jer moliti znači govoriti s Bogom.

Kad bi čovjek govorio sam sa sobom i ne bi znao što govori, morali bismo pomisliti, da je lud.

Prava je ludost molitva izgovarana bez promišljanja, da govoriš s Bogom i ne znajući, što od Njega tražiš.

Treba se pripraviti na molitvu: tko ide nekom vladaru, taj promišlja, što mu ima reći; tko ide nekoj dragoj osobi, izgara od želje da je zagrli.

Molitva je dobro obavljena, kad se uzdiže k Bogu bez ikakve sumnje, da će biti uslišana, premda ne možemo znati, kako će je i kada primiti Gospodin. Oblak, koji se od mora penje k nebu, uvijek se vraća na zemlju pun vode, ali nitko ne zna, kamo će ga vjetrovi ponijeti i kad će ga sunce rastopiti.

Molitva se mora obavljati bez ijednoga smrtnoga grijeha, ili barem sa željom, da ćemo se odmah povratiti u stanje prijateljstva s Bogom, ako smo upali u teški grijeh.

Tko nosi u srcu mržnju na svog

bližnjega, taj ne može moliti, jer čovjeku, koji ulazi u hram da položi svoj propisani prilog, Gospodin govori: "Poði najprije da se pomiriš sa svojim bratom, a onda se vrati da prikažeš svoj dar" (Mt. 5,24).

Neoprostiv uvjet, da molitva bude uslišana, jest, da je obavljena bez oholosti, jer oholomu farizeju, koji je molio pred oltarom, Gospodin nije udijelio milosti, dok je rado primio molitvu ponizńog i priprostog carinika, koji je u dnu hrama priznavao svoj grijeh (Lk. 18,10-14).

Isus je učio, da se molitva ima obavljati bez mnogo riječi, jer Otac već zna ono, što duši treba.

Najdragocjenija je molitva Očenaš, koju je sam Isus naučio apostole.

Najmilija Gospodinu i najčovječnija je molitva pokajanja i zahvalnosti.

Najsvečanija je Psaltir.

Najlakša je strelovita molitvica, koja ljubavlju pogađa Božje Srce.

Najsavršenija je prošnja uz post i milostinju.

Najjednostavnija je znak križa, kojim se očituje čitava vjera u dva glavna otajstva Kršćanstva i posvećuje se pamet, srce, tijelo sa svakim svojim činom Presvetom Trojstvu, kojemu svaki

kršćanin pripada po zaslugama Isusa Krista propetoga.

Najpotpunija, koja obuhvata svaki oblik molitve, jest sv. Misa, u kojoj sam Isus, svećenik i žrtva, prikazuje Ocu zasluge svoje muke i svoje smrti.

Hodočašća k najglasovitijim svetištima Gospe i Svetaca, gdje se osjetljivije po čudesima očituje svemogućstvo I susovo, veoma su korisna pomagala da se poveća kršćanska pobožnost.

Živa uspomena rodbine i prijatelja, koji su promijenili boravište i popeli se iz vremena u vječnost, također je kršćaninu povod, da pobožno moli, bilo da prikazuje molitve za njihove blagoslovljene duše, bilo da ih zaziva kao zaštitnike, ako su već u vječnom Božjem svijetlu. Nijedan nam Svetac ne će isprositi više milosti negoli otac ili majka koji su prije nas otišli u Nebo.

Svaki duh hvali Gospodina i svaki je oblik molitve dobar, ali treba društvenu molitvu preporučiti pojedincu i liturgijsku pučkoj.

Službe društvene pobožnosti svečano obavljene saziđuju i krijepe one, koji ih obavljaju i koji im prisustvuju.

Crkva je započela s liturgijom u

dvorani Posljednje Večere, gdje su zajedno molili Marija, Apostoli, učenici i pobožne žene. U svako vrijeme kršćanske su bazilike bile velike kuće javne molitve.

Sveti obredi liturgijskog ciklusa, koji obnavljaju uspomenu otajstva Isusova života, kad se prikazuju sa svim svojim dramatskim sjajem, u hramovima lijepim i umjetnički narešenim, čistim, sjajnim, cvijećem okićenim i tamjanom nakađenim, daju dušama neke božanske drhtaje i ganuća.

Na osobit način liturgijska molitva dobiva najviši vrhunaravni i društveni tonalitet, kad je praćena pjesmom čitave kršćanske skupštime. Tako su učili sa žarkim preporukama sv. Pavao, sv. Ambrozije, sv. Grgur Veliki.

Kršćanin, i kad pojedinačno moli, ne može zaboraviti, da je ud otajstvenog Isusova tijela.

Njegovo srce postaje stvarno svećeničko, kad uključuje u svojoj prošnji sve ljudske tjeskobe, da za sve prosi nebeske utjehe.

Progonstva protiv Crkve, što ih podjaruje sotona, grijesi, svetogrđa, odmetništva, sablazni, nećudoređe i nevjera, koja truje moderno društvo, manjkavost svetosti kod klera, žara kod

apostola, gorljivosti u svetim samostanima, sve to ne smije za kršćanina biti povod za kritiziranje i pesimizam,nego za još usrdniju i trajniju molitvu.

Sveta oproštenja su blago kršćanske pobožnosti. S njima, po dobroti Svete Crkve, možemo primijeniti sebi ili svetim dušama u čistilištu zasluge Isusa, Marije, Svetaca, obogaćujući izvanrednom snagom naše molitve.

\+ + +

BRATSKA LJUBAV

Peti oblik pobožnosti je bratska ljubav, kojom se časti i ljubi Isus,koji tajanstveno živi u čovječanstvu od Njega otkupljenom.

U staro vrijeme Crkve "gozba ljubavi" kršćanskog bratstva bila je uvijek priprava za svetu Liturgiju.

Kršćanska ljubav nije filantropija, nego štovanje Gospodina, koji je vidljivo u čovjeku.

Isus Krist, kao što je sakramentalno u čitavoj posvećenoj hostiji i u svakom njezinom djeliću, tako i mistično živi u svemu kršćanskom čovječanstvu i u svakom čovjeku.

"Mi smo udovi Njegovih udova,kosti Njegovih kostiju" (Ef. 5,30) pisao je sv. Pavao, "... tako da više nema barbara ili skita, stranca ili Židova, roba ili gospodara: svi smo u Kristu samo jedno" (Kol. 3,11).

Poslije Duhova, kad je božanski život potekao po arterijama čovječanstva,

koje je postalo otajstvenim Tijelom Kristovim, i svi ljudi bili ujedinjeni s Isusom Otkupiteljem kao udovi s glavom i sa srcem, i bio spojen čovjek s čovjekom kao ud s udom, onda se pojavila ljubav.

Isus više ne može trpjeti u svom fizičkom tijelu; ali tajanstveno još trpi u siromahu, u bolesniku, u utamniče-niku, u gladnu, u žednu, i na taj način dovršuje svoju muku, dijeleći obilato preko boli čovječanstva otajstveno utjelovljenog u Njemu, zasluge svoga otkupljenja.

Ljubav sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi, sve podnosi, jer kršćanin u svakom čovjeku vidi, osjeća i poštuje svoga Gospodina Isusa Krista.

Čovjek nikad ne će biti dosta dobar sa svojim bratom, jer mora biti beskrajno milosrdan, poput Boga. Posljednja je Isusova molitva za apostole i za sve koji će vjerovati u Njega, bila ova: "Da oni među sobom budu jedno, kao što smo ja i Ti, Oče, jedno" (Iv. 17,21).

Sve vrhunaravne kreposti, stožerne i čudoredne, usmjerene su k bratskoj ljubavi, jer je u nj završetak kršćanske savršenosti, po zapovijedi Isusovoj: "Ljubite se među sobom, i po tome će svi poznati, da ste moji učenici"

(Iv. 13,34-35). Zbog toga je bratska ljubav i značka i iskaznica kršćanskog puka.

Pobožnost bez ljubavi je neplodno stablo, plamen bez topline.

S ljubavlju je vezana radost i slava zemaljskog i vječnog života, čovjekova, kao i njegova pojedinačnog i društvenog života.

Kad u nekoj duši, u nekoj obitelji ili ustanovi ponestane ljubavi, bezuvjetno nastupa smrt i rasap. Gdje nema ljubavi, nema ni Krista, koji je život.

Na posljednjem Božjem sudu kršćanin će biti suđen po djelima tjelesnog i duhovnog milosrđa, što ih je vršio, kako je Isus navijestio s obronaka Maslinske gore, uveče svetog utorka, vraćajući se u Betaniju (Mt.25,34-46).

Kršćanska ljubav bitno je vrhunaravna, jer se temelji na vjeri, da u čovjeku živi tajanstveno, ali realno N. G. Isus Krist.

Kršćanska je ljubav općenita, jer ne isključuje nikoga i obuhvata prijatelje i neprijatelje, sugrađane i stranca, katolike i inovjerce, siromahe i bogate, blize i daleke, svete i grešnike.

Kršćanska ljubav je ustrpljiva, jer nastoji,

da dobro bude i dobro učinjeno, tako da najprije koristi duhu, a onda tijelu; da bude podijeljeno zakonitim redom, najprije bližnjima, za koje nas vežu osobite obveze ljubavi, a onda drugima; da se daje razborito, nikada s razloga sklonosti, nego po potrebi.

Kršćanska ljubav je velikodušna, jer obilato sipa svoje djelo dobra, po bilo kojem polju i nikad ne gleda natrag tražeći zahvalu, jer zna, da Isus nagrađuje sve i uvijek. Dobro se množi u djelima ljubavi u zasluge onomu, koji ga čini i na slavu Gospodnju.

Nismo stvoreni za se, nego za druge. Jao tebi, ako za se živiš!

Kršćanska ljubav je potpuna, jer u mislima uvijek dobro sudi; u srcu uvijek želi dobro; u riječima uvijek dobro govori; u djelu uvijek vrši dobro, sve dobro; svima poklanja dobro. Svaki nedostatak je zlo; dobro je ili potpuno takovo ili ga i nema.

Kršćanska ljubav je neiscrpljiva, jer ljudski duh, raspaljen od Duha Svetoga, uvijek ima nešto da daje. Kršćanin, i kad je po evanđeoskoj zapovijedi, sve prodao i razdijelio siromasima, još će imati beskrajnih duhovnih darova, da ih ponudi svojoj braći: molitvu, primjer, riječ, ljubav, samu svoju smrt. I kad

bude u Raju dionik Božjega bogatstva, još će bogatije bacati na svijet ruže Božjih milosti.

Kršćanska ljubav je radosna, jer duša koja ljubi Isusa nalazi svoju najveću radost uzvraćajući ljubavlju Njegovu neizmjernu ljubav, kad god ga susreće ne potrebna u siromasima i patnicima na cesti života.

Ako je pobožnost uzdignuće duše k Bogu da se ujedini s Njim, ljubav je do ista njegovo postignuće, po nadahnutoj riječi sv. Ivana: "Bog je ljubav i tko je u ljubavi, taj je u Bogu i Bog je u njemu" (Iv. 4,16).

Crkva pjeva u svojoj preslatkoj sekvenciji:

Gdje je sloga i ljubav, tu je Bog.
Sve nas je spojila u jedno srce Kristova ljubav.
Kličimo i veselimo se u Njemu.
Bojmo se i ljubimo Boga živoga.
I ljubimo se među sobom iskreno i nježno.
Gdje je sloga i ljubav, tu je Bog.
Skupimo se dakle svi u jednom samo srcu, bdijmo, da nas nijedna misao ne razdvaja.
Neka prestanu zle uvrede i prepirke.

I usred nas neka živi Krist Bog.
Gdje je sloga i ljubav, tu je Bog.
Da i mi uzmognemo vidjeti s Blaženima u slavi Tvoje lice, Kriste Bože.
Ovo je beskrajna radost, najslađa za sve vijeke vjekova.

Tako budi.

\+ + +

SVETOST

Kršćanin, koji s pobožnošću živi u milosti, svetac je.

Kao što planet odrazuje svjetlost sunca, tako svetac odrazuje u društvenom svijetu ljepotu Krista Boga, koji ga oživljuje.

Njegov je život već u nebu i ne pripada zemlji nego samo radi toga, da po njoj siplje ljepote primjera i dragosti ljubavi.

Slobodan, u misli i u čuvstvu, od svake zemaljske i osjetne stvari, svetac nalazi svoje najslađe radosti puštajući da ga sažiže plamen Duha Svetoga, koji gori na Isusovu Srcu u Euharistiji.

Potpuno zadovoljava razlog svoga života čineći, iz ljubavi prema Isusu, najveće, najbolje i dobro svoj svojoj braći.

U svom svakidašnjem žrtvovanju daje hvalu i slavu same svom Gospodinu Isusu, privlačeći k Njemu, slatkim čarom

svoje dobrote, mnoštvo duša.

Njegovo je tijelo kao bijela uskrsna voštanica, koja izgara, njegova duša kao stijenj, koji u njoj gori, zapaljen ne čovječjim plamenom, nego od Duha Svetoga, koji ga uzdrži i hrani sa svojih sedam darova.

U ovoj uzvišenoj vrhunaravnosti svetac se u društvenom životu, pokazuje bogat mirom, radošću, ustrpljivošću, vjernošću, krotkošću, uzdržljivošću, čistoćom, plodovima Duha Svetoga, kako sv. Pavao piše Galaćanima (Gal.5,23).

Ali on, koji je primio od punine milosti Isusove isti Božji život, mora i rasti u njemu.

Bilo koji život i naravni i vrhunaravni, raste ili umire. Svet kršćanin kao ud Isusova Tijela, mora se sve više sjedinjivati s Glavom i Srcem Njegovim u razmišljanju Evanđelja i u euharistijskoj pobožnosti.

Goreći ljubavlju, koju je Duh Sveti izlio u njegovo srce, sokoli maloduš ne ljude, koji se sami ne umiju snaći; sve saziđuje moralno i duhovno svojim dobrim primjerom; ispravlja one, koji pogrešuju; smatra za svoju dužnost pokazivati put onima, koji su zalutali s njega.

Koliko je do njega, živi u miru sa svima i nastoji ugoditi svima.

Ljubi, jer zna, da će ljubeći biti ljubljen, i na taj će način moći sve više dizati baklju svoje vjere na posudi života: nijedan društveni vrhunac ne nadmašuje vrha herojske ljubavi.

Vjeri mogu vjerovati mnogi, ali ljubavi vjeruju svi.

Ne zavidi nikomu, nego se raduje sa svima, koji se raduju i trpi sa svima, koji trpe; želi, da svi mogu živjeti bolje od njega.

Ljubi društveni život kao lako sredstvo da drugima dijeli duhovna i materijalna dobra, kojima ga je Bog obdario.

Raduje se, što se može smatrati za Božjeg posrednika, korisna svima, u velikim kao i u malim stvarima.

Nikad ne traži svoju korist, nego tuđu, i drži se dužnikom sviju.

Upotrebljava svoje ruke da ih sklapa na molitvu Ocu, koji je na nebesima, ili da ih velikodušno rastvara na pomoć svojoj braći.

Nikad ne govori o svojim bolima, bilo fizičkim, bilo moralnim, i skriva svoje suze, da ne poveća žalosti braće.

Uvijek se smiješi; milost je raz - livena po usnama njegovim; i kamo god prolazi pruža u veselju duha svoju ruku i svoje srce slabima i bolesnima.

On je sijač radosti, one radosti , koja nije pretjerana, nego vedra, bis - tra, čista, ne namještena, nego koja sa ma od sebe izvire iz dobra srca, u ko= jemu stanuje Bog, radost neizmjerna.

Ima otvoren karakter kao kuća od stakla, u koju svi mogu vidjeti i ući, sigurni, da će tu naći najvedriju slo - bodu da ispravljaju i nauče.

Blagosliva vrijeme, u kojemu živi, svoju Zemlju i sve što je lijepo, dobro, čovječno, božansko, ali od svih mjesta najvoli kuće nevolje i boli, od svih do ba vrijeme najvećih nevolja, da može u= činiti više djela milosrđa.

Uvijek je optimist: sve sudi dobro i uvijek se nada dobru. Tvrdo vjeruje u vedro sutra, pa i u najburnijim društve nim olujama, jer Gospodin upravlja sva= kim pojavom u prirodi i u čovječanstvu s neizmjernom dobrotom i mudrošću.

On je misaon i nije površan; zna iz svakog iskustva crpsti jasnije misli i vrelije snage.

Iskrena je značaja i mrzi bilo ko- je pretvaranje i mlitavost.

Okretan je i slobodan u duhu i u tijelu. Uvijek je spreman raditi i moli= ti. Ne trpi počivanja, uvijek je ili u trku ili na koljenima.

Gibak i spretan u svakom djelu svog zvanja; što ne zna, to nauči; što je teško, toga se prihvaća; što mu je neukusno, ipak okušava iz ljubavi k Isu= su.

Sve vadi iz vatre svoje čelične vo= lje, koja gori od ljubavi; u svemu je naravan, jasan i proziran.

Radi usrdno i gorljivo, ali uvijek promisli prije, što ima izvršiti, a ni- kad ne radi s naglošću, koja upropašću- je i sramoti i najljepše ideje.

Veoma je uredan, jer red umnožava rad, vrijeme i mogućnosti.

Točan je radnik. Sve u minuti. Sve u redu. Sve na mjestu.

Čovjek je značaja, na kojega može svak računati. Smatra svetom zadanu ri- ječ.

Radi neumorno i nalazi u zaprekama i u teškoćama ne zastoj, nego razlog za= nosnijem i jačem djelovanju, kao što vo= da potoka raščinja liticu prožimljući je ili je nadvlada popevši se na njezi- nu visinu.

Ništa nije nemoguće onomu, koji hoće i moli.

Ne očituje svoju umornost, i zato, jer kazati je često puta diže zaslugu, ali ne i trud.

Uslužan je sa svima: protivljenje i gunđanje posao su oholih besposličara.

Misli, sudi, radi uvijek s dobrotom, koja sve shvaća, jer je pesimizam kao filoksera, koja neumoljivo ništi životnost na bilo kojem polju.

Ne koleba se, jer nesigurnost čini gubiti vrijeme i ne zaključuje ništa.

Vojnik, koji je strašiv i neodlučan, već je izgubio bitku.

Tko radi, može pogriješiti, ali tko ne radi, pogrešuje uvijek, ponavljao je sveti Kardinal Ferrari.

Na mjesto, gdje ga je Gospodin postavio, nije prikolica, koja se daje potezati, nego motor, koji sve pokreće i prenosi.

U svakoj društvenoj akciji, koja ima dobre svrhe, nije vatrogasac, koji sve trne, nego bacač plamena.

Rado se bavi malim djelima, da postane pokretač golemih zdanja. Prije nego će se usuditi da se popne na visoke vrhunce svetosti, razborito osvaja u

vršenju malih kreposti putove, koji na njih vode.

Želi, da ga isprave; ispituje i s brižnim opažanjem i jednostavnom poniznošću pretresa svoja djela, da im svaki dan poboljša način rada, da im poveća aktivnost, da im raširi uspjeh.

Ustrpljiv je sa svima, osobito s onima, koji ga više bodu, jer su mu bliži.

Zna trpjeti tuđe nedostatke, znajući, da nema samostana, pa bio to i najsavršeniji, gdje se ne mora vršiti Pavlova zapovijed. "Podnosite terete jedan drugoga" (Gal. 6,2).

Nema sveca, koji nema kakav nedostatak. "Ako netko reče da je bez grijeha, lažac je" (Iv. 1,8).

Nikad ne dopušta, da ga nadvlada zlo, nego uživa u tome, da pobijedi zlo dobrom.

Osveta širi zlo, kako vjetar širi plamen. Oproštenje gasi zlo, kako vuna gasi vatru.

Bog sam sudi. "Tko si ti, da hoćeš suditi tuđeg slugu?" (Rimlj.14,4).

Ne dopušta da sunce zađe nad nekim neraspoloženjem ili zlovoljom, koja mu se pojavila u srcu protiv brata.

Ljubi one, koji su mu nanijeli zlo, gotovo s osobitom ljubavlju, po primjeru našega Gospodina, koji je s Križa ne samo oprostio, nego i molio Oca za svoje krvnike, ispričavajući ih, i prikazao svoj život da ih spasi.

S ljubavlju sudjeluje u tuđim radostima i bolima zaboravljajući svoje boli i svoje radosti.

Poštujući u siromasima Isusa, ne daje im ostatke hrane i odijela, nego dijeli s njima što ima najbolje.

Živi sav za druge, osobito za potrebne i bolesnike odvratnije od drugih, zapuštenije i teže: iz rana boli teče melem milosti.

U svakom gostu poštuje s osobitom brigom Isusa, koji dolazi u njegovu kuću. Sv. Alfons govoraše, da gostoljubivost nije kći siromaštva, nego bratske ljubavi.

Ne kaže nikad za nekog siromaha ili bolesnika: ne poznam ga, jer u svakom bijedniku trpi Isus.

Nikad ne kaže o nekom prosjaku: varalica je, jer u bilo kojem siromahu živi Isus, a On ne vara.

Nikad o onomu, kojemu je učinio dobro, ne će reći: nezahvalan je, jer Isus

obilatije nagrađuje onoga, koji zna, da za svoje dobro djelo ne će primiti nikakve zahvalnosti i koji možda zna, da će se isti poklonjeni novac upotrebiti s gadnom nezahvalnošću da rani njegovo srce i njegovu čast.

Nikad ne kaže onomu koji se vraća da zatraži pomoć: već sam previše učinio jer nitko ne će nikad moći uzvratiti neizmjernu ljubav Isusa, koji živi u svakom siromahu.

Nikad ne kaže: ne mogu. Tko bratskoj ljubavi govori: ne mogu, Isus će odgovoriti: ne mogu - milosti koje će taj prositi.

Čin bratske ljubavi uvijek daje veliku slavu Bogu.

Radi i štedi, da može sve veliko - dušnije pomagati siromašnije od sebe: ljubav nikad ne vodi u bijedu nego vodi k većem obilju, po Isusovu obećanju: "Dajte i dat će vam se" (Lk. 6,38).

Ne trpi nikakve škrtosti, nego je veseo, kad može ustupiti drugima ono, što je ljepše, bolje, zgodnije, korisnije, veselije, draže.

Ustrpljiv je i blag: nikad se ne ljuti. Svojom krotkošću umiruje svako uzburkano srce.

Ne pretjeruje u veselosti, u srdačnosti; neotesanost ruši ljubav.

Ne spušta se ni do kakve [illegible] sti, nego otvara srce povjerenju sviju.

Goji prijateljstvo dopisivanjem i razgovorom. Prema prijateljima je sasvim vjeran i pažljiv.

S obzirnošću poštuje tajne duša i čuva ih u svom srcu kao u srcu Božjemu.

Odvratan mu je svaki individualizam, ekskluzivizam, egoizam, personalizam; to su sve grobovi ljubavi.

Blagosliva svakog čovjeka, sokoli svako djelo, krijepi svako nastojanje oko dobra, pa cvalo na bilo kojem polju: dobro je uvijek dobro.

Nije oportunist, ali je uvijek na pravom mjestu u govorenju i u činjenju dobra.

Sjeća se, da moraš biti štovan, ako hoćeš biti ljubljen.

Rado se stavlja svima na raspolaganje, veseo, što u svima može služiti Isusa Krista.

Prima jednostavno i ljubezno sve, bez ikakva izuzetka.

Odriče se drage volje svog ukusa i

svoje zgode, da ugodi bratu.

Pažljivo hvali, gdje god može nekog potaknuti na dobro, ne s nekim pokroviteljskim načinom, nego s iskrenom blagohotnošću.

Živeći s Isusom u Bogu, nastoji u svakoj prigodi izvršivati evanđeosku zapovijed savršenosti: "Budite savešeni kao vaš Otac nebeski" (Mt. 5,48), i moli: Gospodine, učini da budem svetac, brzo svetac, velik svetac!

Svetac ima samo jedan zakon: ljubav.

Samo jednu zastavu: križ.

Samo jednu radost: Vjeru u Isusa.

Samo jednu Knjigu: Evanđelje.

Samo jednu riječ: molitvu.

Samo jednu korist: tuđu.

Samo jednu strast: davati.

Samo jedno čeznuće: raditi.

Samo jednu službu: Put Križa.

Samo jednu ljudsku snagu: slobodu.

Samo jednu želju: biti siromah.

Samo jedan strah: od grijeha.

Samo jedan program: Isusa.

Samo jedno sutra: Raj.

APOSTOLAT

Najuzvišenije djelo svetosti je apostolat, s kojim kršćanin ne samo poznaje, ljubi i služi Gospodina potpuno i gorljivo, nego se posvećuje tomu, da učini te Ga upoznaju, uzljube i Njemu služe i u društvenom svijetu.

Apostol je sluga i utamničenik Isusa i sve svoje braće, kako je učio sv. Pavao.

On je najveseliji pjevač slave Krista Boga, najveći dobročinitelj čovječanstva.

Njegovo je geslo ovo: Kristu svijet, svima Raj.

Nema službe, zanimanja, stanja, dužnosti, plemstva, koji bi bili uzvišeniji od apostolata.

Ako se građanin smatra počašćenim, što je poslanik i prijatelj nekog vladara, još se počašćenijim mora smatrati kršćanin, koji je poslanik i prijatelj Krista Boga.

Sv. Pavao počinje sve svoje poslanice predstavljajući se kao apostol G. N. Isusa Krista: ovo je njegov plemićki naslov.

Sunce privlači vode oceana i nosi ih k nebu; apostol privlači duše i nosi ih u Raj.

Velik je svećenik, koji pretvara kruh i vino u Tijelo i Krv Gospodnju; ali je velik i apostol, koji nakalamljuje ljude na otajstveno tijelo Isusa Krista, da žive Njegovim božanskim životom i opijaju se Njegovom ljubavlju.

Nema za čovjeka dublje radosti negoli je svojom krvlju i svojim trudom uzidati u otajstveni Kristov hram dušu spasenu po njegovom apostolatu.

Apostol odgovara s beskrajnim milosrđem na duboke i naravne vapaje bezbrojnih srdaca, koji gladuju i žeđaju Boga.

Nema kruha, od kojega je svijetu veća potreba negoli je kruh istine Krista Boga; nema vode, za kojom osjeća veću žeđ negoli je voda Njegove milosti.

Nitko se ne može osjećati korisnijim svijetu negoli onaj, koji osjeća, da njegov život postaje život mnogih duša i da njegova vjera postaje vjerom mnogih umova.

Veliko je dobro, što ga ljudima da je sjaj sunca, ali je veće dobro, što im ga daje apostol, kad rasvjetljuje put onima, koji idu u tminama, otvarajući im vidike na Boga i na Raj.

Vojnik brani svoju domovinu; apostol je obrazuje, jer vjera je duša poštenja nekog naroda.

Samo iz kršćanske vjere klijaju ljubav i žrtva, ti stožeri pojedinačnog, obiteljskog i društvenog života.

Bogata je nagrada što je Gospodin čuva za svoje apostole na zemlji i u Nebu.

Plamen ognjišta, užežen od čovjeka, poslije nekog vremena se gasi, ali se nikad ne će ugasiti plamen, što ga je zapalio apostol: On je besmrtno trajan kao i njegova vjera, dok će se blagoslov naroda njemu dizati sve više od koljena u koljeno.

Isus, prolazeći pokraj ribara iz Betsaide, dok su krpili mreže na obali jezera, reče im: "Dođite za mnom, Ja ću vas učiniti ribarima ljudi" (Mt. 4,19). I oni mladi ljudi ostaviše mreže, lađe, kuće, žene, očeve, majke i pođoše za Gospodinom.

Kad su Ga oni kasnije zapitali "Gospodine, ostavili smo sve, a ti što ćeš nam dati?", Isus odgovori: "Stostruko

na ovoj zemlji i onda život vječni"(Mt. 19,27-29).

Kršćanin je na Krštenju bio izabran, a u Krizmi potvrđen za apostola.

Kršćanski život bitno je apostolski, kao i Crkva.

Nitko ne može biti pravi kršćanin, ako nije katolik; tako nitko ne može biti pravi kršćanin, ako nije apostol.

Zvono zvoni zvukom kovine, od koje je saliveno.

Kršćanin, ma gdje radio ili govorio, može titrati samo onom istinom i Božjom milošću, u kojima je preporođen.

Dužnost apostolata veže ne samo svećenike i redovnike, nego i kršćanina, koji, po Isusovu nauku, mora biti so i svijetlo svijeta.

Ne odazivlju se mnogi, koji su pozvani na tajanstvenu svadbu Isusa Krista i Njegove Crkve. Kralj iz one parabole neprestano ponavlja svakom kršćanu: "Hajde po živicama, po stazama, po svim trgovima i prisili da dođu svi,koje nađeš" (Lk. 14,23), jer je pirna dvorana otvorena svima i silno je prostrana.

Prije nego će uzaći na Nebo, Isus je ne samo naredio apostolima, da propovijedaju Evanđelje po svemu svijetu,nego

je htio istu misiju, u podložnosti prema učećoj Crkvi, povjeriti i učenicima i ženama sakupljenim na Maslinskoj Gori.

Duh Sveti, na dan Duhova, sišao je jednako kao vjetar, jezik, oganj i grom na svu skupinu prvih vjernika, sakupljenih s Gospom i s Jedanaestoricom u Dvorani u Jeruzalemu (Djela 2,1-2).

Sveti Petar je nazvao kršćansko društvo "kraljevskim svećenstvom" (1 Petr. 2,9), i svima zapovjedio, da budu "uvijek spremni položiti račun o svojoj vjeri" (1 Petr. 3,15).

Žarkim je riječima poticao sv.Pavao Korinćane, da nasljeduju njegov primjer sve do življenja u savršenoj čistoći, da se potpuno posvete navješćivanju N.G. Isusa Krista (1 Kor. 7-8).

Apostolat je neophodna potreba za pravoga kršćanina, koji, kad ne bi u drugima umnažao svoju vjeru, pokazivao bi, da nije živ, nego da je mrtav, kao sjeme koje ne klija.

Apostolat je vršak ljubavi prema Isusu. Prepuna se posuda prelijeva:mast, koja vri u bačvi šiklja između duga;tako i srce, koje gori ljubavlju, mora da se izlijeva do potpunog iscrpljenja za dobro svoje braće.

Umjetnik govori samo o umjetnosti,

književnik o književnosti, glazbenik o harmonijama i zvjezdoznanac o zvijezdama; tako i onaj, koji je zaljubljen u Isusa, mora govoriti o Njemu i posvuda tražiti srca, koja će Ga ljubiti.

Apostolat je najslavnija i najradosnija društvena misija, ali je i veoma laka misija jer je ona zvanje Božje, a Gospodnje pozive uvijek prate obilate milosti.

Apostolat može vršiti svak, u bilo kojem staležu, položaju i obrazovanju, jer ono nije samo riječ, štampa, radio, kino, umjetnost, književnost, nego je nadasve primjer i žrtva.

Apostolat je bitna svetost. Apostol koji se posvećuje, saopćuje svim udovima tajanstvenog Tijela Kristova svoj vrhunaravni život.

Grom proizvodi tutnjavu, ali munja rasvjetljuje.

Danas je svijet iskvaren, ali nijedno vrijeme nije bilo pokvareno kao ono u kojemu su živjeli prvi apostoli,kad ji kadno dođoše na Kipar, da propovijedaju Isusa Krista, sa zapovijedima čistoće, nađoše taj otok zaprljan najsramotnijim Venerinim obožavanjem.

Kadno se popeše na Areopag, da govore o propetom Bogu, nađoše najsitničavije mudrolije i najbezočnije izrugiva-

nje.

Kadno u Rimu navijestiše Krista kao jedinoga pravog Boga i Gospodina, bili su pobijani krvavim progonstvom, koje je trajalo tri stoljeća. A ipak su se usudili i pobijedili su.

Tko će se moći bojati da propovije da Isusa Krista u ovo vrijeme bogato svecima, na ovoj zemlji, gdje se na svakoj planini podiže križ i gdje je povijest svakoga grada skupljena u jednoj katedrali?

Nijedna religija ne odgovara toliko čovjeku koliko Kršćanstvo.

Odricanja, što ih ono nalaže pobjede su slobode nad osjetilom i egoizmom, da se čovjek može dignuti u sfere neizmjernosti, za kojima osjeća neutažive čežnje.

Kršćanin mora neprestano zahvaljivati Gospodinu, što je bio stvoren i postao kršćanin, ali i što je pozvan na apostolat. Bude li s velikodušnim žarom iskorištavao ovaj božanski dar, spasit će mnoge duše i osigurat će spasenje i svoje duše.

Ali ako poput onoga lijenog sluge u paraboli, s napametnom mlitavošću, zanemari svoj apostolski poziv i bude živio ne saopćujući nikomu put u Raj, izgubit će i svoju dušu i mnoge druge.

Koliko ih god vjeruje u Isusa Krista, moraju danas poletjeti kao one sluge u paraboli na svaki brežuljak i u svaki zakutak, da traže duše i navješću ju im Evanđelje. To više, što u naše vrijeme, svećenici nailaze na velike poteškoće u svom apostolatu, zbog antiklerikalnih i antireligioznih predrasuda, koje prožimlju današnje društvo.

Povijest nam jamči, da je samo jedan apostol, ne svećenik, nego lajik, kao Benedikt iz Nursije, Franjo iz Asiza i Franjo Paulski, mnogo puta bio dovoljan da upravi jedno stoljeće prema Isusu Kristu.

A što li se ne će dogoditi, kad sadnihi ljade novih apostola, lajika svrstaju oko katoličke hijerarhije da donesu Krista svijetu?

Danas više nego svećenika nedostaje apostola.

Sve bi čovječanstvo bilo kristijanizirano, kad bi ne 420 milijuna katolika, nego i mnogo manji broj pravih kršćana bili apostoli, kao oni, što ih je krstio Petar na Jeruzalemskom trgu, i kad bi pošli da navješćuju N.G. Isusa Krista.

U ovo naše vrijeme, kad je svijet, zbog umnoženih i ubrzanih saobraćajnih puteva, na neki način postao malen, dok

društvenim životom vitlaju čežnje za istinom i ljubavlju, svaki kršćanin mora snažno osjećati svoju obvezu kršćanskog osvajanja.

Sve za apostolat! poklik je Pape i Crkve ispred mnoštva koje vapije: "Hoćemo da vidimo Isusa" (Iv. 12,21).

"Dođi, Gospodine!" (Otkr.22,20).

\+ + +

DUH APOSTOLATA

Apostol se razlikuje na po svojim djelima, nego po svom duhu.

Kršćanskog apostola može poticati samo duh Isusa Krista.

Između propagatora neke društvene, znanstvene ili trgovačke ideje, i apostola čitav je bezdan, kao između naravi i vrhunaravnosti.

Kršćanski apostol ne polaže uspjeh svoga rada na svoje vještine organizacije, na svoj um, svoju dinamičnost, svoje službe ili bilo koju drugu ljudsku ili zemaljsku snagu, kojima može raspolagati, nego na Isusa Krista. On je poticaj, sredstvo, cilj svega njegova apostolskog rada.

Uspjeh apostolata ne zavisi o ličnoj kreposti, nego o N.G. Isusu Kristu: On je sam Učitelj, On sam obraća, On sam je svijetlo svijeta.

U apostolskoj brojci čovjek je ništica, Krist je pozitivni broj. "Proklet tko se uzda u čovjeka" (Jer.17,5). Lud

je ohol apostol, koji misli, da može iz njegove firme ili iz nekog bogatstva poteći uspjeh evangelizacije; ili drži, da je nužan kršćanskoj stvari: Isus ima u Nebu na svoje raspolaganje nebrojenu vojsku anđela, spremnih da poteku na Njegov mig. Ako je On pozvao čovjeka na previsoki poziv apostolata, učinio je to iz osobite ljubavi; i apostol treba da ponavlja sam sebi: "Uzaludni sam sluga" (Lk. 17,10).

I sam Isus upotrebljava najslabije i najmanje da izvrši najjača i najveća djela, da se u njima bolje odrazi Njegova božanska snaga.

Veoma siromašni ljudi, kao Franjo iz Asiza, izvršili su u svoje vrijeme najslavnije pothvate društvenog spasa. Ljudi oskudne obrazovanosti, kao sv. Ivan Viauney (Vijane), Arski Župnik, pokrenuli su i kršćanski obnovili svoju zemlju. Ljubav bez granica i bez mjere prema N.G. Isusu Kristu bila je točka, gdje su oni uprli polugom svih svojih snaga, da pokrenu svijet i Nebo.

Kršćanski apostol vrši svoju misiju bez straha, sumnje, neodlučnosti, brige, i kad koje od njegovih djela ne uspije ili nađđe na zapreke, jer je radosno siguran, da ga nikada ništa ne će moći odijeliti od ljubavi prema Isusu.

Zna čekati uz Propetoga, kao Pavao u taurskoj pećini i kao Benedikt u subjačkoj spilji.

Zna raditi i usred najživljeg neprijateljstva, kao Bernard od Klervoa i Bernardin Sienski, ponavljajući svom Isusu: "Ako si ti u meni, ja sam u tebi" i s Njime je u svemu gorljivo smion.

I kad se čini, da je nebo potamnjelo nad Božjim Kraljevstvom, on s najmirnijim optimizmom moli, radi i sve tješi svojom jasnom vjerom u Isusa, koji sve upravlja i pokreće, u prirodi kao u povijesti, s neizmjernom mudrošću i dobrotom i zna i iz najžalosnijih pojedinačnih i društvenih zgoda i nezgoda izvući slavu Oca svoga i veće dobro za čovječanstvo.

Kroz stoljeća bilo je dugih noći tame, ali za njima je uvijek dolazila zora najsjajnijih kršćanskih dana.

\+ + +

EUHARISTIJSKI DUH

Duh kršćanskog apostolata mora biti na osobit način euharistijski.

U srcu i na usnama apostola bez prestanka klikće ona preslatka strofa Pjesme nad Pjesmama Gospodinu, koji živi u Euharistiji: "Povuci me za sobom.. mirisom tvojih mirodija. Kako si lijep, dragi moj... Ljevica tvoja pod mojom glavom i tvoja desnica neka me zagrli.. Moj dragi za me, ja za Nj... Stavi me kao pečat na svoju mišicu..., jer je kao smrt jaka ljubav; neumoljiva ljubomora Tvoje baklje su baklje vatre i plamena.. morske vode ne mogu ugasiti ljubavi, ni povodnji je potopiti" (Pjesm.1,3; 1,15; 2,6; 2,16; 8,6-7).

Kao što se pčela hrani medom cvijeća i orao se obnavlja u toplini sunca, kršćanski apostol hrani svoju trajnu mladost u ljubavi Isusa, koji živi u Euharistiji, pretvarajući se u Njega.

Apostolova strast je strast ljubavi prema Isusu u Sakramentu.

Fizički ili duhovno, pa bdio ili spavao, on je uvijek sa svojim Gospodinom.

Sa srcem i mišlju potpuno zaneseni ma, zbog časti i radosti, što može služiti svomu Kralju, koji živi u Euharistiji, on sve više osjeća, koliko je slatko ljubiti Ga trošeći se za Njega.

Svako jutro slatko blaguje Tijelo Isusovo u Božanskom Sakramentu i opaja se Njegovom Krvlju, da se popne, kao Ilija, na brdo svoga truda.

Uz oltar sređuje s Isusom djela svog apostolata; s Njime se svjetuje, kako mora govoriti i raditi, kao da Ga vidi.

Nije nespretnjak, fatalist, neznalica, nehajan, trom čovjek, nego čovjek vepma ponizan i zato veoma radišan. U junačkoj četi, koju je Ignacije vidio da silazi iz nebeskog Jeruzalema slijedeći Krista Boga, trči, radi, bori se i drage se volje podvrgava mnogom trudu.

Najveće ideje i najplodnija djela, koji su označili neko doba, došli su iz Pričesti ili iz euharistijskog bdjenja nekog svetog apostola.

Preko dana kršćanski apostol ne diže pogleda s Isusova Lica i Srca, ako ne samo radi toga da crpe iz Svetih

Knjiga ili da lijeva u duše najplemenitije ushite zanosa prema svom Gospodinu.

I usred najburnijih promjena u svom apostolatu, sa srcem prepunim ljubavi prema Isusu, on visoko diže svoje čelo nad strujom, koja se penje u Raj, vukući mnoštva sa sobom.

Što brže i teže plovi lađa njegova života, toliko budnije upire on svoje oko u cilj i što uže se drži uz Gospodina u Euharistiji.

Svaki je kucaj njegova srca klik: Isuse, ljubim te!

Apostol, koji će dati više vremena euharistijskom klanjanju, duhovnom ili sakramentalnom, po danu i po noći, požet će divnih uspjeha u svojoj evangelizaciji.

Samo tko moli veoma blizu Presv. Sakramentu može vršiti uspješan i trajan apostolat.

Marijanski duh:

Kršćanski apostol osigurat će svom duhu žar i ustrajnost u ljubavi k Euharistijskom Isusu, ako preda svega sebe, svoju pamet, svoje srce i sve svoje djelo materinskoj dobroti Marijinoj.

Svi su Sveci išli k Isusu i popeli se k savršenosti po Mariji.

Ne možeš ljubiti Isusa, ako ne ljubiš i Mariju.

Marija je svemoćna i preljubezna posrednica, koja apostolu postiže od Isusa čudo, da pretvori njegove slabe ljudske osjećaje u opojne plamenove božanske ljubavi, kao što je u Kani Galilejskoj od Njega isprosila čudesnu pretvorbu vode u vino.

Ako je Gospa odvjetnica, pomoć, utočište, zvijezda čovjeka putnika u vječnost, osobito je to ona za apostola, koji hoće da bude, kao Ivan, zaneseni evangelizator Isusov, spasitelj tolikih duša.

Kršćanski apostol uvijek radi pozdravljajući Je i zazivljući: "Majko moja, uzdanje moje!" On putovima, kojima prolazi, sije Zdravomarije.

Štuje ime, slike, medaljice, Ružarij Gospin.

Život, svetkovine, ukazanja, svetišta, koja spominju čudesa i prikazanja Marijina, slatke su okrepe njegovu vrhunaravnom penjanju.

Marija je zazivala Duha Svetoga nad prvu Crkvu skupljenu u Cenakulu; svojim blagoslovom pratila je i pomagala

sve apostole na putovima svijeta.

Katakombe, Bazilike, Kartuzije, Opatije, Karmeli, Redovi samostanski i viteški, svi su nastali i cvali po nadahnuću i pod zaštitom Marijinom.

Od Lurda do Loreta, do Fatime, Marija sja kao Kraljica usred apostolske povijesti.

Nijedna se kršćanska zastava ne može pobjedonosno razviti na vjetru povijesti, ako ne nosi isprepleten oko Križa Ružarij Marijin.

Marijino ime je siguran zalog najslavnijih pobjeda i najviših posvećenja za svaku dušu.

Kršćanski apostol sa sinovskom nježnošću pjeva usred mnoštva o milostima preljubezne Djevice, Majke Isusove, Majke naše, Posrednice svemoćne i Bezgrešne.

Crkva primjenjuje Mariji one riječi Mudrosti: "Koji me slave, imat će vječni život"(Crk. 24,91).

Bilo bi dosta jednom apostolu navješćivati štovanje i ljubav prema Mariji pa da potpuno izvrši svoj poziv.

Papinski duh:

Papa je Kristov Namjesnik na zemlji, Poglavica apostola, svijetlo i vođa apostolata.

Isus, kako slavno živi u Nebu i sakramentalno u Euharistiji, tako živi vidljivo u rimskom Papi.

U rimskom Prvosvećeniku usredotoču je se povijest vjekova i ovjekovječuje se milost i istina N.G. Isusa Krista.

Isus se ne dijeli: ne može se pripadati nevidljivom Kristu, ako se ne pripada Kristu vidljivomu.

Kršćanski apostol osjeća kao nužni i preslatki čin vjere i ljubavi k Isusu sinovski i potpuni posluh Njegovu uzvišenom Namjesniku, i pokazuje mu neograničenu pokornost ne samo kad govori sa svoje nepogrešive Stolice, nego i kada u bilo kojoj zgodi i predmetu zapovijeda i svjetuje.

Papine želje su zapovijedi za kršćanskog apostola.

Kao što nema kraja na zemlji, koji nije osvjetljen sjajem sunca, tako nema ni mjesta, koje ne bi bilo podložno auktoritetu vlasti, učiteljstva, naredbe rimskoga Pape.

Oko nasljednika betsaidskog Ribara, bolje nego na mozaiku vatikanske Bazilike, anđeli već od vjekova pjevaju: "Ti si Petar, i na toj stijeni sam sazidao svoju Crkvu, i paklena vrata nikad je

ne će nadvladati" (Mt. 16,18).

I budući da je u općoj monarhiji Crkve Duh Sveti postavio s Papom Biskupe, da vladaju kršćanskim pukom, tako apostol ne može započeti nijedno djelo bez odobrenja i blagoslova Biskupa, u čijoj biskupiji radi.

Ništa se ne može učiniti bez Biskupa, sve mora biti izvršeno u savršenoj ovisnosti o njemu, po opomeni sv. Ignacija Antiohijskoga: "Svaki kršćanin mora biti kao žica na harfi, iz koje Biskup svira milozvučnu pjesmu slave Kristu Bogu.

Samo apostol, koji radi u sinovskom jedinstvu s Papom i Biskupom, ima sigurnost, da je Kristov i s Kristom i radi za Njega.

Duh dobrote:

Redovnik, da služi Gospodinu u savršenosti, polaže zavjete siromaštva, poslušnosti, čistoće. Kršćanski apostol, da evangelizira i obrati svijet, čini zavjet dobrote.

Kršćanski apostol ne pripada više samu sebi, nego drugima.

Neiskazano uživa u slatkim euhari-

stijskim promatranjima, ali ih rado ostavlja da trči usred svijeta s ljubavlju dobrog samaritanca i lijeva na rane ljudskog društva ulje milosti i vino istine svoga Gospodina.

On je čovjek savršene ravnoteže, koji drži pogled uprt u vječnost i stoji, kao sunce, iznad svega i sviju, da daruje svima svijetlo i radost svoje vjere.

Ne traži ništa za sebe, nego nastoji da se dade sav svima, kao Isus na križu.

Udvoran je sa svima i želi služiti svima; ne traži ni pljeska, ni zahvalnosti, jer mu je dosta ljubav njegova Isusa, za kojega, u kojemu i s kojim ljubi sve.

Njegova je duša uvijek u raju milosti, i sam nauk koji on navješćuje jest navještaj radosti, blaženstva i slavlja.

On svaki dan udešava svoj psaltir prema slatkim notama ljubavi, koje se izlijevaju iz Euharistijskog Srca Isusova i prolazi posred tuga i egoizama ovoga svijeta pjevajući psalme hvale Božje i sipajući posvuda dobra djela.

Uvijek se smiješi, ali se ne smije nikada.

Pozna sve, ali ne kritizira nikoga, jer je samo Bog savršeno dobar, a

svaki je čovjek mali svijet nevolja i kreposti.

Stupa posred zla, ali živi samo da čini dobro.

Koliko je strog sa sobom, toliko je blag sa svima i lak da sve ispriča.

Ne napada s prijekorom onoga, koji je pao, jer je svaki čovjek zbog istočnog grijeha ohol, nego ga ispravlja s ljubeznom poniznošću i milinom.

Ne ruši, nego zida; ne obara, nego preobražuje; ne proklinje, nego uvijek blagosliva.

Ne prezire, nego zna shvatiti sve i svakoga, i drage volje silazi na dno ljudskih nevolja, duhovnih i tjelesnih, s najvećim pouzdanjem, da će obratiti i podići: narav je ljudska preslaba, ali je svemoguća milost Isusa, koji hoće da sve spasi.

Što se ne postiže dobrotom, još će se manje moći postići osornim i oštrim ukorom.

Dobrota apostola, koji se ne čudi ljudskim padovima, nego uživa, što im može priskočiti u pomoć, često je najuspješniji poticaj, da se mnoge duše povrate kršćanskom životu.

Apostolova riječ, kad je u skladu

s njegovim evanđeoski-kršćanskim životom, pjesma je, koja slatko prodire u duše i vrhunaravno ih pokreće.

Kršćanski apostol je zaista čovjek koji posjeduje zemlju: pojave ovog života ga ne diraju, ne vrijeđaju ga, ne uznemiruju ga nikada, nego čine da gori sve vrućom ljubavlju i sve smionijim težnjama.

Tko vidi zlo i priča o njemu, širi ga, tko vidi dobro i hvali ga propagira ga.

Čovječji um može biti zamračen ohološću i njegovo osjećanje može biti pokvareno nećudorednošću, ali njegovo srce čuva uvijek u sebi onu božansku, veoma osjetljivu žicu ljubavi, koja uvijek odgovara noti dobrote.

Kršćanska se vjera rodila iz neizmjerne ljubavi, cilj joj je neizmjerno posjedovanje Ljubavi i može se upoznati samo u ljubavi.

Kao što toplina otvara vjenčiće cvijeća i studen ih zatvara, tako i ljubav otvara sva srca apostolskoj sjetvi, dok ih ledeni i opori prigovor neumoljivo zatvara.

Apostol, koji hoće da obrati nekog čovjeka, neku sredinu ili neki narod, neka najprije učini da ga ljube, a onda

će lako sve privući k Isusu Kristu.

Najčudesnija činjenica, koja dokazuje ispravnost božanske istine vjere, jest ljubav izvršena u četrnaest djela milosrđa tjelesnoga i duhovnoga.

Apologetika najlakša, najstarija i uvijek nova, prikladna bilo kojemu društvenom sloju, svakom vremenu i zemlji, jest dobrota.

Apostola učena mogu kritizirati, apostolu slavljenu mogu zavidjeti, apostola bogata mogu mrziti, apostola dobra svi ljube, poštuju, blagoslivlju, traže.

Tko hoće da svima dade ljubav Isusa Krista, nek upozna praznine i nedostatke ljudskih srdaca, ne da se sablazni nad njima, nego da ih čistom i milosrdnom rukom napuni kršćanskim miro - dijama.

Apostol kršćanin ne mijenja se nikada, ni usred najjačih protivština, ko je bi ga mogle pritisnuti, jer on živi blizu Bogu, i na toj visini dobro se nalazi sa svima.

Vedar i miran, on ne pamti nikakve grdnje, ne sjeća se nikakve uvrede, ne nosi u duši nikakve mržnje, ne tuži se na primljeno zlo.

Često nije najljepša pobjeda, što

je može postići u nekoj raspravi to, što je nadvladao protivnika, nego što je nadvladao sam sebe.

Veseo je, kad može učiniti dobro nekomu, koji mu je učinio zlo.

Ne spušta se do inata i osveta. Nije mu dosta oprostiti, nego želi dati što ima pa i sama sebe onomu, koji mu je učinio nepravdu.

Kao Isus na križu, čini se da voli one, koji su ga više uvrijedili nego one, koji su ga ljubili.

Dobrota, koja postaje krotkost, jest krepost, koja je najpotrebnija apostolu u društvenom životu, jer svaki čovjek ima svoj posebni značaj, koji nije uvijek lako shvatiti.

Krotki ljudi, popuštajući pred silovitošću i tvrdoglavošću drugih, ne gube ništa, nego mnogo dobivaju, kao oni bunari, koji što se dublje kopaju to obilatije primaju vode s neba.

Snaga, koja je kadra pobijediti svako zlo, samo je jedna: ljubav.

Šakač, koji umije primiti više snažnih udaraca nego njegov protivnik, pobjednik je.

Apostol, koji zna podnositi opore protivštine iznutra i izvana, siguran je za pobjedu.

"Ti me možeš pobijediti svojim napadajima - govorio je sv. Bernard nekom opatu - ali ja ću te pobijediti svojom ljubavlju."

Kršćanski apostol gaji prijateljstvo kao najsigurniju i najuspješniju organizacijsku snagu u izvršenju svojih društvenih djela.

On je kralj u sve većemu kraljevstvu prijatelja, koje pretvara u najvrsnije suradnike i pomagače svoje evangelizacije.

Ne miješa se u ekonomska pitanja raznih poslova i drži se iznad političkih raspravljanja.

Sve zna, ali ni zbog čega se ne uzbuđuje.

Saučestvuje u svakoj nesreći i boli svojih znanaca ljubeznim posjetima ili sažalnicama.

Plače s braćom, koja trpe, veseli se s onima, koji su radosni, zahvaljujući s njima Gospodinu.

Približujući se k dušama nije nikada dosadan ni neumjestan; nadasve se čuva da ne govori o sebi ni o svojim poslovima, nego voli slušati.

Njegova riječ nikad nema žestokog naglaska prepirke, niti prigovora, a još manje prezira i podrugivanja, koji

uvijek nanose mnogo zla.

On je ugodan čovjek, koji se zna sjajno i uglađeno razgovarati, nalazeći u svakoj prigodi zanimljivih predmeta i prikladnih ukusa ljudi, s kojima se razgovara.

Bježi od poredaba s drugim vremenima, a i drugim mjestima, jer su poredbe uvijek mrske i opasne.

Ljubi svoju domovinu, svoj grad, svoje vrijeme; s nježnom ljubavlju govori o njihovim ljepotama, zanimljivostima, dobroti, ali on voli i sve narode i sva vremena, jer je sve Isusa Krista.

Duh nesebičnosti:

Apostol, koji navješćuje Kršćanstvo bez duha siromaštva, sablažnjiv je apostol.

Apostol, koji je lakom, a usuđuje se propovijedati Isusa Krista, svetogrdnik je, koji vrijeđa svog Učitelja, koji je umro siromah i go na križu na Kalvariji.

Isus je u onom svom programskom govoru svojim učenicima učio: "Primili ste besplatno i dajte besplatno. Ne nosite ni zlata ni srebra u svojim opasa-

čima" (Mat. 10,8-9).

Najbolji način, kako se služi bogatstvom, jest, da ga ne trošimo za sebe, nego za druge.

Držati i čuvati blago, pa i u svete dobrotvorne svrhe, opasno je.

Stvarno siromaštvo mnogo pomaže ljubavi prema siromaštvu.

Sv. Franjo, na Sastanku "hasura" s nadahnutim je uvjerenjem ovako poticao svoje redovnike: "Što se budete više udaljivali od siromaštva, to će se više svijet udaljivati od vas".

Ta mudra opomena asiškog Sveca više je nego ikada zgodna za apostole u ovo naše vrijeme vrućih društvenih sukoba.

Netko je pomišljao, da je za uspješno djelovanje u javnom životu nužno raspolagati mnogim ekenomskim sredstvima. Ali tko god razmišlja Evanđelje i opaža iskustva apostolata, taj lako može opaziti, da nitko nije toliko dobra učinio svijetu kao onaj, koji je živio evanđeoski siromašno.

Koristoljublje i lakomost nesavladive su teškoće za uspješno navješćivanje Isusa Krista, jer čine apostolat neplodnim, dok je siromaštvo pravo bogatstvo, kojim apostol može svaku sredinu osvojiti za Isusa Krista.

Isus se je pokazao ljudima u siromaštvu Spilje, i nitko Ga nikada ne će moći opet naći osim u apostolovu siromaštvu.

Kršćanski apostol ne upotrebljava stvari, pa ni darovine, koje bi mogle značiti ispraznost, svjetsku taštinu ili raskoš, kao što su zlatni predmeti i parfemi.

Sv. Luka pripovijeda, kako je poslije Duhova sv. Petar došao na Krasna vrata hramska i tu našao nekog hroma čovjeka, koji ga je zamolio za milostinju. Petar odgovori: "Nemam zlata ni srebra, ali u ime Isusovo ti kažem: Ustani i hodaj" (Dj. 3,6), i onaj uzeti u isti mah potpuno ozdravi.

Kad apostol bude zaista siromašan i ne bude ništa više imao, tad će imati dar čudesa i upućivat će svoju braću na nove putove svijetla i ljubavi Isusa Krista.

Kad kršćanski apostol nema više ništa, jer je razdao sve, onda je on ne samo Evanđelje koje govori, nego je živo Evanđelje.

Svaka profućkana stvar oteta je Božjoj slavi; svaka darovana stvar pretvorena je u Božju slavu.

Nijedno odricanje nije pretjerano

za apostola Isusova, koji nije imao ni kamena da na njemu odmori svoju glavu.

Ne može u prihodima, u beneficijama ili menzama apostol naći sredstva, koja će divno oploditi njegovo evangeliziranje, nego u potpunom siromaštvu, koje svjetuje Isus.

Nema banke, koja će davati više kamate, ne samo nebeske, nego ni zemaljske, negoli je evanđeosko siromaštvo.

Najsiromašniji apostoli imali su najveće ekonomske mogućnosti da izvrše divna dobra djela.

Tko hoće da umnoži svoje bogatstvo, neka ga razdijeli u dobrotvorne svrhe. Novac je kao sjeme: bačen u brazdu ljubavi postostručuje se.

Pravo bogatstvo stoji u tome, da ti ništa ne treba.

Doživotno osiguranje, koje nikad ne propada, jest evanđeosko siromaštvo: apostol, koji danas daje sve drugima, sutra će Gospodin mnogo obilatije providjeti u njegovim potrebama.

Caru Herakliju, koji je htio iznijeti na Kalvariju Križ i osjećao ga na plećima tako teška, da ga nije mogao nositi, svjetova jeruzalemski biskup: "Odloži svoj grimiz i obuci se kao siromah, onda ćeš moći nositi Kristov barjak".

Kristov križ će sjati nad našim gradovima kao znak mira i ljudske slave, kad ga Kristovi apostoli dignu visoko siromaštvom svog života.

Isus Krist će se vratiti da kralju je svijetom, nošen na ramenima radnika i mladeži, ako im pokažu put apostoli evanđeoski siromašni.

Rad je poslije Providnosti, najsigurniji kapital kršćanskog apostola.

Kršćanski apostol je siromah, ali tako pristojan u svom odijelu i u svom držanju, tako dalek od izvještačenosti kao i od prostaštva i zanemarenosti, da može ući u svaku kuću, pokazati se u bilo kojoj sredini, približiti se bilo komu, da svima donese "u čistoj savjesti otajstvo vjere" (1 Tim. 3,9).

On nije nikad odrpan ili prljav.

Prljavost je kći lijenosti, a ne siromaštva.

Stan kršćanskog apostola je svijetao i uredan stan, skroman i gostoljubiv, kamo dolaze svi i gledaju u nj kao u evanđeoski grad postavljen na brdu, da tu potraže krepost, istinu i mir.

Duh jednostavnosti:

Kršćanski apostol nalazi savršenost

čima" (Mat. 10,8-9).

Najbolji način, kako se služi bogatstvom, jest, da ga ne trošimo za sebe, nego za druge.

Držati i čuvati blago, pa i u svete dobrotvorne svrhe, opasno je.

Stvarno siromaštvo mnogo pomaže ljubavi prema siromaštvu.

Sv. Franjo, na Sastanku "hasura" s nadahnutim je uvjerenjem ovako poticao svoje redovnike: "Što se budete više udaljivali od siromaštva, to će se više svijet udaljivati od vas".

Ta mudra opomena asiškog Sveca više je nego ikada zgodna za apostole u ovo naše vrijeme vrućih društvenih sukoba.

Netko je pomišljao, da je za uspješno djelovanje u javnom životu nužno raspolagati mnogim ekenomskim sredstvima. Ali tko god razmišlja Evanđelje i opaža iskustva apostolata, taj lako može opaziti, da nitko nije toliko dobra učinio svijetu kao onaj, koji je živio evanđeoski siromašno.

Koristoljublje i lakomost nesavladive su teškoće za uspješno navješćivanje Isusa Krista, jer čine apostolat neplodnim, dok je siromaštvo pravo bogatstvo, kojim apostol može svaku sredinu osvojiti za Isusa Krista.

Isus se je pokazao ljudima u siromaštvu Spilje, i nitko Ga nikada ne će moći opet naći osim u apostolovu siromaštvu.

Kršćanski apostol ne upotrebljava stvari, pa ni darovine, koje bi mogle značiti ispraznost, svjetsku taštinu ili raskoš, kao što su zlatni predmeti i parfemi.

Sv. Luka pripovijeda, kako je poslije Duhova sv. Petar došao na Krasna vrata hramska i tu našao nekog hroma čovjeka, koji ga je zamolio za milostinju. Petar odgovori: "Nemam zlata ni srebra, ali u ime Isusovo ti kažem: Ustani i hodaj" (Dj. 3,6), i onaj uzeti u isti mah potpuno ozdravi.

Kad apostol bude zaista siromašan i ne bude ništa više imao, tad će imati dar čudesa i upućivat će svoju braću na nove putove svijetla i ljubavi Isusa Krista.

Kad kršćanski apostol nema više ništa, jer je razdao sve, onda je on ne samo Evanđelje koje govori, nego je živo Evanđelje.

Svaka profućkana stvar oteta je Božjoj slavi; svaka darovana stvar pretvorena je u Božju slavu.

Nijedno odricanje nije pretjerano

za apostola Isusova, koji nije imao ni kamena da na njemu odmori svoju glavu.

Ne može u prihodima, u beneficijama ili menzama apostol naći sredstva, koja će divno oploditi njegovo evangeliziranje, nego u potpunom siromaštvu, koje svjetuje Isus.

Nema banke, koja će davati više kamate, ne samo nebeske, nego ni zemaljske, negoli je evanđeosko siromaštvo.

Najsiromašniji apostoli imali su najveće ekonomske mogućnosti da izvrše divna dobra djela.

Tko hoće da umnoži svoje bogatstvo, neka ga razdijeli u dobrotvorne svrhe. Novac je kao sjeme: bačen u brazdu ljubavi postostručuje se.

Pravo bogatstvo stoji u tome, da ti ništa ne treba.

Doživotno osiguranje, koje nikad ne propada, jest evanđeosko siromaštvo: apostol, koji danas daje sve drugima, sutra će Gospodin mnogo obilatije providjeti u njegovim potrebama.

Caru Herakliju, koji je htio iznijeti na Kalvariju Križ i osjećao ga na plećima tako teška, da ga nije mogao nositi, svjetova jeruzalemski biskup: "Odloži svoj grimiz i obuci se kao siromah, onda ćeš moći nositi Kristov barjak".

Kristov križ će sjati nad našim gradovima kao znak mira i ljudske slave, kad ga Kristovi apostoli dignu visoko siromaštvom svog života.

Isus Krist će se vratiti da kralju je svijetom, nošen na ramenima radnika i mladeži, ako im pokažu put apostoli evanđeoski siromašni.

Rad je poslije Providnosti, najsigurniji kapital kršćanskog apostola.

Kršćanski apostol je siromah, ali tako pristojan u svom odijelu i u svom držanju, tako dalek od izvještačenosti kao i od prostaštva i zanemarenosti, da može ući u svaku kuću, pokazati se u bilo kojoj sredini, približiti se bilo komu, da svima donese "u čistoj savjesti otajstvo vjere" (1 Tim. 3,9).

On nije nikad odrpan ili prljav. Prljavost je kći lijenosti, a ne siromaštva.

Stan kršćanskog apostola je svijetao i uredan stan, skroman i gostoljubiv, kamo dolaze svi i gledaju u nj kao u evanđeoski grad postavljen na brdu, da tu potraže krepost, istinu i mir.

<u>Duh jednostavnosti:</u>

Kršćanski apostol nalazi savršenost

svog života u jednostavnosti, koja je savršenost Božja.

Slobodan od svakog zemaljskog i ljudskog zahtjeva i častoljublja, voli veselu poeziju Sveca iz Asiza, koji uz vrelo bistre vode, u iskrenom veselju, lomi s bratom isprošeni kruh.

Nema poza, ni lukavstva, ni afektiranja, niti traži osobitih formalnosti da se prikaže narodu, nego nosi u očima nevini sjaj kreposti.

Nema ništa da skriva u svom životu, niti osobitih tajna da ih prešućuje.

Njegova je diplomacija svijetlo i njegova je politika istina. U svakom svom radu on se oslanja na svemoguću snagu Isusa Krista, od kojega jedinoga očekuje pomoć i nagradu.

Živi i radi bez nagodaba, bez pogodaba, bez dvosmislenosti: u njegovim očima sja njegova duša.

Slabi ljudi lako lažu, ali tko je jak uvijek je iskren.

Ne plaši se ničega, jer nema što da izgubi; on se boji samo Boga.

Jedan je samo njegov strah: da izgubi Boga, a izgubio bi ga, kad bi zanijekao istinu, jer Bog je istina.

Ne ljubi pretjerivanja i neprijatelj je svakog prešućivanja i svake potajne naknade.

Drži uvijek razvijena jedra, da primi s mnogo poslušnosti Božja nadahnuća i na osobit način upute i savjete Crkve.

Nema predrasuda ni o komu niti drugotnih ciljeva u svom radu.

Ne služi svojoj ideji, nego samo svom Gospodinu, tražeći samo ono, što je po Božjoj volji i može biti na Njegovu veću slavu.

Ne uznemiruje se misleći na svoju prošlost: on zna, da će ga Bog nagraditi za izvršeno dobro; počinjeno zlo Bog mu je oprostio.

U njemu gori neprestana briga da sve uspješnijim učini svoj rad oko spasavanja duša.

Ustrpljiv je u čekanju. Postojan je u približavanju. Nikad dosadan i nametljiv.

Njegova riječ i njegov postupak nikad ne izazivlju uvredu, ni sumnjičenje ili protivljenje kod bilo koga.

Voli biti prostodušan nego lukav i vjeruje svima.

Nitko ne će nikad biti dobar kao Bog.

Jednostavan apostol bit će lijepo primljen u svakoj sredini, bilo pučkoj, bilo obrazovanoj, vjernoj ili bezvjerskoj.

Duh Jakosti:

Čovječanstvo je kao stado, gdje ima mnogo ovaca koje bleje, dosta pasa koji laju i ne rade ništa, malo pastira.

Kršćanski apostol mora imati narav vođe: koliko je ponizan, toliko je smion, u ostvarivanju dobrih nadahnuća, koje mu Bog šalje.

On je pastir duša i naroda; hoće da vodi bezbrojne naraštaje sa štapom križa na pašnjake istine i ljubavi.

Kršćanski apostol čovjek je volje, koji mrzi svako sumnjanje ili odlaganje; prije misli i promisli, onda odlučuje i radi u ime Gospodnje. To je ono, što hoće.

On nosi u sebi rudnik neizmjernoga blaga i svaki dan snažno udara u liticu svoga karaktera ponizivanjem i mrtvljenjem, da nađe dragocjenu žilu, gdje su položeni darovi Božji i gdje izvire vrelo, iz kojega će poteći neiscrpiva rijeka dobra.

Kršćanski je apostol ekstremist, on uvijek ide naprijed, prema savršenosti.

U svom stavu, u hrani, na putovanju, u čitanju, u djelovanju drži se otmjene umjerenosti, jer je gospodar

svojih živaca i svojih osjetila, kao i svojih čuvstava i svojih riječi, svih stvari, koje ga okružuju.

Sa vrhunaravnom jasnoćom smatra svaku stvar kao sredstvo k jedinom cilju: upoznati i dati upoznati N.G. Isusa Krista; zato se njome služi po mjeri potrebnoj za njegov apostolat: ništa više, ništa manje.

Junački podnosi svakidašnje nevolje i tjeskobe, pače ih želi, u njima uživa: one su mirodije, koje svojim mirisom ovijaju oltar njegove žrtve i slatki miris Kristov, koji privlači duše.

Isus je navijestio apostolima progonstva, protivljenja, neshvaćanja, prigovore; kršćanin ih ljubi kao sjajno sjemenje svetosti svoga apostolskog djelovanja. Ali kako rijeka, kojoj se na putu ispriječila neka stijena, obiđe je ili potkopa ili se svojom snagom popne do njezine visine pa je preskoči i još snažnije teče naprijed i pjeva svoju pobjedu u planinskom žalu, tako i kršćanski apostol, u svom nesavladanom duhu, pobjeđuje sve protivštine, koje mu se opiru.

Alpinist, koji se penje na brdo, voli strme staze negoli krivudave i utabane ceste; vojnik voli bojno polje negoli kasarnu; tako i apostol voli izravni

ja sredstva i teža polja evangelizacije.

Sv. Pavao, u drugoj Poslanici Korinćanima, označio je svoj život, kao smionu trku usred poteškoća svake vrste; kamenovanja, tamnice, brodolomi, trudi i napori. Blizu smrti našao se sam, ostavljen od sviju, ali je i tada osjećao kako mu je duh u preobilju radosti i snage.

Kršćanski apostol sja u svijetu kao magnet, koji privlači sve i kao dijamant, koji nitko ne može razbiti.

Sa svojim vrhunaravnim pogledom on je preteča, koji predviđa i pretječe po vijest: teško je shvaćen, gotovo uvijek pobijan od svojih suvremenika i sretan je, ako njegova misao kršćanskog osvajanja procvate poslije njegove smrti.

U Božjem kraljevstvu tko sije u suzama, žanje u veselju (Ps. 125,6).

Duh razboritosti:

Razboritost je kraljica svih čudorednih kreposti, ali na osobiti način ona je velika ravnateljica apostolata .

Često puta može biti dovoljna jedna riječ, jedna kretnja, jedan nezgodan ili nepriličan potez, pa da zauvijek

upropasti cijenu nekog apostola i njegovu evangelizaciju.

Ako neki apostol nije cijenjen, on je promašen apostol, radi čega sv. Pavao potiče svog učenika miljenika.: "Neka nitko ne prezire tvoju mladost" (Tim.4, 12); "Nužno je, da sačuvaš bez ljage svoj zadatak, besprijekoran do pojave Našega Gospodina" (Tim. 6,14).

Kršćanski apostol ne smije biti zamračen nikakvom sjenom grijeha taštine ili mladenačke lakoumnosti.

Njegova je kuća prozirna kao da je od stakla.

U svakom svom činu ili kretnji on je fin, tankoćutan, uvijek otmjen i uglađen.

Njegov je razgovor ugodan, zanimljiv, ali brz, jezgrovit. Neslani razgovori često dovode do povreda ljubavi i uvijek su grešni gubici vremena.

Ako je apostol neotesan, slabo odgojen, prljav, brbljavac, nagao, bez razbora, bit će izbjegavan i odbojan.

Ako je tašt, isprazan, zalizan, razmažen, bit će prezren i od dobrih i od svjetskih ljudi.

Apostol se ne smije miješati s mnoštvom. On mora imati stas viši od svih drugih, da može govoriti svima i stupiti kao Saul usred svoga naroda da bude

proglašen kraljem.

Mora imati pleća jača od sviju, da ponese mnoge u Kristov ovčinjak.

Mora imati srce, koji živo kuca preko svih granica, da zagrli i uzljubi sve.

On ne smije zanemariti ništa od onoga, što mu može biti korisno, da se digne iznad prosječnog života, vrhuna - ravno po svojoj svetosti, umno po svo - joj obrazovanosti, vanjskim načinom po samom svom društvenom stavu.

Ne pouzdavajući se u se, drago mu se svjetovati sa svetim i iskusnim ljudima.

Uči od sviju. Rado proučava što su drugi učinili, da bi poboljšao svoje djelo tuđim iskustvima.

Voli slušati nego govoriti; često će se pokajati, što je govorio, rijetko što je šutio.

Ne sudi i ne radi pod porivom neke strasti, nego radi samo onda, kad mu se srce umirilo.

Srditost je prava ludost: svaka odluka učinjena, kad je duh uzrujan, ne samo nije nikad sveta, nego je često i nerazborita. Ne može se dati nikakve važnosti riječima luđaka.

Noć je dobra savjetnica za sve. Sat

euharistijskog klanjanja uvijek je siguran prilog miru i svijetlu apostolova srca.

Apostol nije po svom zvanju oslobođen od ljudske slaboće; on je pače izložen sotonskim napastima. Nikoga sotona ne napastuje kao apostola.

Zbog toga on, znajući da bi se približujući se društvenim ranama, i sam mogao okužiti, osigurava strogim mrtvljenjem svoje tijelo i pomnom budnošću svoj duh, po riječi, što ju je Isus rekao apostolima: "Budite priprosti kao golubovi, razboriti kao zmije" (Mt.10, 16).

Svaki dan moli, kao sv. Pavao, da ne bi spasavajući druge, po nesreći sam bio osuđen (1 Kor. 9,27).

Duh novosti:

Apostolat je božansko djelo.

Što je božansko, vječno je, to jest trajno novo.

Kršćanski apostol mora biti čovjek uvijek nov u svom duhu i genijalni stvaralac uvijek savremenih pothvata, barem po obliku.

U svojoj djelatnosti on nikad nije

nepomičan, nego uvijek bolji, gorljiviji, pobožniji, svetiji, heroičniji.

Brine se za svako svoje djelo kao da je remek - djelo njegova života.

Pazi na najskromniji čin kao na najviši s jednakim žarom i uvjerenjem.

U njemu je sve gorljivo, sve žarosno, sve živo, sve pjesničko, sve lijepo, sve je svježe i novo.

Boji se navika, koje bi mogle zalediti njegov apostolat.

Poštuje forme, ali mrzi formalizam.

Štuje što je starinsko, ali se boji da bude zastario.

Nikad se ne ponavlja; koliko se više uspinje k Bogu, toliko više obuhvata visoke i prostrane vidike.

Obdaren čvrstom voljom, ma gdje se nalazio, poput evanđeoskoga kvasca, on pokreće društvenu masu, ne revolucionirajući je, nego podižući, da bi se s kršćanskom vjerom i milošću razvijala i postala dobra kao euharistijski kruh.

Prisutnost Božja, ljubav Isusa Krista, želja da spasava duše svaki dan ga sve više potiču na rad.

U svom životu on ne trpi nikakve lijenosti ili tromosti; njegov je korak živ, djelovanje okretno, premda se

njegovo držanje uvijek odlikuje vedrom staloženošću.

Nikad ne govori: sutra! Samo danas je njegovo i ne odgađa ono, što može učiniti odmah. Nikad ne govori: dosta, nego uvijek: više, kao sv. Franjo Ksaverski.

Brižljiv je i hitar. Štedi vrijeme.

Nema mira, ne iz nemira, koji čovjeka goni u tjeskobu, nego iz one želje, koja ga potiče da se odreče udobnosti ravnice i zamamne topline gorskih koliba, da bi se mogao popeti na planinu, odlučan da joj stigne na vrh.

Kršćanski apostol ne stari. Kao maslina, što je vjetar više savija i zemljoradnik kljaštri, toliko više rađa sočnim bobama; i on, pa i u kasnoj dobi, uvijek radi u punoj snazi svoga stvaralačkog duha u podnevu trajne mladosti.

Heroji znanosti ili Domovine mogu se neko vrijeme odmarati na svojim iznašašćima i na svojim djelima. Ali heroj vjere, što se više približuje večnosti, toliko više želi marljivo raditi, da bi njegovi posljednji dani bili najljepši i da smrt bude pobjednička kruna njegove trke preko svijeta.

Vrijeme sa svojim neprestanim tijekom sve isprevrće i preobličuje, pa

kršćanski apostol, znajući za to, pom - njivo se brine da nikad ne bude pometen ili nadmašen, nego uvijek moderan i nov u svojoj djelatnosti i u svojim metodama.

Samo tko stoji sprijeda, može tražiti da ga slijede.

Kršćanski apostol hoće da bude most između Krista Boga i ljudi i traži svako sredstvo da približi suvremenost ljudskog života vječnosti Božjoj.

Zbog toga se on pomnjivo drži u dodiru sa svim pokretima društvenim, vjerskim, umjetničkim, književnim svoje Zemlje i drugih Naroda.

Njegova je duša kao antena, koja skuplja, osjeća i upija sve težnje, glasove, zgode, boli, čežnje, idealizme, zahtjeve i stečevine čovječanstva.

Ljubi Božje stvari i uživa u njima, ali strastveno slijedi svaki izražaj društvenog života: knjige, kazališta, kino, znanstvene i umjetničke izvedbe.

S pametnim opažanjem, sve bilježi, istražuje; čita knjige, smotre i dnevnike, ne iz neke isprazne ili tašte radoznalosti, nego da može misliti i raditi u srcu društvenog života sa savršenim slaganjem s psihologijom svog vremena.

Opći duh:

Apostol, ako hoće da bude zaista kršćanski, mora biti općenit, jer je Kršćanstvo po svojoj biti ljubav, a ljubav ne trpi granica.

Podignut na brdo, gdje je Krist bio propet, grleći s one visine, koja je najviša u povijesti i na zemlji, sve duše i djela svetoga Kraljevstva Božjega, on, po Božjoj naredbi, živi i radi, da se svi spasu.

Ne zatvara se u uski vidokrug okoline, osoba ili djelatnosti, nego smiono goni svoju apostolsku lađu prema svakoj društvenoj obali, skupljajući u svoja jedra Božje vjetrove, da bi sveti glas njegove evangelizacije dopro što dalje i što brže svim dušama, u domovini i vani, bogatima i siromasima, ljudima obrazovanim i neznalicama.

Sveti Pavao neprestano ponavlja u svojoj apostolskoj trci: sve i uvijek.

Kršćanski apostol ne trpi nikakva regionalizma ili ekskluzivizma.

Svako ograničenje vremena, osobe ili mjesta ruši bit apostolata.

Čuva se uspoređivanja svog djela

s djelima drugih, jer su Božja djela sva dobra i svako ima svoj duh i svoju svrhu.

U Kraljevstvu Kristovu, kao i u prirodi, bezbrojne su i mnogostruke klice i razvoji milosti.

U raznolikosti godišnjih doba ljepota je stvorenja; u raznolikosti apostolskih četa ljepota je Kraljevstva Kristova.

Tko ima velik vidik društvenog svijeta, imat će i veoma plemenito srce.

Male glave, malena srca; velike glave, velika srca.

Kršćanski apostol cijeni i poštuje bilo koju djelatnost, koja može pomoći prostranijemu apostolatu, pa dolazila s bilo koje strane , razvijala se s bilo kojim duhom i metodom, i pomaže je svojom molitvom i koliko mu je moguće, svojom suradnjom.

On je proizvođač energije, nadahnjivač djela, osvajač ideala, odgajač heroja, ali zna i raditi sa svima u najslađoj i najponiznijoj ljubavi Isusa Krista.

Apostol se ne čudi progonstvima i nedosljednostima vremena, u kojemu živi, jer je u davnim vremenima Kršćanstvo trpjelo od mnogo težih protivnosti i sablazni. U apostolatu žrtva je uvijek

pobjednik.

On stupa preko prošlosti kao Apostol Pavao (Fil.3,13), očiju okrenutih naprijed i nadalje, barjaktar vjere Kristove, koja je najsvjetliji i najnoviji plamen svih vremena.

Apostol je ribar. Kao što se ribar ne tuži, kad mora vrvi ribom, nego se tomu veseli, tako i on, ne žalosti se, kad naiđe na grad pun grešnika, nego zahvaljuje Gospodinu, jer je bogat ribolov evangelizacije, koji mu se nudi, i taj će biti čudesan, ako se on bude molio i pouzdavao u Boga.

Apostol je kao svijetlo: ako se nađe u društveno doba puno tame, ne gubi glave, nego se veseli, jer što je tamnija noć, koja ga okružuje, to više blista sjaj vjere, koju on donosi.

On se ne prilagođuje, nego prilagođuje.

On se ne privikava na klimu, nego stvara kršćanski žar; dosta je jedan plamen, da bukne požar.

Sve upotrebljava i na sve se usuđuje, da ljudi upoznadu Isusa Krista: društva, putovanja, obrazovanost, sport, bolest, zdravlje, klevete, časti, bogatstva, nevolje, prijateljstva.

Zna raditi i učiti, zna pisati i

govoriti, zna stajati mirno i trčati, zna podnositi bolesti kao i uživati i a postolski upotrebljavati zdravlje.

Zna postupati s djecom i sa zrelim ljudima, zna se razgovarati s narodom i s najvišim društvenim slojevima, zna biti biti sviju i sa svima. "Učinivši se sve svima, da sve spase" (1 Kor. 9,22).

Preko dana ne zna biti bez posla, jer je najveći umor ne raditi ništa.

On mrzi izgubljene korake.

Ni njegove šetnje nisu nikad uči - njene radi samog fizičkog odmora, nego im je uvijek cilj neko svetište, knjiž - nica, neki umjetnički ili kulturni za - vod, neko dobrotvorno djelo, koristan razgovor.

On čini dragocjenim svaki hip svog života željom, da širi spoznaju i lju - bav Isusa Krista: radi za apostolat, tr - pi za apostolat, spava za apostolat, ra - zgovara se za apostolat, čita za aposto lat, brine se za apostolat, umire za apostolat.

Da može evangelizirati neki narod, on nastoji upoznati njegovu dušu, povi - jest, heroje, svece, slave, nesreće, kre - posti, čežnje, značaj.

Da se približi nekoj osobi i dove - de je Kristu Bogu, on nastoji shvatiti njezin duh i otkriti njezine osobite

sklonosti, jer je svaka duša malen svi - jet i velika tajna.

Apostol upriličuje svoje djelova - nje svakom duhu, svakoj okolini, svakoj prigodi, kako poljodjelac prilagođuje sjetvu zemlji i umjetnik svoj glas ka - zalištu gdje pjeva.

Ljudi nemaju svi istu pamet i isto srce, jednaku duhovnost i osjećajnost, jednaka nastojanja i ukuse, niti su od Boga dobili u istoj mjeri darove i mi - losti.

Mnogi su odrasli u nemoralnim i po - kvarenim okolinama koje su ih učinili slabim i možda neodgovornim za mnoga njihova djela, zbog toga se ne može kod sviju upotrebljavati ista metoda aposto lata, ali sa svima je potrebna ustrplji - vost Isusa Krista.

Jedan od časova, kad kršćanski a - postol može s većom lakoćom i uspjehom govoriti o Isusu Kristu jest, kad je bol rastvorila vrata neke duše pokazu - jući joj Propetoga i Raj. Gdje god se pokaže bol, Bog je tu na osobiti način prisutan.

Sretan je, tko se zna približiti dušama u nevolji, i donijeti im utjehu vjere Kristove!

Kršćanski apostol marljivo proučava

sve oblike evangelizacije, koji su se upotrebljavali i upotrebljavaju se u Crkvi, da ne ponavlja starih pogrešaka i da se zna pametno okoristiti tuđim iskustvom. Od svakoga se može nešto naučiti.

On ljubi red, ali se ne posilizira (ukoči). Ljubi svoje mjesto rada, ali se ne priljubljuje uza nj kao kamenica.

On je najprije apostol obitelji, okoline, grada, gdje ga je Bog postavio, a onda svoje domovine i svoga svijeta: velik koliko je velika Crkva.

Sv. je Pavao ljubio sve narode, ali najviše svoj narod; propovijedao je na trgovima nežidovskih gradova, ali je najprije evangelizirao izraelske sinagoge.

Hierarhija apostolata ne suzuje apostolat, nego ga čini sigurnijim i beskrajno ga povećava.

Kršćanski apostol strastveno gaji svete znanosti i svaki nauk, koji može koristiti njegovu apostolatu. Ali u svom nauku nije ukočeni specijalist, a ni površni prerađivač.

Znanost nije plamen kršćanske evangelizacije, ali jest njezin zlatni svijećnjak. Koliko taj bude viši, toliko će dalje širiti svijetom kršćansko svijetlo koje je na njemu zapaljeno.

Nauk je potreba i radost za apostola.

On ne misli od obrazovanosti učiniti pašu radoznalosti i taštine, nego svetu i bogatu riznicu, iz koje će vaditi nove dokaze da učini prihvatljivijom i razboritijom svoju evangelizaciju kod svakog sloja ljudi.

Apostol, koji ljubi znanost, nikad ne će biti besposlen ni danguba, nego neumoran radnik i divan stvaralac novih djela za kršćansko osvajanje.

Poslije Svetohraništa i polja svog rada, najdraže mu je mjesto njegova knjižnica, koja osobito obiluje svetim knjigama.

On poštuje svaku umjetnost, od graditeljstva do kiparstva, slikarstva, glazbe, drame, literature, pjesništva, kao sredstva da izgladi svoj duh i da približi mnoštva Isusu Kristu.

I među najpriprostijim narodom kršćanska je umjetnost bila i biti će uvijek lagano sredstvo da duše podiže u vrhunaravne visine.

Nastoji koliko mu je više moguće izaći iz svoje okoline putovanjem, razgovorima, barem dopisivanjem, jer svaka ograničenost misli i vidika ne samo umanjuje umove, nego i suši srca. Da budeš velik apostol, nužno je ići k mno-

štvu i u glavne gradove, kao Pavao iz Tarsa, koji se rado nazivao Apostolom naroda i koji je poznavao svaki narod i svaku kulturu.

Praktično neka kršćanski apostol proživljava svu suvremenost svog vremena; nek se bori protiv godina, koje mu prijete starošću i protiv iskustva, koje ga naginje na nepokretnost, i neka nastoji povećati svaki dan svoj um barem jednom novom mišlju i svoje srce novim kucajem ljubavi.

"Ako hoćeš dobro vidjeti, iskopaj sebi oči i budi slijep.

Ako hoćeš dobro čuti, budi gluh.

Ako hoćeš dobro govoriti, budi nijem.

Ako hoćeš dobro stjecati, nauči se gubiti.

Ako hoćeš biti blagoslovljen, želi da budeš proklinjan".

(Sv. Egidije)

\+ + +

METODA APOSTOLATA

Metoda kršćanskog apostolata može biti samo ona, koju je upotrebljivao Isus, koji je navješćivao Božju riječ ne zatvarajući se ni u koju osobitu metodu.

Božanski Učitelj rado je sebe uspoređivao sa sijačem, koji neštedice razasiplje sjeme po cesti, među živice, na kameno tlo, u duboku i dobru brazdu, bez brige kamo će i kako će pasti.

Ipak je Isus svoje propovijedanje u zemlji Palestini obilježio nekim oznakama, koje moraju resiti i evangelizaciju modernog apostola.

U parabolama o Božjem Kraljevstvu, u govorima izrečenim u Jeruzalemu, kod ispitivanja u svojoj Muci, On je navijestio, iznad svake druge objave, Raj i tajnu Utjelovljene Riječi.

Ova dva predmeta moraju biti i glavni predmet evangelizacije kršćanskog apostola.

On je najprije katekist života i božanstva Isusa Krista, zatim pjevač

njegova nauka.

Kršćanski moral nije moguć bez kršćanske vjere.

Da otjeraš tamu, zapališ svijetlo, a da oslobodiš duše od tama sumnje i od žalosti grijeha, boli i smrti, samo je jedno sredstvo: činiti, da ih obasja li jepo Isusovo sunce. On je svijetlo, koje rasvjetljujući duše grije ih toplinom milosti i jača ih ljubavlju.

U prvim vremenima Crkve, apostoli nisu raspravljali sa stoicima i epikurejcima, nego su ustvrdili jednostavnim glasom istine i uvjerenja: - Krist je došao, živio, umro, uskrsnuo. - Mi smo ga vidjeli i čuli smo ga i svjedoci smo njegova uskrsnuća, on je Bog i moramo mu se klanjati i slušati ga.

Polazna točka kršćanske evangelizacije nije filozofska, nego povijesna, pače je središte povijesti: Isus Krist.

Kršćanski apostol, pošto je dokazao povijesnu istinu i božanstvo Isusovo, navješćuje radost Raja, kamo vodi njegova evangelizacija.

Kad svi ljudi uzmognu sa sigurnošću gledati s onu stranu kratkog zemaljskog trpljenja i podignu se do promatranja vječnosti nebeskog uživanja, koje ih čeka, oni ne će više plakati, i zemlja će postati veseli prolazak putnika, koji će svaki dan sve više podizati glasove i jedra prema Raju.

Isus je započeo programski govor o svom Kraljevstvu navješćujući ljudima Blaženstva, i uvijek je propovijedao svoj nauk ne kao zapovijed žalosti, nego kao dobitak one radosti, za kojom ljudi živo žeđaju.

Kršćanstvo, kad se savršeno vrši, nije samo nada u buduće blaženstvo, nego je ostvarenje i zemaljske sreće.

U mani i u grijehu je tuga; u kršćanskoj svetosti neizmjerna radost.

Isus je navijestio evanđeosku svetost kao cilj, kamo lako mogu stići svi ljudi, pa i oni, koji su mnogo griješili i nalaze se, kao Magdalena i rasipni sin, u najgoroj duhovnoj nevolji.

Sve je moguće onomu, koji vjeruje; sve je lako onomu, koji ljubi N.G. Isusa Krista, i kojega krijepi njegova svemoguća milost

Zbog toga kršćanski apostol zove sve, da se penju k svetosti, i slavi evanđeosku savršenost, ne kao povlasticu malog broja, nego kao slavnu i veselu krunu svih krštenih.

Tko se odcjepljuje od sama sebe i od stvorenja, kidajući lanac svoga ohola, lakomog i sjetilnog egoizma, i

potpuno se pouzdava u Isusa, njega On ne samo vodi, nego ga nosi k svetosti.

Isus nije srušio ništa od onoga, što je našao u zakonu naravi, Mojsijevu i u povijesti čovječanstva, nego je sve podigao i usavršio istinom i milošću.

I kršćanski apostol, nalazeći se pred naravi, poviješću, duhom nekog čovjeka ili nekog naroda, ništa ne prezire i ništa ne obara, nego sve svjesno prima, rasvjetljuje, preobrazuje.

Na naravi zida vrhunaravno, nad poviješću otvara vječnost, nad duhom nekog naroda ili čovjeka zapaljuje plamen Duha Svetoga.

Prije obrazuje čovjeka, zatim kršćanina.

Tko je malen, taj mrzi i ruši; tko je velik, taj ljubi i zida.

Kršćanstvo nije porušilo hramove Rima, nego ih je pretvorilo u kršćanske bazilike, nije uništilo lukove i forume, nego ih je posvetilo u čast Krista Boga; nije srušilo književnost ni filozofiju zapadnu i istočnu, nego ih je primilo u svoje knjižnice sagrađene uz pjevališta Božje hvale.

Kršćanski apostol pred novostima bilo kojeg vremena, pred zakonodavstvom bilo kojeg naroda, pred preokretom bilo kojeg doba, pred ne znam kojim iznašaš-

ćem i otkrićem ljudskoga genija, ne gubi glave, nego sve uzima, nadahnjuje, uzdiže i svime se služi, zahvaljujući Gospodinu, da to pretvori u sredstvo evangelizacije.

Apostol je moderan čovjek nježne i fine osjetnosti, on stupa uvijek jedan korak ispred povijesti.

Ne boji se novih stvari, nego ih ljubi i pretječe u novosti života.

On je zaista kao onaj čovjek u paraboli, koji vadi iz kovčega svoga duha stvari stare i nove.

Kršćanstvo je svakog vremena i svake duše; osvjetljuje svaki put života i tješi svaku žalost.

Završna točka ljudske misli uvijek je polazna točka kršćanske misli.

Isus je izvršio svoju apostolsku službu s riječju nesebičnom, mudrom, novom, iskrenom i klikćući u slavu Bogu.

Tako i kršćanski apostol treba da navješćuje Božju objavu, budno pazeći da ne upadne u broj krivih učitelja, koje sv. Juda Tadej u svojoj Poslanici (J.12,13) označuje kao ljude, koji "pasu same sebe, oblake bez vode, nošene tamo i ovamo od vjetrova, stabla neplodna, jesenska, dva puta mrtva, iščupana, bijesni morski valovi, koji se pjene

svojim prljavštinama, lutajuće zvijez - de, za koje su sačuvane najdublje tmi - ne".

Pasu sami sebe apostoli, koji svetogrdno upotrebljavaju Božju riječ za svoj interes, a ne da hrane duše, nego da se bogate milostinjom i darovima.

Oblaci su bez vode, nošeni ovamo i onamo od vjetrova, apostoli neznalice, koji ne uče, nemaju znanja, ne poznaju Svetog Pisma, povijesti Crkve; prazne glave, koji zbubaju propovijedi i govore na tuđim nacrtima.

Jedino kad apostol razmišljanjem pretvori kršćansku ideju u duh svoga duha, u misao svoje misli, i u sebi je utjelovi, bit će spasitelj duša.

Apostol, koji svaki dan uči i moli, uvijek će znati dobro i shodno govoriti.

Jesenska su neplodna stabla apostoli, koji propovijedaju bez gorljivosti, bez zanosa, hladni, zastarjeli, bez dodira sa stvarnošću. Oni su zaista ljudi mrtvi i iščupani iz života vrhunaravnoga i društvenoga, koji ne mogu imati ni kakva upliva na svoje vrijeme i na svoju zemlju.

Bijesni su morski valovi apostoli, koji se usuđuju pjevati o kreposti, a sami su u grijehu: zovu ljude u crkvu, a

sami ne idu u nju; slave kršćansko mrtvljenje, dok sami uživaju svaku udobnost života; govore o ljubavi, a sa svima su u mržnji; potiču na milostinju, a ne daju nikad nikome ni dinara.

Kršćanski apostol mora biti živ primjer onoga, što naučava.

Zvijezde lutalice su apostoli, koji jedino govore iz samoljublja, radi plješka, radi taštine: njima je pridržana Lucifierova osuda, koju sam Isus spomi - nje svojim apostolima, kadno su se, naduti svojim uspjesima, vraćali s propovijedanja po Galileji (Lk. 10,18).

Isus se je u svojim govorima uvijek prilagođivao shvaćanju svojih slušate - lja. Među ribarima i poljodjelcima Galileje njegovo je govorenje bilo jednostavno, živo od parabola i poredaba uzetih iz života onog naroda i iz osobitih prilika godišnjih doba ili svetkovina, kad je govorio.

Kad je naprotiv raspravljao s Piscima, sa Saducejima, s Farizejima, s učenim ljudima u Jeruzalemu, podizao se je do božanskih visina.

Tako i kršćanski apostol posvuda propovijeda Isusa Propetoga i Raj, ali zna vješto upotrebljavati način i riječ koji odgovaraju staležu i obrazovanosti ljudi, kojima govori.

On prilagođuje s tankoćutnim osje-

ćajima svoj psaltir okolini i mjestu, gdje odvija svoj apostolat.

Govori otvorenih očiju, sa srcem na usnama, sjajna lica, i treperi zajedno sa slušateljstvom, kojemu objavljuje svoju vjeru.

Ne zahtijeva da se digne do njega onaj, koji ga sluša, nego smatra svojom dužnošću spustiti se i prilagoditi se misli i duhu naroda, koji evangelizira.

Kad se sv. Pavao popeo na Areopag u Ateni, u svom je govoru pokazao, da poznaje grčku mudrost i religioznost, i donio je u sebi sav njihov ukus.

Naučavanje je Isusovo gotovo uvijek bilo zadahnuto vremenom, mjestom i prilikama, u kojima se nalazio.

Od ptica, koje su letjele oko njega, do ljiljana, koji su cvali na obalama jezera, od planine Garizima do voda Siloja, od rasvjete Sjenica do udovice, koja je nosila svoj novčić u Hram, od žetve, koja se bjelasala na poljima u Samariji do loze, koja se izvila uza stepenice Cenakula, od svakog i najslučajnijeg vidika i susreta, On je crpao pobude svojim govorima.

Tako vrši svoju evangelizaciju i kršćanski apostol. On ima veoma prijemljivu dušu, koja se svakom okolnošću što ju je Providnost postavila uz put njegova života zna okoristiti za govorenje i djelovanje.

On ide u korak s vremenom s okom otvorenim i uhom pažljivim, da uhvati posljednju riječ prirode i svijeta, društvenog, književnog, umjetničkog, da iz svake boje krajolika i iz svakog događaja povijesti izvuče neku zanimljivu crtu, koja će mu poslužiti da podigne i osokoli narod, koji ga sluša.

Za svoga javnog života Isus je po danu propovijedao, a po noći molio. I kršćanski apostol mora dati molitvi prvo mjesto u svom danu.

Molitva je duša apostolata, kad to nije samo neka formula ili suha navika, nego pravo ujedinjenje s Bogom, kao što je kanal vezan sa svojim izvorom, prut sa svojom lozom.

Ona je vatra, koja grije i rasvjetljuje apostolsko propovijedanje; sok, što čini da proklija i plodom urodi apostolsko nastojanje.

Ona je vjetar, koji u proljeće donosi cvijeću oplodni pelud.

Ako čovjek u naravnom životu ništa ne može izvršiti bez Boga, toliko manje može to u vrhunaravnom životu.

Zbog toga se kršćanski apostol svako jutro u dubokoj sabranosti zadubi u razmišljanje svetih knjiga i s vjerom

se pričešćuje, da bi u svojoj duši, djelovanjem Duha Svetoga, začeo onu Utjelovljenu riječ, koju hoće da otkrije i duhovno preporodi u srcu svojih slušalaca.

Što više apostol mora raditi to više mora moliti, da bude uže povezan s Bogom, od kojega dolazi svaki napredak i svaka mogućnost uspjeha.

Što bude osjetljivija i teža njegova misija u srcu nekog doba ili naroda, to će se više, pouzdavati i oslanjati na svemogućstvo i dobrotu Gospodnju.

Kad kršćanski apostol, spriječen bolešću ili godinama, ne bude više mogao izravno djelovati u društvenom životu, uvijek će moći molitvom spasavati duše kao da još putuje i propovijeda.

Veoma je utješna ova evanđeoska istina, jer apostol nema uvijek zdravlja, mladosti, sposobnosti rada; ali u bilo kojem položaju: u tamnici kao sv. Pavao, u izgonstvu, kao sv. Ivan Zlatousti, u bolesti, kao sv. Terezija od Djeteta Isusa, on uvijek može ispunjati svoj božanski zadatak primjenjujući dušama molitvom i trpljenjem, zasluge Isusa Propetoga.

Isus je mnogo učinio i naučavao u godinama svoga umrlog života, ali On je izvršio svoje najuspješnije propovijedanje, kadno je, uzvišen na križu, završio na njemu svoju žrtvu.

I kršćanski apostol, ako hoće s nepogrešivom metodom evangelizirati svijet, mora sa svojom riječju spojiti i svoju potpunu žrtvu.

Kako su Mudraci donijeli Bogu djetetu zlato, tamjan i miru, da posvjedoče svoju vjeru, tako će i kršćanski apostol izvršiti u društvenom životu bogojavljenje Kristovo, kad bude svaki dan žrtvovao svoju pamet u poniženju i poslušnosti; kad bude probadao svoje srce oslobađajući ga svakog samoljublja i kad bude mučio svoje tijelo neprestanom pokorom, da se iz njega iscijedi mira, koja liječi svaku ranu ljudskog duha.

Žrtva je dragocjeni oplođivač, po kojemu u kršćanskom životu izbijaju zlatni usjevi milosti.

Apostolat nije zabava, sport, trka po cvjetnoj livadi, nego je to pothvat junaka, koji se ne boji ni leda, ni vjetra, ni mraza ni oporosti strma penjanja, ni protivština, ni borbe, ni brodoloma, ni oluja, ni gladi, ni samoće, nego od svog tijela čine dragovoljnu žrtvu pomirnicu Gospodinu s postom, bdjenjem, tvrdoćom kreveta, štedljivošću u hrani, s kostrijeti, bičevanjem i uzdržavanjem od svake osjetne ugodnosti.

Isus je tražio ovo žrtvovanje od svih duša, koje su se zanosile ljubav - lju uz njegov križ i molile ga, da budu s Njime žrtve suotkupiteljice svijeta.

Pogrešno je misliti, da za apostolat treba dobro spavati dobro jesti, dobro pušiti. Gospodin ne običava obraćati svijet po ljudima dobro hranjenim i mekano odijevenim, koji udobno žive, nego po apostolima, koji su u strogosti pokore postali žarke i svijetle svjetiljke, kao Ivan Krstitelj.

Mučenici su svojom krvlju upisali ime Isusa Krista u povijest; apostoli moraju svojom krvlju pisati ime Isusa Krista u duše.

Kršćanska je zastava križ, i apostol mora ne samo živjeti na Kalvariji, diveći se i sažaljujući Propetoga, nego kao sv. Pavao treba da može reći: "I ja sam propet" (Gal. 2,19); onda će se Otkupitelj u njemu opet vidljivo pokazati na putovima ovoga svijeta.

Isus Krist je najprije činio, a onda učio; najprije siromašno živio, a onda propovijedao siromaštvo; najprije bio ponizan, a onda propovijedao poniznost.

Kršćanski apostol uvijek mora naviješćivati evanđeosku riječ u skladu sa svojim životom. Kad on govori, narod

koji ga sluša gleda mu pozorno u oči i proučava, da li on zaista proživljuje vjeru i ćudoređe, koje propovijeda.

Najjači dokaz, što ga je Isus upotrebljavao, da k sebi privuče narod i priveže ga uza svoju riječ, bio je ovaj: "Ono što sam činio ja, to činite i vi" (Iv. 13,15).

Nemoguće je, da apostol propovijeda s uspjehom, pa imao i najodličnija svojstva obrazovanosti i rječitosti, kad ne može iskreno reći sa sv. Pavlom: "Budite moji sljedbenici, kao što sam ja Kristov" (1 Kor. 4,16).

Nikoga više ne opažaju negoli apostola, i za nj će biti veoma teška od - govornost, ako se narod bude morao pričavati, da ne može živjeti siromašan, čist, pobožan, jer on ne živi po Evanđelju, koje propovijeda.

Kršćanski apostol, kamo god prolazio, mora sjati božanskim sjajem, kao Mojsije, kad je silazio s brda Sinaja blistave glave.

Kad je Isus mogao viknuti s križa svoju posljednju riječ svijetu, i spustivši glavu na svoje srce završio svoj život za čovječanstvo, postao je njegov osvajač.

Kad kršćanskog apostola ne budu više zvali njegovim osobnim imenom, nego

imenom sveca, onda će on biti čudesni preokretač svoje zemlje i svoga vremena.

Da potkrijepi svoju riječ, Isus je uvijek upotrebljavao najnježniju ljubav: umnožio je kruh i ribu, liječio slije - pe, uzete, gluhonijeme, gubavce i uskri sivao mrtve.

Sve je privukao sebi ljubavlju. Uo- či posljednje Pashe njegovi su neprija- telji začuđeni morali priznati: "Svi i- du za njim" (Iv. 12,19).

Besmrtna ostaje uspomena prvih krš ćanskih agapa, krcatih siromaha, sirota, udovica.

Sjaju ljubavlju gostoljubive bene- diktinske opatije, koje su se otvarale svakoj boli i ljudskoj nevolji na puto- vima Carstva i sredovječne milosrdne u- stanove, koje su pružale samilosnu po - moć svakom trudu i nesreći.

Sva je povijest Crkve osvijetljena plamenovima ljubavi; po njoj je evanđe- oska istina zasjala svijetom.

Kršćanski će apostol uspješno iz- vršiti svoju misiju, kada, ne iz kuće proviđene svakim dobrom, nego sa visina ljubavi, iz koliba siromaha, iz starač- kih domova i bolnica, gdje je utrošio svoju brigu i svoje blago, siđe među na- rod da propovijeda.

On će imati pravo da ga slušaju

samo onda, kad je dokazao , da je zako- niti Božji poslanik. A takovim će ga priznati, kad se okruži mnogim djelima kršćanske ljubavi

On ne će nikada sve dati, niti će moći reći, da je bio previše dobar, jer apostolat nije neka organizacija, indu- strija, pravilo, ustanova, nego je to ljubav, a ljubav nema mjere, ni prosto- ra, ni vremena.

Apostolat, izvršen s čistoćom naka ne i sa žarom žrtve, jest veoma pleme - nito djelo društvene ljubavi, jer vjerom poboljšava polje ljudskih nevolja i bu- di visoke ideale evanđeoske savršenosti; jača s Božjom milošću dušu mladeži i po tiče je na heroizam; upaljuje u kućama sveta ognjišta, koja se ne će nikad uga siti; tješi svaku bol, sve kao melemom začinja vrhunaravnim optimizmom.

Isus Krist je učio posvuda: na tr- govima, na poljima, na brdima, u kuća - ma, na obalama jezera, na svim palestin skim putovima.

Kršćanski apostol, po Učiteljevu primjeru i nauku, mora propovijedati svuda.

On ne trpi ograničenja u svom dje- lovanju: sav je svijet njegov.

Bilo koja okolina, u životu intele ktualnom ili priprostih ljudi njemu

pripada.

Svaka nesigurnost, sumnja, maloduš nost, plašljivost u apostolatu velika je opasnost za spas mnogih duša.

Najveći grijeh, što ga može počini ti apostol, jest: ne navješćivati Kra ljevstvo Božje.

On mora prodrijeti slobodno i od - važno u svaki sektor društvenog života.

Ma gdje bio, ako nije apostol, a- postata je.

Njegov je pothvat rezerviran za duše, koje junački hoće, junački mole, junački trpe, junački rade.

Gdje se i kada neki apostol usudi navješćivati svoju vjeru s najčistijim žarom, ili prije ili poslije postiže us pjeh.

On mora uvijek govoriti i uvijek raditi nikad ne gledajući natrag.

Ne smije se smućivati ili čuditi radi ljulja kritike i neprijateljstva što mu raste naokolo, jer ga je Isus prorokovao svojim apostolom.

Koliko bi god puta vidio uništeno svoje djelo, toliko puta, bez tužbe na onoga, koji mu ga je srušio, morat će ga opet započeti, kao pauk, koji ustrpljivo popravlja svoju mrežu, koliko mu je god puta raskinu.

Svaki odvažni pokušaj uvijek je

barem poklik poziva za daleke, okrepa za slabe, zasluga za Raj onomu, koji ga po duzima.

Kršćanski apostol ne smije misliti da će odmah obratiti sve duše, jer je Božja riječ kao sjemenka, kojoj treba njezina zima da proklija. Niti se mora zanimati za to, da vidi plod svoje evan gelizacije, jer samo u zgodno vrijeme šalje Gospodar polja svoje anđele da sakupe žetvu.

Isus je dokazao istinu svoje objave temeljeći je na svom božanskom ugledu.

Temeljno dokazivanje apostola, da dokaže istinu vjere i nauka, koje navješćuje, ovo je: To je rekao Isus! On je Bog.

Nijedan ugled ni filozofski ni povijesni ili teološki ne može se poredi ti s Isusovim ugledom; On je ista istina i može naučavati samo istinu.

A kršćanska objava tako je u skladu s težnjama ljudske duše, da ju je go tovo uvijek dosta izložiti s jednostavnošću i žarom uvjerenja, pa da je slušač uzvjeruje i slijedi, ako samo nije sputan u ohole predrasude ili zamračen navikama, koje ga zasljepljuju.

Zbog toga je metoda kršćanskog apo stolata u najodličnijem smislu izlaga nje.

Isus Krist je malo puta pojedinačno propovijedao dušama. Bili su dirljivi Isusovi razgovori s Nikodemom, sa Samaritankom, s onom preljubnicom, s Magdalenom; ali On je najradije upravljao svoje propovijedanje palestinskom mnoštvu i četi apostola i učenika, koji su Ga uvijek pratili.

Dok je za molitvu birao slatke gorske samoće, za evangelizaciju je naprotiv birao velike svetkovine: Pashe, Sjenica, Posvete, kad je sveti grad bio krcat naroda.

I kršćanski apostol mora ljubiti mnoštva, da čistim i obilatim rukama razasipa sjemenje Božje Objave, kao što čini težak po brazdama svoje njive, uvjeren, da Božja riječ uvijek u svakoj duši proklija ili krepošću ili grižnjom ali se ne zna kako i kada. Bog joj daje naprědak.

A samo mnoštvo je opet za apostola poticaj, da toplo i živo saopćava istinu, a za one koji slušaju zanosan je poziv da vjeruju.

Isus je malo puta govorio u sinagogama i gotovo je uvijek navješćivao svoje objave pod otvorenim palestinskim nebom.

Ni kršćanski se apostol ne ograničava na govorenje u hramu, nego izlazi

i na trgove, na ulice, u kazališta, na najposjećenija javna mjesta, u dvorane, u zavode, na sva mjesta gdje svečanije vri rad i život da dovede k Crkvi narod, koji ne zna za svijetlo Objave.

Apostol znači: poslan.

Apostol ne može ostati u crkvi da čeka mnoštvo, nego ga mora katekizirati ondje, gdje ono živi i radi.

Ovčice, kojima više treba riječi Gospodnje, nisu one, koje stoje u ovčinjaku, nego one koje su vani.

Dobro je jačati dobre duše svetim savjetima, ali je još potrebnije trčati za spašavanjem onih, koje propadaju.

Naši su gradovi svi zakićeni kršćanskim spomenicima, a ipak mase ne poznaju Isusa Krista osim da ga psuju.

Možda su najslavnija vremena apostolata bila ona, kad još nije bilo bazilika, nego svaki amfiteatar, svaka škola, svaki dućan, svako kazalište, svaki trg, svako polje bijaše kršćanska propovijedaonica.

Isus je rado propovijedao siromašnom i neukom pučanstvu Galileje, ali posljednje godine svoga umrlog života na osobiti je način središte svoje evangelizacije postavio u Jeruzalem, odakle je zračila vjerska misao po svemu hebrejskom narodu, i htio je, da u svetom gradu bude podignut Križ, vječna

stolica njegova božanskog učiteljstva .

I kršćanski apostol propovijeda božansku Objavu u bilo kojoj sredini, kamo ga milost nosi; ali pametno voli, kao polje svog apostolata, glavne gradove , te društvene čvorove, koji izravnije djeluju na javni život, na mladež, na radništvo, štampu, kino, umjetnost.

Više nego učiniti kršćanskom pojedinu dušu, on hoće da pomogne kršćanski uobličiti dušu svoga vremena i svoje Zemlje, uplivajući na javno mišljenje . Ako ovo postane kršćansko, lako će sve biti rasvijetljeno i oživljeno po Evanđelju i milosti N.G. Isusa Krista.

U tu svrhu kršćanski se apostol brine da evangelizira najprije obrazovani sloj, a onda narodnu masu; prije grad pa selo; prije učitelja pa djecu ; prije vrelo pa ušće.

U svom apostolatu Isus je volio grešnike i očitnike, koji su bili najprezreniji ljudi, premda je za farizeje ta njegova ljubav bila povod sablazni.

U onoj paraboli je rekao, da je On sličan dobrom pastiru, koji se ne skanjuje ostaviti devedeset i devet ovčica u zatvorenu ovčinjaku, da s trudom i čežnjom pođe u potragu za izgubljenom ovčicom.

Ni kršćanski apostol ne smije iscrpsti svoju aktivnost među pobožnim dušama, nego mora s osobitom ljubavlju tražiti sve one, koji su dalje od vjere, jer su ugrezli u grijeh ili ih je ovila tama bezboštva i nevjere.

Razuzdani psovači, oni što ne pristupaju k svetim sakramentima i u crkvu, krivovjerci, raskolnici, neznabošci, bezbošci -- svi ti moraju biti najdraže osobe kršćanskom apostolu.

Ovo mnoštvo zalutalih i brodolomaca mora potaknuti njegov duh na žar pobožnosti, revnosti i žrtve mnogo više nego obični skup dobrih vjernika.

Apostol, koji poznaje nekog nevjernika i ne nastoji sa svom pomnjom da mu donese svijetlo vjere, opterećuje svoju savjest teškom odgovornošću i izdaje svoje zvanje, kao i liječnik, koji videći nekog bolesnika pušta da umre, a ne daje mu lijek, kojim bi ga mogao spasiti.

U svom propovijedanju Isus je pokazivao osobitu nježnost prema djeci. "Pustite da dječica dođu k meni" (Mk. 10, 14), rekao je apostolima.

Ako kršćanski apostol bude svet, on će veoma lako jednim smiješkom, nekim darčićem, a osobito nevinošću svog pogleda i plemenitošću svoga vladanja, okupiti oko sebe čete djece, jer su oni svi dobri.

A s djecom će privući k sebi i oče ve i majke, koji se uvijek raznježe od zahvalnosti pred onim, koji čini dobro njihovoj djeci.

Pogreška je udaljivati djecu od kršćanskih sastanaka, jer smetaju. Oni su svojim držanjem nepogrešiv barometar zanimljivosti neke propovijedi.

Oni su najvažniji dio slušateljstva, jer su njihove duše mekane kao vosak, i žarka riječ jednog apostola može u njima uzbuditi neizbrisivih ideala i spustiti u njih klice herojskih zvanja.

Ako djeca ne idu u crkvu u svojoj nježnoj dobi, još će manje ići u mladosti i u odrasloj dobi.

Liturgija bez djece je sprovod, kako je obitelj bez djece groblje.

Apostol mora prema djeci postupati s najvećim poštovanjem: oni sve opažaju i pogađaju; lakše na njih djeluje apostolov primjer negoli njegova riječ.

Isus je uvijek hodao; Njegova javna služba bila je neprestano putovanje. Rekao je apostolima: "Hajdete, propovijedajte svakom stvorenju" (Mk.16,15); "Idući, naučavajte sve narode" (Mt.28,19). Tako i kršćanski apostol mora uvijek ići navješćujući posvuda N.G.Isusa Krista; ići svuda, ići uvijek.

Kako trgovac neumorno putuje i hvali svoju robu, svoju industriju, svoju trgovinu, s kim se god sretne, tako se ni kršćanski apostol nikad ne smije zaustaviti, nego mora uvijek ići, i putem i u tramvaju, u željeznicama i u bilo kojoj prigodi, kad jede i kad šeta, uvijek mora govoriti o Našemu Gospodinu Isusu Kristu.

Nekada više vrijedi prijateljski razgovor putem negoli govor izrečen u nekoj velikoj bazilici; razgovor za stolom negoli skup korizmenih propovijedi s propovijedaonice. Ali često apostoli griješe ljudskim obzirom. Sv. Pavao je opomenuo svog najdražeg učenika: "Ne stidi se dati svjedočanstvo Našemu Gospodinu" (2 Tim. 1,8).

Isus se je držao veoma jasnog političkog pravca: "Dajte Cezaru ono, što je Cezarovo; dajte Bogu ono, što je Božje" (Mt. 12,24).

Kršćanski apostol poštuje sve zakonite vlasti, pa predstavljao ih bilo tko, i moli prema Apostolovoj opomeni: "Potičem te, dakle, prije svega, da obavljaš molitve, prošnje, zazive, zahvale za sve ljude, za vladare i one, koji su na visokom položaju" (1 Tim. 2,1-2).

Kršćanstvo živi u Državi i u gradu kao duša u tijelu i može prožeti bilo koju društvenu formu naukom i milošću

Isusovom.

Isus je razvijao svoj apostolat po božnosti i ljubavi po svim stranama Palestine, ali na najsvečanije izraelske svetkovine dolazio je u Hram.

I kršćanski apostol mora smatrati crkvu kao završnu točku, gdje će dolaziti duše i gdje, u sjaju svetih liturgija, Isus gotovo osjetno očituje svoju božansku ljepotu i dobrotu. Mnogo puta vjerska funkcija izvršena svečano i uredno vrijedi mnogo više od propovijedi.

Kad je srce dirnuto, i pamet se lako otvara vjeri. Privlačiva uzbuđenja svete liturgije, u kojoj je sve poezija i radost, čovjeku koji živi u vrtlogu svijeta, uzburkan tolikim mržnjama, i ožalošćen tolikim tugama, nameću pitanje: Zašto toliki mir i tolika radost? Gdje je veselje, tu je Bog.

Sv. Luka u osmom poglavlju svog evanđelja pripovijeda, da je Isus išao palestinskim putovima uvijek praćen apostolskim skupom, četom učenika i četicom svetih žena, koje su se brinule za potrebe njegova materijalnog života.

Ni kršćanski apostol nije nikad sam: oko njega cvate slatko i brojno prijateljstvo, rodi velikodušna ljubav i množe se suradnici Evanđelja, koji izravno sudjeluju u njegovim djelima i

pretvaraju svoje društvene položaje u katedre apostolata i obnavljaju one Domus Christianae (Kršćanske kuće) prvog vremena Crkve.

Sv. Otac Pijo XII. naučava u svojoj časnoj Enciklici "Mystici Corporis" da u Crkvi svjetovnjaci i svećenici, kao udovi Otajstvenog tijela Kristova, moraju svi biti apostoli.

Dužnost svjetovnjaka da surađuju sa svećenicima u evangelizaciji Kraljevstva Božjega živa je i prijeko potrebna u ovo naše vrijeme, kad mnoge antikle rikalne i antireligiozne predrasude ometaju djelovanje svećenstva.

Često svjetovnjak može ući, gdje ne može ući svećenik.

Svećenik je mnogo puta zauzet djelima svoje svete službe, u proviđanju bolesnika, u ispovijedanju, u vršenju svetih obreda; svjetovnjak je mnogo slobodniji i može u svako doba raditi i govoriti.

Svećenik nekada ne može doći u izravni doticaj s radničkim masama i s intelektualcima, jer u mnogim sredinama i samo njegovo odijelo sačinjava zapreku. Ali svjetovnjak, koji živi na poslu, u kancelariji, u školi, može sakupiti sve zvukove, težnje, poteškoće društvenog života.

Zbog toga kršćanski lajikat, premda uvijek pomagan od klera, kojemu hierarhijski pripada vlast naučavanja, treba da je predstraža društvenog apostolata i mora odvažno proširiti u javni život svoje djelovanje kršćanske propagande.

To su glavne oznake javnog Isusova djelovanja u Palestini i sigurna su pravila svetog apostolata uspješna kršćanskog osvajanja.

\+ + +

S I S U S O M K R I S T O M

VJEČNOST

Misao na Raj oduševljavala je pobjedonosne epopeje Svetaca.

Sveti je Pavao napisao: "Ja ne mlatim po zraku, nego poznam onoga, komu sam povjerovao (1 Kor. 9,26); Ja znam da on čuva moju pohranu i ovjenčat će me slavom" (2 Tim. 1,12).

Strogi sv.Petar Damjanov sastavio je najveseliju pjesmu, što je opjevala radosti i ljepote Neba.Sv. Augustin je u svojim Samorazgovorima napisao stranica koje sve trepte najvišom poezijom, da proslavi neizmjerne radosti istine i sreće,što ih Blaženici uživaju u Raju.

"Toliko je dobro,kojemu se nadam, da uživam, kada stradam", ponavljao je sv. Franjo Asiski.

"Raj! Raj!"Pjevao je sv.Filip Neri po ulicama Rima.

A Sveci nisu samo živjeli za Raj, nego su u milosti već unaprijed na ovom svijetu uživali njegove radosti.

Tko na zemlji živi kao putnik u Raj,već ovdje predosjeća neiskazane

radosti.

Tko će se skanjivati da ostavi zemaljska bogatstva, koja ne zadovoljavaju; svjetske slasti, koje povećavaju žeđ za uživanjem; ljudske slave, koje su isprazne, kratke i zavidane: da sebi osigura navijeke neizmjerno dobro, puno veselje, trajnu slavu u nebu i u povijesti?

Raj je nagrada onomu, koji je mnogo radio, trpio, borio se da Bogu dade najveću slavu i da sa žarom izvrši Božju volju.

Misao na Raj pokazuje dušama vrhunce heroizma i savršenosti u ispunjavanju evanđeoskih Blaženstava.

Razmišljanje o Raju potiče, da izabereš stanje života veće kreposti i plodnije žasluge.

Želja za Rajem oslobađa srce od svake sjene slavohleplja, ukusa, sklonosti i koristi zemaljske i ljudske.

Viđenje Raja daje snage da naknadimo izgubljeno vrijeme djelima pobožnosti, pokore i ljubavi.

Sloboda, milost, apostolat najslavnije su tekovine, do kojih čovjek, slijedeći Isusa Krista, može doći na zemlji; ali nisu njegov posljednji cilj.

Otkupljenje i kršćanska savršenost bit će dovršeni samo u Raju, u zagrljaju Utjelovljene Riječi.

Isus, prije nego će uzaći na nebo, molio je za sve one, koji će uzvjerovati u Njega: "Oče, hoću da gdje sam ja,i oni budu sa mnom (Iv. 17,24).

Nismo bili stvoreni za zemlju,nego za Nebo i tamo gore je naša kuća.

Svršava se umirati, kad se svršava živjeti. Svaki se dan umire, ali sunce će se ugasiti na nebesima poslije milijuna vjekova, a mi ćemo živjeti još.

Smrt je za nas ulazak u besmrtnost.

Pavao apostol, plamenom riječju, klicao je iz mamertinske tamnice:"Želim umrijeti, da budem s Kristom" (Fil.1,23).

Kako sjeme mora umrijeti u zemlji da se opet porodi u klasu, tako i zemaljski čovjek mora umrijeti da se preobrazi u nebeskog i duhovnog čovjeka i bude sličan uskrslomu Kristu da uvijek živi s Njime.

Neizmjerno blaženstvo Raja potiče nas, da svaki dan rastemo u milosti i u žaru života.

Vjera u Raj otkriva otajstva Isusove nauke, boli i smrti.

Vječna radost Raja prijekor je za čovjeka, koji zna izdržati duge postove,

podnositi razdiruće boli, da neko vrijeme produži svoj zemaljski život, a ne zna se ničega odreći za vječni život neizmjerne radosti.

Po kršćanskoj mudrosti i razboritosti, nijedna slast, čast, zemaljsko dobro ne služi za stjecanje Raja, kao kad ga izgubimo i kad ga žrtvujemo.

Sveci, da sebi osiguraju Raj, nisu pazili na pokore i odricanja, i s najvećom su pomnjom mjerili svaki svoj čin pitajući se: Što ovo služi za vječnost?

Samo jedna muka tištila je njihov život: strah, da se ne izgube. Sve su ostalo smatrali ispraznošću.

Za onoga, tko je besmrtan, što nije vječno - ništa je.

Samo smrtni grijeh može kršćanina lišiti Raja i poslati ga u propast.

On je oholost farizeja, licemjeraca, nadutih i praznih; lakomost tjesnogrudnih i samoživaca; bludnost geraških svinja; zavist zlih, koji žele drugima zlo; srdžba žestokih, koji ne žive ni po razumu, ni po vjeri, nego samo po osjetilima i ponosu; proždrljivost sjetilnih ljudi, koji od trbuha čine svog boga; lijenost tromih, koji su zakržljali i razmazili se u blatnim zemaljskim užicima; neplodnost prokletog stabla,

tog simbola grijeha izostavljanjem, koji se veoma lako množe u kršćanskom narodu.

Nema nesreće, rata, kuge, oskudice, koja bi nadmašila teškoću i zloću jednoga smrtnoga grijeha.

Kršćanin, koji počinja smrtni grijeh, odmeće se od Boga, ostavlja svog Stvoritelja i Oca, vrelo, svijetlo, hranu, počelo i svrhu svog života i svojih sloboda, i okreće se k stvorovima da im postane rob.

Smrtni grijeh sunovraća dušu u bezdan grižnje, tame, sramote i u njoj gasi vrhunaravni život.

Kršćanin, koji smrtno griješi, svlači, pribija na križ, ubija i probada Otajstveno Tijelo Gospodnje, koje je i samo njegovo tijelo; prodaje ga, kao Juda sotoni, baca ga na bunište svoga grijeha.

Čovjek, koji živi u smrtnome grijehu, sve okužuje i zarazuje, jer je svaki grijeh sablazan i uštrcavanje zla u čitavo čovječanstvo; grdi i prlja istu narav, koja kao da cvili od gnjeva trpeći ga; kako može umrijeti svaki čas stavlja sama sebe u veoma tešku opasnost vječnog izgubljenja, jer ako umre u smrtnom grijehu, strovaljuje se sa sotonom u pakao.

Nikakva korist, što je neka lađa brza, sjajna, puna dragocjena blaga, ako potone pogođena torpedom.

Sv. Jerolim, već osušen od dugih pokora, udarao se kamenom u prsa, kad se spominjao svojih grijeha, i slušao u gehenskoj dolini jeku Isusove osude: "Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni" (Mt. 25,41).

Sv. Ivan Zlatousti živio je i pisao imajući uvijek pred sobom sliku pakla.

Sv. Bernard usred oporosti i zanosa svoga Klervoa, mnogo je puta ponavljao: "Bojim se pakla i lica božanskog Suca!"

Pakao je mjesto, gdje osuđenici za uvijek i beskrajno trpe ljutu bol svog odvojenja od Boga, osjetno mučeni od ognja, pravoga, ali tajanstvenoga, bez olakšanja i bez popravka. Njih raskida neutješna grižnja, jer su se tako lako mogli spasti, a što su se nepopravljivo izgubili.

Nijedna ljudska žrtva nije preveć teška ni duga, kad se radi o tome, da se očuvamo od ove beskrajne muke.

Isus je u svom Govoru na gori veoma snažno istakao: "Ako ti je na sablazan tvoja ruka ili noga, odsjeci je i

baci. Bolje ti je doći u život sa samo jednom nogom ili jednom rukom, nego s dvije ruke i dvije noge biti bačen u vječni oganj" (Mt. 18,8).

Apostolima, koji su ga nekog dana zapitali: "Gospodine, je li malo onih koji se spasavaju?" On odgovori: "Nastojte unići kroz uska vrata, jer vam kažem, da će mnogi tražiti da uđu, a neće moći" (Lk. 13,23). "Uđite kroz uska vrata, jer su široka vrata i prostran put, koji vodi u propast; i mnogo je onih, koji tuda idu. Kako li su tijesna vrata i uzak put, koji vodi u život! I malo ih je, koji ga nalaze" (Mt. 7,10 - 14). I doda: "Neka su opasani vaši bokovi: neka u vašim rukama gore svjetiljke očekujući Gospodina" (Lk. 12,35).

Velika je ljudska slaboća, jer je čovjek umiješen od gnjila, a bijesni su vjetrovi strasti i svjetskih zamamljivosti, strašne su sotonske napasti; i kršćanin neprestano bdi i moli: Gospodine, daj radije da umrem, nego da počinim i samo jedan smrtni grijeh.

Tko ostavlja otvorena vrata svoje kuće, ne može se tužiti, ako lupež uđe i sve mu odnese. Samo "kad junak oružan čuva predvorje svoje kuće, sigurno je ono, što on ima" (Lk. 11,21).

Svaki grijeh oholosti udarac je

vjetra, koji rastvara vrata naše duše sotoni.

Tko ide u blato, nek se ne čudi, ako mu se noge i odijelo zaprljaju.

Tko ne pazi na male padove, malo pomalo posrnut će i u veće.

Tko ljubi Gospodina, boji se i maloga grijeha i mrzi ga s istom odvratnošću, s kojom se boji smrtnoga grijeha i mrzi ga, jer ako lagani grijeh ne vuče u vječno osuđenje, ipak je uvijek veoma teška uvreda Bogu, Ocu neizmjerno velikomu i neizmjerno dobromu.

Ponovljeni lagani grijeh, ako nije odmah poništen, proizvodi u duši mlakost, duhovnu sušicu, koja nesuzdržljivo vodi k smrtnom grijehu.

Sv. Bernard ovako riše mlaka čovjeka: "To je čovjek male odvažnosti, boji se truda, treba mu štap da može hodati, trpi potištenosti, samo se površno kaje za svoje grijeha; njegove su misli svjetske i zemaljske, njegovi razgovori ništetni, njegova poslušnost je bez vjere, njegov govor bez promišljenosti, njegova molitva je rastresena, čitanje svetih knjiga za njega je bez ploda, strah od pakla jedva ga zadržava od poroka, mučno ga stid odvraća od grijeha, teško ga stega spasava od pada".

DOLAZAK

Kršćanin, koji ispod slavoluka smrti gleda Raj i stupa u njegovu svijetlom viđenju, ljubi svoj život kao dragocjeni Božji dar, ali svaki dan sve pobožnije bdi, moli, radi i s veselom velikodušnošću ubrzava svoje evanđeosko penjanje.

Uvreda je razumu i vjeri živjeti uronjen u zemaljske stvari, jedino zauzet brigom da produžiš na ovoj zemlji svoj boravak.

Tko ima domovinu, ne može ljubiti izgnanstvo; tko ima palaču, ne može se naviknuti na stanovanje u nekom kućerku; tko je utamničen, uzdiše za slobodom; tko plovi uzburkanim morem, jedva čeka čas, da baci sidro uz mirnu obalu, gdje se diže njegova kuća.

Kršćanin počinje svaki svoj dan, kao da mu je to posljednji, i vedro zaspi svake večeri, kao da će se probuditi u vječnosti.

Prima svako jutro sv. Pričest kao

da mu je Popudbina.

Pristupa svaki put na sakramenat Pokore kao da mu je to posljednja ispovijed.

Kod svake Zdravomarije, s osobitim i istaknutim žarom, ponavlja Gospi: "Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike, sada i na čas smrti naše".

Blagosliva male i velike nelagodnosti života; vlasi, koje sijede; tijelo, koje se savija; bubnjiće, koji gluhnu; vid, koji se zamračuje; kuće, koje se ispražnjuju - jer su mu to veseli navještaji o smrti, koja dolazi.

Često ponavlja Gospodinu poklon svoje smrti, kada, kako i gdje je Njemu drago, da izvrši njegovu svetu i ljubeznu volju.

Često pritišće na srce Križ i Krunicu, jer se samo s njima sveto umire.

Često misli na svoju smrt i govori o njoj kao o najvećem činu i najljepšem danu svoga života, jer je njegova život na služba steći Raj.

Sv. Karlo Boromejski naredi slikaru, da na slici smrti, koju je on uvijek držao pred svojim radnim stolom, u ruke kostura, mjesto kose, stavi zlatan ključ, da bi mu smrt uvijek govorila o Raju.

Kršćanin, koji živi za Raj, voli često razmišljati o smrti.

Ne znamo, kako se umire, ali gotovo uvijek se umire onako, kako je čovjek živio.

Ne znamo, gdje se umire, ali se na svakome mjestu može umrijeti i biti suđen.

Ne znamo, kad se umire, ali stalno je, da smrt preža kao lupež na našim vratima. I mi moramo bdjeti i čekati je, da, makar bila nepredviđena, ne bude nam nikad nepripravljena.

Tko često razmišlja o smrti, taj prezire sadašnje stvari, požuruje željom buduće i čini čista, žarka i puna svoja djela ljubavi i apostolata.

Sveti je Efrem išao među grobove i molio mrtve, da ga nauče kako će živjeti.

Svi su Sveci smatrali smrt za najmudriju, najpametniju i najsigurniju savjetnicu života, kao što svjetionik na obali pokazuje luku.

Smrt je najvažniji događaj čovjekove povijesti, jer o njoj zavisi njegov besmrtni život.

O času smrti zavisi vječnost ili zauvijek sretna ili zauvijek u mukama.

Smrt je najbolnija kušnja, što je čovjek mora proći; ali je on može pretvoriti u najveseliji i najsvetiji čin, ako u onom posljednjem času, s vjerom i milošću, učini od svoga kreveta oltar, od svog duha svećenika, koji drage volje žrtvuje svoje tijelo da okaje svoje grijehe, da zahvali Bogu za tolike primljene milosti i da prosi spasenje za čitavo čovječanstvo.

Tako je smrt posljednja najljepša Misa jednog svećenika i prva svečana svečana Misa jednoga svetoga kršćanina.

Ako uzrok čini mučenika, onda svaki kršćanin može biti mučenik, kad ima nakanu umrijeti ne zbog neke obične bolesti, niti uslijed neke slučajne nezgode, nego da zasvjedoči svoju vjeru u N.G. Isusa Krista jednim posljednjim činom ljubavi.

Sveti kršćanin ne samo gleda bez straha u smrt, nego je i želi.

Kako je Isus želio smrt da spasi nas, tako želimo i mi smrt da očitujemo Njemu, posljednjom žrtvom svoga života svoju zahvalnu ljubav.

Tko bude svaki dan podržavao ovu želju, taj će na vijest o svom zemaljskom svršetku s veseljem odgovoriti: Napokon mogu umrijeti! Već je toliko vremena, što sam uzdisao za ovim danom!

"Svršio sam trku, sačuvao sam vjeru" (2 Tim. 4,7).

Meni je život bio Krist, smrt mi je dobitak" (Fil. 1,21).

Na svećenikov poziv: "Pođi, kršćanska dušo!", naša će duša još jednom poslušna svom Bogu veselo poletjeti prema željenoj Domovini, ponavljajući one nadahnute riječi Psalma: "Kako jelen čezne za vrelom voda, tako Gospodine, moj duh čezne da dođe k tebi" (Ps. 41,2).

Slatko je misliti, da će kad umirući posljednji put poljubimo Isusa Propetoga, On odgovoriti svakomu od nas:"Danas ćeš biti sa mnom u Raju" (Lk.23,43).

Neiskazan će to biti čas, kad smrt razbije tamnu posudu tijela, pa naša duša iziđe van i stane promatrati sve divote, ljepote, istine i neizmjerne radosti Krista Boga. Ako je tako lijepo stvorenje, kakav li će biti Stvoritelj?!

Blago svetima, koji će kad usnu u Gospodinu moći Mu prikazati umnožene talente, udvostručene mine i goruće svijeće dobrih djela izvršenih u svom umrlom životu (Lk. 16,2).

Kršćanin, koji je u apostolatu obilno sijao milosti Evanđelja, naći će na svom ulasku u Raj tisuće duša koje je on spasio, a koje će ga zahvalno

blagosivati.

Veličanstven je prizor vidjeti Papu, kad praćen sjajnom pratnjom na nosiljci ulazi u Baziliku sv. Petra, dok divno sjaju tisuće svjetala, a mnoštvo pljeska i srebrne trublje zveče, ali će mnogo ljepši i sjajniji biti ulazak jednog apostola u Raj.

Još od prvih apostolskih vremena dan smrti bio je s pravom nazvan rođendanom; groblje "cemeterijem", to jest spavalištem; i nad svetim ostacima umrlih počelo se ne lijevati suze, nego dizati oblačići tamjana i pjesme života.

Ako hoćemo da se pripravimo na smrt, koja će biti zora našega vječnog dana, moramo biti junaci, koji se bez umora, po primjeru Isusa i Svetaca,oružjem molitve bore protiv vidljivih i nevidljivih dušmana;

moramo biti putnici, koji sve brže, s odlučnom voljom, trče na putovima savršenosti;

moramo biti pustinjaci, koji trape svoje tijelo svakidašnjom pokorom i zemaljska dobra upotrebljavaju trijezno za sebe, pobožno za Boga, velikodušno za braću.

Znakovi, po kojima se može poznati da neka duša ide sigurnim putem u Raj ,

ovi su:

vedra savjest, ne uznemirivana nikakvom grižnjom, nego uvijek razveseljavana živom prisutnošću Duha Svetoga;

evanđeosko pretpostavljanje truda udobnosti, poniženja slavi, bijede bogatstvu, bolesti zdravlju, smrti zemaljskom životu, Stvoritelja stvorenju;

Neprestani i svakidašnji napredak u svladavanju svoje glavne strasti;

iskrena mržnja protiv naslada, slavohleplja, zemaljskog bogatstva;

sve odlučnija volja činiti ono, što je draže Gospodinu;

velikodušna ljubav prema patnjama i protivštinama zemaljskog života;

svijetla vjera i žarka ljubav prema Isusu, koji živi u Euharistiji, kao ljubljeni drug i svemogući vođa.

sve milosrdnija i nježnija ljubav prema svojoj braći;

djetinja i nježna ljubav prema Gospi.

Trčimo! U našoj budućoj Domovini mi ne ćemo biti stranci: očekuje nas naš Otac, koji stanuje na Nebesima, gore nas čekaju mnogi rođaci i prijatelji.

Pošto smo u Kristu utemeljili naš život, za Krista živjeli u slobodi, u milosti, u apostolatu, napokon ćemo s Kristom živjeti u vječnom blaženstvu.

AMEN! DEO GRATIAS! ALLELUJA!

\+ + +

\+ + +

K A Z A L O

Ave Marija..... str. 5

U ISUSU KRISTU

ISUS, U KOJEGA VJERUJEMO..... 12
DIVOTE VJERE..... 22
Tko vjeruje u Isusa..... 26
ISUS, KOJEGA LJUBIMO..... 30
Tko ljubi Isusa..... 42
ISUS KOJEGA NASLJEDUJEMO..... 48
Tko nasljeduje Isusa..... 51

ZA ISUSA KRISTA

SLOBODA RAZUMA..... 68
Čovjek ponižan..... 74
SLOBODA SRCA..... 83
SLOBODA DUHA..... 91
Čovjek čist..... 95
POBJEDA NAD BOLJU..... 107
MILOST..... 115
Sakramenti..... 117
Promatranje..... 122
BOŽJA VOLJA..... 128
Providnost..... 131

Zvanje..... str. 132
Poslušnost..... 135
RAZMIŠLJANJE..... 139
MOLITVA..... 144
BRATSKA LJUBAV..... 151
SVETOST..... 157
APOSTOLAT..... 168
DUH APOSTOLATA..... 177
EUHARISTIJSKI DUH..... 180
Marijanski duh..... 182
Papinski duh..... 184
Duh dobrote..... 186
Duh nesebičnosti..... 193
Duh jednostavnosti..... 197
Duh jakosti..... 200
Duh razboritosti..... 202
Duh novosti..... 205
Opći duh..... 209
METODA APOSTOLATA..... 217

S ISUSOM KRISTOM

VJEČNOST..... 244
DOLAZAK..... 252

+ + +